www.momandpublictiions.com

(ناول)

یو ګام د سولې پر خوا

لیکوال:
پوهنیار داکتر عبدالعزیز موج

www.momandpublications.com
Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

د کتاب ځانګړنې:

د کتاب نوم: یو ګام د سولې پر خوا

لیکوال: پوهنیار داکتر عبدالعزیز موج

۰۷۸۹۶۹۱۴۰۵

خپرندوی: مومند خپرندویه ټولنه – جلال اباد

برېښنالیک: Momand.books@gmail.com

ډیزاین چارې: ایملیار ساجد

چاپ کال: ۱۳۹۵ لمریز – ۲۰۱٦ میلادي

چاپ وار: لومړی

د چاپ شمېر: ۱۰۰۰ ټوکه

چاپځای: د مومند خپرندوېې ټولنې تخنیکي څانګه

پتې

د چاپ ټول حقوق له خپرندوېې ټولنې سره خوندي دي.

ننګرهار: عبدالمجید مومند کتاب پلورنځی – مخابراتو څلورلاری

اړیکې: ۰۷۰۰٦۲٦۱٦۱ – ۰۷۷۷٦۲٦۱٦۱ – ۰۷۸۱٦۲٦۱٦۱

کابل: اصلاح افکار کتابپلورنځی / خیبر کتابپلورنځی / دارالسلام کتابپلورنځی / مستقبل کتابپلورنځی / پکتوس کتابپلورنځی./ پکتیکا: مجاهد کتابپلورنځی/ کندهار: امیر کروړ کتابپلورنځی / افغان کتابپلورنځی./خوست: غرغښت کتابپلورنځی / رحیمي کتابپلورنځی/ لمر کتابپلورنځی / سباوون کتابپلورنځی./ هلمند: سیدجماالدین کتابپلورنځی / عرفان کتابپلورنځی / تاج منور کتابپلورنځی./ پکتیا: علمي کتابپلورنځی./ غزني: قیومي کتابپلورنځی

www.momandpublications.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلیکوال خپلې خبرې

دا چې په سوله کې هم ژوند شته هم خوند نوځکه دنړۍ سوله غوښونکي هیوادونه او انسانان دسولې په خوا لیوال دي . هر انسان پوهیږي چې جنګ دتوپک له خولې وځي او توپک دپیسو دخاوندانو په لاس کې ده چې دخپلو ګټونه پر ې دفاع کوي ، محکومه طبقه پرې ځپلي . بیا نو هغه هیوا چې له ډیرو کالو دجنګ ځپو ځپلې وي خلک یې له ولږې ، بیکارۍ ، فقر سره مخامخ وي سوله ورته دجنت نه غوره ښکاري. ددې ناول [یوکام دسولې په خوا] په پا ڼو کې دسولې په اهمیت ، قوت او ضرورت خبرې شوي دي .په اولو پاڼوکې دسولې دضرورت په باب معلومات ورکړل شوی دی دا چې خلک څومره له جنګه په تنګ دي او سولې ته لیواله دي ښکاره ده په دې پاڼو کې به یې ولولئ چې په هیواد کې دسولې دراوستو لپاره یوه کمیټه جوړه شوه او تکل یې وکړ چې دسولې یو کاروان جوړ کړل شي.دکمیټې دهر غړي فعا لیت بیل بیل تر شترګو کولی شئ .خصوصا دفاتوکی[مور] چې ورته ویل شوی ده دهغې هلې ،ځلې دقدر وړ دي او تاسوبه هم دهغې هڅو ته په درنه سترګو وکورئ دا چې مور څنګه دسولې پیغام په کلیو ،ښارو او ښوونځیو کې دښځو او انجنو ته رسول او بیا دیاغیانو له خوا نیوله کیږي ، وهله کیږي ، په ونه ځړوله کیږي دا حالت به ستاسو تر سترګو شي.همدا رنګه دروف کلیوال او مخور فعالیت چې دبزګرانو په منځ کې پیل کړ کلیوال یې دسولې له کاروان سره یوځای کړل او هم دوهاب ښونکي فعالیت په ښوونځی کې دهغه بیان زده کونکو ته لکه فیلسوف چې چاته دژوند لار ښیي،دواحد هلې،ځلې به هم مطالعه کړئ چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی دیاغیانو له مشر سره خبرې کوي او یاغیان سولې ته را بولې په ځغرده به يې له سترګو تير کړئ بیا چې دکمیټې غړي خپل مشر [عزیز] ته راپور ورکوي هم دستار کارګر تصمیم نیول دسولې په خاطر دکارګرانو په منځ کې به په پوره اطمنان ولولئ .په اخر کې چې دکارګرپه ورځ کې دسولې کاروان مارش کوي او په ټول هیوادوالو غږ کوي چې د سولې له کاروان سره یوځای شئ هغه یاغیان چې دسولې سره خپل پیوستون اعلانوي توپک په ځکه اږدي او دسولې بیرغ رپوي په دې پانو کې يې لوستی شئ خو هغه صحنه به تر ټولوتاسو ته خوندور وي چې عزیز بیان ورکوي او مور يې په خوا کې ولاړه ده دخپل دزوی په مبارزې فخر کوي خوله يې له خندا ډ:که او دسولې بیرغ رپوي ستاسو بدن به هم وپاره وي . او بیا به هم ولولئ چې خلکو دعزیز اودهغه مور [فاتوکی] ،او دسولې دکمیټې غړو په ټېر دغازي امان الله خان دسولې مډال ټمبي .او مور ته دګلو غنچه په لاس ورکوي دا مواداد به په وا صحیح توکه مطالعه کړی تا سو ته به دیوې اینې پشان ټولې برخې روښانه کړل شي.

په مینه

پوهنیارډاکتر عبدالعزیز موج

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

سر مې دجانان شو خو تنه مې له وطنه جار
څوک وايې د مينې په رقم زه نه پوهيـــږم؟

(۱)

انسان سوله غواړي ، نړۍ سوله غواړي همدا دوه کلمې به تل د عزيز په خوله کې و عزيز چې دنړۍ له جنګ جګړې نه خبر شوپه دې هم پوه شو چې په جنګ ، جګړه کې انسان وژل کيږي عزيز ته فکر راغی .[سوله څه ده او دچا په ګټه ده؟جنګ څۀ ده او دچا په ګټه ده؟سوله څۀ غواړي ؟ او جنګ څۀ غواړي ؟] نوځکه عزيز تصميم ونيوچې دنړۍ انسانان خبر کړي له ځانه سره يې يوځای کړي په هغه لار يې وخوزه وي چې دسولې نړۍ ته يې سر وتلی ده.جنګ ددوه متضادو قطبو څخه منح ته راځي يو يې دپيسو خاوندان دي دا بل يې روحانيت اوډير مزهبو نه دي.دا دواړه دجنګ عامل دي.دټولنې اکثر شته دپيسو دخاوندانو په لاس کې دي او مزهب دهغه ساتونکی دی .بې وزله خلک وهل کيږي ،رټل کيږي ،وږي کيږي .لوځيږي غريبان دخپلو دګټو لپاره مبارزه کوي خو قمچينې او چړې دپيسو خاوندانو په لاس کې دي او مزهب دتوپک پشان استعمالوي.عزيز چې دير کتابونه لوستي و په دې ښه پوهيده چې هيواد او ټولنه دجنګ له کبله نباه کيږي دخلکو وينې بهول کيږي ، انسان وژل کيږي او په سوله کې انسان ارام وي،عدات وي، وروروليی وي ،نو ځکه عزيز کامونه پورته کړل او دسولې لپاره يې مبارزه پيل کړ.عزيز داول ځل لپاره يوې فابريکې ته لاړ تر څو له کار ګرانو سره يې وکوري.عزيز په دې پوهيده چې کارګران تر ټولو زيات استثماريږي .او تر ټولو ژر پوهيږي،بيداريږي .دظلم په مقا بل کې پاڅون کوي .فابريکه په پراخه ځمکه کې جوړه وه.دماشينو غرهار پورته کيده.تور او خړ لوګي به لکه چتر دفابريکې له پاځه ليدل کيده.هرڅوک پوهيده چې کارګرانو ماشين په حرکت راوستی دی .دشنه اسمان لاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو گام د سولې پر خوا

دخړو وریځو پشان گرد او غبار دکارگرانو دمتړ،دخوزښت نتیجه وه عزیز په دقت لیده چې دکارگرانو ځیرې انقلابي دي هغه پوهیده چې انقلاب نظم منح ته راوړي.زاړه مناسبات خوري او نوې زیږه وي .دهر کارگر په سر کې شور موجود و.عزیز دهر کار گر له متهو الهام اخستو په تن کې به یې قوت پیدا شو.کارگران په خپلو کارو مشغول وو. خو عزیز قدم ، قدم تلو دکارگرانو نندارہ یې کوله.لمر تودې وړانگې خپره ولې کرمي دځمکې تندی په قمچینو واهه.خړه خاوره به دباد ظالمو ځپو په هوا پورته کړه.دفابریکې فضا یې خړه گرځولې وه.ځانښت تیر شو غرمه شوه.کارگران ډوډۍ خوړو ته وزکار شول څه ښه ښکاریدل دیو ستر لاندې خړه او قوي کارگران.قطار ، قطار ناست وو.په اتفاق کې له نورو انسانانو ښه و. دمیز دواړه خوا ته کارگران لکه دملک مشر چې تصمیم نسي همدا سې ښکاریدل .عزیز دهغې چوکۍ له پاسه ځای ونیوچې ټول میزونه یې مخکې ایښودل شوي وو.او دکار کرانو دواړه قطارونه یې په موازې توکه سترگو ته برابریده.عزیز چې دکارگرانو ځیرې له سترگو تیرې کړې وپوهیده چې کارگرانو سوله غوښتونکي دي کارگران هیڅکله دجنک لار نه غوره کوي .هغوی پوهیږي چې گټهٔ په سوله کې ده،کار په سوله کې ده ، خوند په سوله کې ده، تعلیم په سوله کې ده . نو ځکه کار گران سوله غواړي .لا ډوډۍ نه وه خوړله شوې چې دکارگرانو خپل منځي خبرې روانې وې.نعیم کار گر له خپل ژوند نه شکایت وکړ.[عجب وخت او عجب ملک دی کار موږ کوو گټهٔ دبل چا په جیب کې ولیږي] سرور پرې غږ کړ:په شکایت څه نه کیږي مبارزه په کار ده .په ټولنه کې فساد شته، په حاکمانو کې فساد شته،. که نړۍ دمطالعه لاندې ونیول شي په ټوله نړۍ کې جنگ ده.دهیوادو تر منځ جنگونه ، دکارگر و او فابریکو دخاوندانو تر منځ جنگو نه شتون لري دبزگر او ځمکو خاوندانو تر منځ جنگ دوام لري سرور زیاته کړه:دا چې زموږ په ملک کې جنگ دي پوهیږي ؟دزوره ورو هیوادو دسیالۍ په نتیجه کې جنگ زموږ په هیواد کې پیل شوی دی .زموږ هیواد یې دجنگ میدان گرځولی دی .دسرور خبرې لا خلاصې نه وي ډوډۍ راوړله شوه.ټولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

کارګرانو په چپه خوله ډوډۍ وخوړه.خو يو ،يو خبرې به له يو خوا اوريدل کيدې عزيز هر څه اوريدل او ليده يې په دقت يې څارل.چې ډوډۍ خوړل پای ته ورسيد عزيز خپلې خبرې پيل کړي :_دکارګرانو قوت څمکه خوزه وي ، غرونه ړنکوي ، فاسد رژيمونه چپه کوي ،که چيرې دنړۍ کارګران سره يو ځای شي فساد له نړۍ ورکولی شي. په ټوله نړۍ کې به سوله حکم چلوي .زموږ هيواد خو تر ټولو سولې ته ضرورت لري ځکه چې ډير کالونه وشول [۳۰_٤۰کالو] چې نړيوالو بيا همسايه هيوادو[پاکستان، ايران سعودي عرب] پر موږ جنګ تپلی دی .زموږ په هيواد کې سوله مړه ده،تمدن مړ دی،نهضت خفه کړل شوی دی ، تورې ارتجاع ، سرمايدارې رژيم له موږ نه هر څۀ اخستي دي هره ورځ دافغان اولادونه مړه کيږي .زموږ هيواد لکه بټۍ داسې ده ددې بټۍ دسوخت مواد افغانان دي .بيګانه هيوادو نه دخپلو ګټو لپاره افغانان په دې بټۍ کې سوزه وي .ښځې، ماشومان، بوډاکان ، ځوانان دا هريو داور دلمبو مړۍ ګرځول شوی دی عزيز په نيْغو سترګو کارګرا ته وکتل.تالار چپتيا نيولی وخو عزيز دا چپتيا په دې خبرو ماته کړه:_څه بايد وشي چې انسان مړ نشي؟څۀ بايد وشي چې هيواد مو زرغون شي،؟څه بايد وشي چې دوينو بهول ودرول شي؟[چپتيا] عزيز بيا دوام ورکړ:_بايد سوله وشي،بايد دټولو افغانانو تر منځ خبرې پيل شي،بايد دتوپک په عوض قلم او کتاب په لاسو کې واخلو.دټولو خولې بايد وازې کړو.ژبه په حرکت راولو،په يو غږ ووايو [موږ سوله غواړو] په نړيوالو غږ وکړو چې موږ ته دتوپک په ځای قلم او کتاب را وليږئ.زموږ اولادونه توپک ته ضرورت نه لري بلکه قلم او کتاب ته ضرورت لري . عزيز موتی پورته کړ:دا سوله به څوک راولي ؟په داسې حال کې چې دعزيز انګې احساساتو پوښلی و په لوړ اواز يې وويل: دا سوله به کارګران او بزګران راولي. دا سوله به پرکنې او ولسونه راولي.[جيجک او شعارونه] _ژوندي دوي دخلکو تر منځ يوالی ،موږ سوله غواړو ، له جنګ نفرت کوو،نابود دوي جنګ، جنګ وينې بهوي ، سوله نړۍ اباده وي .دعزيز اواز لکه اسماني تندر دکارګران په غوږو ولکيد. عزيز وويل_ زه ځکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو گام د سولې پر خوا

داول ځل لپاره دکارگرانو دکار ځای ته راغلم چې دسولې کاروان له همدې ځایه په حرکت راولو. دسولې بیرغ چې دکارگرانو په لاسو پورته شي هغه بیا ځوک نشي ټیټولی پر مخ به ځي دسولې بیرغ دهیواد په غرو،دښتو کلیو باندو، ښارو کې به په رپا وي عزیز په کار گرانو غږ وکړ:ـ تاسو دا کاروان پر مخ بیولی شئ ؟ دا کاروان خپل هدف ته رسولی شئ؟خلیل کارگر په بریتو کوتې ووهلې په داسې حال کې چې کارگري دریشي یې په تن و اوچکش یې په موټي کې نیولی و وویل ـ موږ په کامل ایمان او قوت سره دا دسولې کاروان پر مخ بیا یوو. دښمن ته به اجازه ور نه کړو چې یو کا م مخکې راشي. او زموږ په هیواد کې دجنگ اور بل کړي . موږ به افغانان په دې وپوهه ووچې بیکانه هیوادونه په چل او فریب غواړې موږ افغانان په خپلو کې په جنگ واچوي او نه غواړي چې موږ دا دسولې کاروان پر مخ یوځوو. خلیل کارگر وروځې پورته واچولې زیاته یې کړه:ـ کارگران چې سیندونه مهارولی شي، غروه ړنکولی شي، سوله هم راوستلی شي.

سلیم کار گر پورته شو په داسې حال کې چې دسولې سپین بیرغ یې رپاو وې ویل ـ دا سپین بیرغ چې دسولې بیرغ ده دا دوه سپینې کوترې چې په خوا کې وینئ دا به دهیواد په کوډ ، کوډ کې ورپاوو.هو! دا به دکارگرانو په مټو ورل کیږي .خلک به دځان پسې دسولې لپاره په حرکت راولي. جبار کارگر موټې پورته کړغږ یې ټولوکار گرانو اوریده ـ دښمنان دپه دې پوه شي چې افغانان به هیچا ته سر ټیټ نه کړي موږ له ټولو انسانانو سره په سوله کې ژوند غواړو. موږ له ټولې نړۍ سره په سوله کې رابطه غواړو. او که بیا ځوک زموږ هیواد ته جنگ راولي داسې غانښ ماتونکی ځواب به وکوري چې بچیان یې په ځانکو کې په چیغو شي. دجنگ اوربلونکي د وپوهیږي ځوک چې چیرې اور بلوي دده لمن هم پکې سوزي .مخ یې په لوگي توریږي ډیرو کار کرانو خپلې خبرې وکړي هریو دسولې لپاره خولې وازې کړې وې دخبرو اخره وه چې عزیز دسولې شعار وغوړاوپه منځ کې دسولې سمبول چې دوه کوترې په خلاصو وزرو دپرواز په حال کې و په خوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

کې دقلم او کتاب نصویر انځور شوی و.دفابریکې په لویه دروا زه یې وځړاو تصمیم ونیول شو چې دپنجشنبه ورځ به دسولې کاروان دمارش په شکل ښار ته روانیږي .ترڅو چې خلک دسولې لپاره په حرکت راشي.دا ورځ ډیره کرمه ورځ وه له فضا نه دتودوښې غونډاري ویشتل کیده دځمکې مخ تودو څپو پوښلی وله بلې خوا نه دخلکو زړونه داسې په چوش راغلي و چې دچا خبره ترې اورونه بادیده.هر چا له جنګ نه نفرت کاواو زړونه یې دسولې په وزرو پروازونه کول په ښار کې ګڼه کوڼۀ ډیره وه دښار دسرکو غاړو، پلي لارو ، پارکو کې دسولې بیرغونه په رپا وهمغه دوه سپینې کوترې دخلاصو وزرو سره هرچالیدې لکه چې دسولې زیری یې دښار خلکو ته غوږه ولی و.لکه چې دهیواد خلک یې دسولې له کاروان سره یو ځای کول ښار په شعارو ښایسته و.ددوکانو ددرواز له پاسه دسولې کوترې دالوتو په شکل انځور شوي وو.دا دجلال اباّد ښارو چې دهمیشه بها ر په نوم یې شهرت درلود شین او ښایسته ښار او په دې ښار کې کارګري نهضت او انقلابې سرونه چې دسولې لپاره یې خوزول .په دې ښکلي ښار کې خلکو دسولې پیغامونه یو بل ته ورکول دلمر وړانګو چې دغرو په منارو وزرونه خلاص کړل او په ورووړو لمر داسمان په شین تندي لار وهله بیا نو دهر چا په زړه کې همدا هیله په ترپاوه چې دسولې دکاروان سره دسرک په مخ کامونه پورته کړي اته بجې به وې چې دښار شکل بل ډول شو په چیپو ، چیپو کارګران دسولې له بیرغو سره دمارش لپاره دښار په لور دحرکت په حال کې و ددرونټې کارګران اوله څپه وه چې دښار څنډۀ یې لاندې کړه دکار ګرانو سره کلیوالي خلک هم ملا ترووماړش یې بدرکه کاو.دوهمه څپه چې دښار لمن یې ونیوه داډې کارګران و دریمه څپه دڅمر خیلو کارګرانوچې دتوپانې څپو پشان په سمندر و رکډ شي.او سمندر په ګډآ راولي.ښار دنندار چیان دتماشو ځای ګرځیدلی وټول ښاریان دمارش کوونکو سره یوځای شول تا به ویل چې اوس به غرونه ولرزیږي ، تا به ویل چې اسمان به دځمکې خلکو ته دسولې پیغامونه ووره وي.،تا به ویل چې دښار خلکو وزرونه پیدا کړي اوس به والوزي چیرې چې جکړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو گام د سولې پر خوا

کونکی دی ، چیرې چې دسولې دښمن دی ، چیرې چې بم اچونکی دی ،لاسونه به یې پرې وترې دهر چا خولې به دسولې لپاره خلاصې شي.غبرک ، غبرک اوازونه اوریدل کید [مورږ سوله غواړو ، مورږ په خپل هیواد کې سوله غواو،زمورږ هیواد دسولې هیواد دی نه دجګړې ،ټولې نړۍ ته مورږ دسولې کوتر استوو، نړۍ نه مورږ سوله غواړو.،ژوند په سوله کې دی ، خوند په سوله کې دی] له داسې شعارو سره خلک په چوس او خروش روان وو.دمارش کوونکو له منځه یو کس را پورته شو دهغه چې رسۍ تر ملا تړلی ولاسونه یې په هوا کې خوزول ناري یې وهلې [سوله ، سوله ، سوله] بیا په جک ځای کې ودرید ټولو لیده چې کنجی سر یې وپه ټاپو، ټاپو ځای کې یې لنکړې وینښان شنه و.مخ یې په خاورو سپیره خو متې او پنډۍ یې قوي وي هغه په ډاکه وویل:په سوله کې دهر چا ژوند ښه وي،کارګرانو ، مزدورانو ته وخت وي چې کار وکړي هغه ورځ چې په ښار راکتونه ددښمن له خوا ونه اوریږي مورږ مزدوران ډیر کارکووخوچې په پیسو خرڅ شوي کسان،دپردو مزدوران، په ښار راکتونه vوره وي او یا ځان وژونکې ځان والوزه وي څوک کار نشي

کولی کنجي سړي په ډاکه وویل: دروغ نه ده،رښتیاده،تیره هفته چې په ښار راکتونه راغلل او یو کس ځان وژنه وکړه بیا په ښاروالۍ حمله وشوه.په ښار کې څوک نه لیده کیده زه دجنګ په میدان کې بند پاتې وم.دپله لاندې پروت وم دوه سپیان هم زما خوا ته پراته وویوه هفته مې کار ونه کړوماشوم مې وږي ویده کیدل دپیسو خاودانو مرسته نه کوله کنجي سړي لاسونه موټی کړ وویل: راځي چې داسې سره یو ځای شو لکه زما دا دواړه پنچې چې سره یوځای دي .دسولې لپاره منډې ووهووکنجي هلک دوه سپینې کوترې هواته والوزولې غږیې کړ:لاړې شئ ټولې نړۍ ته زمورږ پیغام ورسوئ.ورته ووایې چې دا ځپلې خلک نور جنګ نه غواړي.دتوپک په ځای مورږ ته قلمونه واستوئ.دا وخت دنارنجوګلانو دجلال اپآد ښار ښایسته کړی،دهر ګل دشونډونه دسولې پیغام پورته کیده په هر ه پاڼه کې خوښبوي په ګډاو دانګورو لښتې سندرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

ويل.توتيانو او بلبلو دمستۍ ترانې غږولې فضا،هوا ، ځمکه دسولې بيرغو ښايسته کړې و،دچا په ماغزو کې دتوپک اواز نه برنګيده.دغرو له څوکو دراکټ دفير لوګی چا نه ليدو.خلک داسې په مستۍ و چې کنې جنګ خپله خوله بنده کړې ده.اوسوله په نڅا، نڅا دهر چا کور ته ، دهر چا حجرې ، ديرې ته او دهر چا غيږ ته راځي.مارش کوونکو بې له دينه چې دبم له انفجار نه وويريږي اوږه ، په اوږه له هيجانه ډک روان وو.لکه چا ته چې څوک دخوشالۍ زيری را وړي .هغه ځای ته ورسيدل چې دبيان لپاره ستيج جوړ شوی و.دا دجلال اباد دښار منځ و دپښتونستان دڅلور لاري په نامه ياديد مارش کونکي چې دی ځای ته ورسيدل دهر چا په زړه کې دپښتونستان نوم ژوندی شوهغه سيمه ، هغه دغروروراو د بدبوخاوره چې دښمن ته يې سر ټيټ نه کړو.دهغو پښتنو يادونه تازه شول چې مغل، انګريزبيا دپنجابې حکومت سره يې دخپل دمټ قوت ازمويل.هغه پښتانه چې شمله ور پښتانه وچې دخپلو وينو په قيمت يې دازادۍ ، خپلواکۍ ،او دسولې لپاره دانساني ژوند لپاره ، دحقيقت لټون لپاره،مبارزه کولو. همدا څلور لاربې دهمغو ميړنو په ياد نومولول شوی و. نه يوازې دا مارش کوونکي په همدې تاريخې څلو رلاري چاپير ولاړ دي دتاريخ خاطرې تازه کوي بلکه دټولو ملي ورځو لمانځل دهمدې څلور لار ي په لمن کې ادا کيدل دسولې کوترو او بيرغو فضا روښانه کړې وه هلته چې دافغانستان درې رنګ بيرغ وزر رپاودسولې بيرغ په خلاو وزرزوچې کوترې پرې له پاسه انځور شوې وې هم په رپا و.دچيچکو په منځ کې يو انسان چې دسولې سمبول يې په ښي اوږ:ه ټمبلی و دستيج له پاسه وليده شو.نرې ځوان هلک لا يې دسر سپين زلفان په نقد په ځوانۍ نه وه بدل کړي دمستې ځوانۍ په څوپو کې وهغه لکه دپسرلي ګل چې تازه هواته غاړه وحوزه وي او دده حرکته نه انسان دنوي ژوند په لور حرکت وکړي دده له خوښبوۍ نه انسان مستي واخلي.همداسې دځوان هلک دحرکت نه به خلک په حرکت راغلل.لکه چې مرغه هواته پرواز کوي او داوږده مزل لپاره وزرونه خلاص کړي دا ځوان هلک [عزيز] نوميده عزيز هغه انسان و چې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو گام د سولې پر خوا

حقیقت پوه و.هغه ډیر هغه کتابونه لوستي وو.چې انسان ته پکې احترام پروت و.دانسان عزت ، کرامت ته په درنده سترګه کتل کیده.عزیز ټولنه نړۍ دعلمي جهان بیني له کبله ښه مطاعله کړی و.دعزیز په وینه کې دانسان محبت نقش ونو ځکه یې هغه کاروان رهبري کاو چې سولې ته یې سر وتلی و .عزیز پوهیده چې سوله دانسان لپاره خوښبختي راولي.ژوند یې سمبالوي.عزیز چې دستیج له پاسه ودرید دواړه لاسو پنجې یې موټی کړل په هوا یې ښوراو.یو هیجانې حالت په ښار کې خورو.نارې اوریدل کیدې [موږ سوله غواړو، موږ دسولې کار وان پسې روان یوو،سوله انسان ته عزت ده سوله ،سوله ۰۰۰]له هرې خوا دسولې کوتر ې هواته پورته شوې ازادې شوې.ملاقي شوې .کوترو دسولې او ازادۍ غمپر وهلواو خلکو تماشا کولو.دټولو خلکو په خوله کې خندا په نڅا وه .عزیز چې غږ پورته کړفضا چیتیا ونیوه.دهر چا سترګې دعزیز په خوا وې دهر چا غوږو نه دعزیز په خوا څرک و.عزیز چې یوه سپینه کوتره په موټې کې نیوه هواته یې پورته کړه او دسولې اوازونه له هر خوا اوریدل کیده.عزیز چې موټی پورته کړ دخلکو خولې بندې شوې _ وطنوالو!ښاریانو!دکلیو او بانډو خلکو! زموږ حرکت ، زموږ مارش دسولې په خوا ده زموږ خلک جنګ نه غواړي ، بلکه سوله غواړي ،موږ جنګ کونکو ته دا پیغام استووچې ژوند په سوله کې ده خوند په سوله کې ده.په جنګ کې دانسان وینې بهیږي هغه انسان چې له ټولو ژوندیو موجوداتو نه نجیب مخلوق دی دعقل خاوند دی ،دحرکت او برکت خاوند دی ،دوی حق لري چې ژوند وکړي دوی حق لري چې ژوندي ووسي.جنګ ټولنه دنابودۍ په خوا کشوي.په کډ اواز وویل شو:[نابود دوي جنګ،ای دپسسو ، زرو او زور خاوندانو!، ای چې دمزهب په حلقو کې مو انسانان را چاپیر کړي دي !پري:ږدیئ چې دهیواد ماشومان وخاندي،په سوله کې ژوند وکړي ، ژوندی دوي سوله] چیچکو او نارو فضا په سر اخستې وه دنارواو غالمغال په منځ کې دعزیز غږ پورته شو هغه ووېل _ای دسرمایې خاوندانو! ای پردو مزدورانو! ای دجنت په تمه دروغجنو مزهبي کسانو!راشئ له موږه سره په سوله کې ژوند

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

وکړئ.انساني کرامت ته غاړه کيږدئ حقيقت ومنئ او حق ته تسليم شئ.چيچکې [حق دهر انسا برخه ده]عزيز هوا واخست اوږد نفس يې وويست په تيزو او زيړ رنګو سترګو يې نيغ، نيغ دمټنګ بررخوالو ته وکتل دعزيز په سترګو کې چې دمهربانۍ احساس پروت و په شونډو کې يې پسته او نرمه لحجه خوزيده خو چې کله به په هيجان راغی دخلکو دردونه او وينه بهيدل به يې په زړه را چپه شوهغه مهربانه سترګې به يې په قهري او توپاني سترګو بدلې شوې هغه نرمه ژبه به يې دفولا پشان کلکه او انقلابي شوه هغه څيره چې به دخلکو په زهن کې ښه بريښيده اوس لکه مست ځوان چې دځوانۍ په نيشه کې مست شوی وي داسې به يې دځوانۍ په چوش خبرې کولې.هر خبره به يې لکه اور لبمه داسې توده وه.دخلکو زړو ته به ټکر ورکاو.عزيز دوام ورکړ:چا موږ ته جنګ راوړی ؟چا له موږ سوله واخسته؟ايا دانسان لپاره کار کول ګناه ده؟، دهيواد اباده ول جرم ده؟تعليم ته تکامل ورکول جرم ده؟عزيز زياته کړه:موږ خو تاسو ته ډيوې بلې کړې وې موږ خو ستاسو په لاې کې څراغونه بل کړي وموږ خو دکارګرانو ، بزګرانو او خواريکښانو په قوي متو تاسو لپاره ديموکراتيک نظام را وستی واو ديموکراتيکه ټولنه مو جوړه کړې وه موږ په همسايه هيوادو کې هم دا ډيوې بلې ساتلې.تر څو خلک هغه لار ومومي چې چې انساني نړۍ ته يې سر وتلی ده، تر څو خلک په نس ماړه شي،دا خو نه جرم دی نه ګناه.نو ولې ياغيان ، ولې کاونډ هيوادونه زموږ کورته جنګ را بلي.زموږ کلي ، کورونه ، ښوونځی ، روغتونونه ، لارې او پلونه ورانوي زموږ دتنګيو ماشومانو په ستوني تيغ اړدي،زموږ دسپيڅلو ښځو تيونه پريکوي .بوډاکانو ، ماشومان ،ښځې او ځوانان مو په بمو وژني ؟.عزيز چې دجزبې په حال کې و په اننګو کې يې احساساتي څپې چورلکې وهلې.خپلې خبرې يې داسې اوږدې کړې :_ياد يې ولرئ !څوک چې دچا کور ته اور اچوي دهغه کس کور ، ږيره او لمن هم په اور کې سوزي.اور دچا مخه نه کوي اور خپل او پردی نه پيژني لکه توپک چې دچا په لاس کې وي دهغه ده. توپک چې دبل لاس ته راشي بيا خپل اول څښتن ته خوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

واړه وي .اور هم داسې ده.زمان به راشي زموږ په هيواد کې به سوله وغوړيږي .موږ دسولې کاروان روان کړی دی دا کاروان په کليو، بانډو، ښارو، دښتو ، غرونو ګرځي خلک وينبه وي.په حرکت يې راولي.له کاروان سره يې شريکه وي.دغونډې خلکو هلته دلته په خپلو منځو کې خبرې کولې .بي بي ګل چې پخه ښځه وه ځوی يې دبم په انفجار کې شهيد شوی وپه خوا کې ولاړې ښځې ته يې په نرمه لهجه وويل_داهلک هوښيار ده ټولې خبرې رښتيا کوي .دبي بي ګل زړه غوټه ، غوټه شو مړه اوښکه يې له غمجنې سترګې وښويده.دمخ په کنځو يې لار وهله لکه بې کوره مسافر چې دکلي لار ورکه کړې وي په پټو کې کوږ وږ روان وي او نابلد کلي ته دشپې تيرولو لپاره روان وي خانم ګل د بي بي ګل په سينه دلاس سپيره کيښوده هغې

چې وچه ژبه په خاورو ککړو شونډو وګرځوله وې ويل:_لکه ته چې غمجنه يې زه هم دجنګ په اور سوزيدلې يم.خانم ګل زياته کړه:_يوازې زه او ته نه يوو دهيواد خلک يو هم بې داغه نه دي پاتې .دچا پلار دجنګ مړی شو،دچاځوي ، دچا ماندينه، دچا پلار دچا مور ، ورورار خور .له هر کوره يو يادو کسان دپردو په تپل شوي جنګ کې مړه شوي دي .داسې هم شوي چې يوه کورنۍ ټوله دجنګ داور په بټۍ کې دلرګو پشان سوزيدلي دي .هډونه يې ايرې شوې يا خو يې دخپل دمړي اندامونه هم نه دي ليدلي.خانم ګل ادامه ورکړ:دوه مياشتې به کيږي لا کم ، زيات.وروړمې ښار ته تللی و خپلو بچو ته يې داختر لپاره جامې اخستې ددوکان مخکې ولاړ وچې يو چا دجومات په دروازه کې ځان وژنه وکړه دوکان مخامخ دسرک بل اړخ ته جوړ و وروړمې هلته ولاړ وپه ځان وژنه کې ډير مسلمانان چې دعبادت لپاره راغلي و مړه شول مړه څه چې اندامونه يې په هواکې پارچه ، پارچه شول يوچا د بل چا لاس يا پښه نه پيژندلو.زما ورور هم ددې انفجار قرباني شو تر هغو يې چې روغتون ته انتقالوسا يې ورکړه دهغوو دواړو ښځو خبرې دوام درلودې چې صابرو په څنګل ټيله کړه: غلي شئ ! موږ ستاسو خبرو ته غوږ شو يا دهغه ځوان هلک خبرو ته ؟ نه کوري څه ښې خبرې کوي.صابرو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

خپل ويښتان کيدی کړه زياته يې کړه: هغه هلک رښتيا وايې ولې زموږ په هيواد کې جنګ ده؟ولې افغانان مړه کيږي ؟ عزيز چې په تورو غټو بريتو کوتې ووهلې دوام يې ورکړ: په ډاکه او بربنډه توکه يې وايم: زموږ هيواد [افغانستان] ته جنګ زموږ کاونډ هيوادو راوستی .[پاکستان، او ايران] دوی نه غواړي چې افغانان په کيډ ماړه شي په پښوکې يې دمنډو توان پيدا شي، په متو کې يې دناروا او تپل شوې کړښې [ډيورن] دماتولو توان پيدا شي.ځکه: چې په قوي پښو ځغلي او په قوي متو دا تور ه کرښه ماتولی شي.هغه افغانان چې دې تورې کرښې سره جدا کړي دوباره يې يوځای کوي.قوي او فولادي لاسونه ځينې جوړه وي .خپله خاوره به خلپه کړي دپردو له يوغ نه به ازاد وي .همدا علت دی چې ناولې ،تيټ همته کسان په پيسو اخلي خپل ځان پرې ژوندی ساتي زموږ هيواد ورانه وي ، زموږ خلک پرې وژني .هغه ډيوه چې موږ دديموکراتيک ټولنې لپاره روښانه کړې وه خفه کوي يې او وژني يې.دوی غواړې چې موږ په تيارو کې وساتي دتيارو زهن خاوندان روښانه لار او روښانه نړۍ نشي ليدای نو ځکه ځان په پردو خرڅ کړي دبل غلام شي.بيا خپل هيواد ورانه وي او خپل خلک وژني .خو په دې نه پوهيږي چې دا داور لمبې ددوی کور هم سوزوي .دا جنګ ددوی دکور دروازې هم ټکوي .کډ اواز پورته شو[موږ هيڅا ته اجازه نه ورکوو چې زموږپه خاوره کې يو کام کيږ دي.هيڅاته به اجازه ورنه کړو چې دجنګ اور زموږ دکور په نغري کې بل کړي] عزيز لاس پورته کړ[چپتيا] هغه زياته کړه:ددې جنګ ، ددې اور په بلولو کې دنړۍ سرمايداري هيوادونه لاس وهنه کوي دنړۍ توره ارتجاع، او دمزهبي کسانو ناوړو کړيو ښې غزيدليدي ځکه چې دسرمايداري رژيم دنړيدو امکان دديموکراتيک نهضت په فعال کيد او تکامل کې شته. دارتجاع دا تورې څيرې همدا ديموکراتيک نهضت خلکو ته ښکاره کوي او دمزهبي اخوندانو ، شيخانو ږيرې سوزوي .دوی به ونشي کولی چې خلک په خپلو دروغجنو حلقو کې را چاپير کړي .عزيز ټولو کډونکونکو ته سترګې وغړه ولې ـ ټولو مزهبو دخلکو زهنو ، فکرو اوعقل ته ځنځيرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

اچولې دي اجازه نه ورکوي چې دورکو او زهني شيانو په هکله عقلي فکر وکړي ، اجازه نه ورکوي چې عقل خپلواک وي .کله چې فکر ، زهن، ماغزه،دورکو او مبهو شيانو دبربنډولو آويا نه موجوديت په هکله کار کوي وايې چې ستا دفکر توان تردې حده ده نور پورته نشي فکر کولی.يا وايې ستا دفکردقوت وزر نشي کولی چې والوزي پټې خبرې روښانه کړي چې دا رښتياده او يا دزهن په چوکات کې ددروغو په پردو کې پيچلی شوی دی ددې لپاره چې سرمايدار خپله سرمايه وسا تي دروغجن کسان چې خپله کيده مړه کړي اوتوره ارتجاع په همغه تيارو کې دخلکوو له ګټونه ځا ته ژوند جوړکړي دا درې واړه پديدي]مزهب، سرمايه،او ارتجاع] په کډه کارکوي ديموکراتيک نهضت، کارګري جنبش، ازادي ښښونکې جنبش چې په هر هيواد کې سر پورته کړي او وړانګې يې لارې روښانه کړي دخلکو زهنونه نوی کړي خفه کوي يې.دا خفه کيدل دجنګ له لار کيږي عزيز غاښونه سر يوځای کړل خلکو ته يې کتل همدا وخت کې د مير حسين کار ګر غور او ډډ اواز پورته شو_ نه يې منم ، نه يې منم ،نه يې منم نه يې سرمايداې منم نه يې دروغجن ملااو نه توره ارتجاع.زموږ کار ګرانو متو ته څوک نشي دريدای .دکارګرانو نهضت لکه دتوپا ن پشان به دستمګرو زور مات کړي خليل کارګر ورسره خبره غبرګه کړه::موږ يوازې نه يو دنړۍ کارګران [دلندن، اطريش، دامريکا، داشيا ، اروپا] دا ټول کارګران زموږ ملګري دي خليل کارګر وويل: دجنګ اور بلونکو ته موږ په ډاکه وايوو[دا دسولې کاروان ، دا ديموکراتيک نهضت،کاروان چې موږ روان کړی دا به ځي دا کاروان سرحد نه پيژني .ځکه چې سوله دټولې نړۍ دزحمتکښانو غوښتنه ده.په سوله کې ژوند خوندي ده،له جنګ نه نفرت موږ سوله غواړو.دا خبره په کډ اواز ټولوکډونکونکو وويل.دمتنک په څنډه يو ډنډو غوندې سړی ولاړ ودهغه جامې کارګري جامې نه وې او نه يې کارګري خصلت درلودلکه چې داشرافو نه و.دخواسړي سره دشونډو په منځ کې غړيده_ همدا تاسو ځوانانو انقلاب وکړوپه وطن کې مو داور شغلې وشندلې ملامت څوک شو؟جک قدی ځوان چې غنم رنګه څيره يې وه دکونګرو پشان

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

دسر ويښتان يې غوټۀ ، غوټۀ ښکاريده هغه چې همدا نن بريت او ږيره خريلي وه اشرافي سړي مخې ته نيغ ودريدپه داسې غږ چې دعزيزخبرې اخلال نشي وويل ـ:لکه چې داشرافيانو له ډکلې يې که څنګه؟هغه زياته کړه : ټولواشرافيان او باداران له انقلاب نه ځنګ کوي .ډارلري ځکه ډارلري چې انقلاب عدالت منځ ته راوړي.نظم په ټولنه کې برابروي.دانقلاب مانا همدا ده چې نظم راوړي.ځوان هلک چې په کوتو خپل ويښتان ږمنځ کړ دوام يې ورکړ:اشرافيان او باداران هسې له انقلاب نه ډار لري.انقلاب داشرافيانو او بادارانو غاړې نه پريکوي.دهغوو لپاره هم انساني ژوند برابروي.اوس چې ياغيان دنهضت په ضد جنګيږي دټولو لپاره مضر دی دتوپک کوګۍ اشراف او غريب نه پيژني .دهر چا په سينه چې برابر شو اشرافي سړی خجالت غوندې شوخو ځان يې ملامت نه ښوده په وجدان کې يې تغير راغلی و.په دې ښه پوه و چې دعزيز خبرې دسولې لپاره دي خو اشراف او بادار کله ځان چا ته ټيټ ښکاره کوي .دلاس سپک يې په وتلي کيده کش کړ :نه يې منم هر څه له بيخ نه خراب شو.په خوا کې سړی چې کارګري جامې يې په تن وې پيکداره خوله يې په تندي کشه کړه ـ اشرافيان او باداران کله ښه خبره مني؟که ورته ووايې چې غريبان له تيغ نه تير کړل شي دستي يې درسره مني.پښې به ور پسې دربوې وايې به :دا غريبان چټل خلک دي له بدن نه يې دخولو بوی پورته کيږي بايد نابود شي.اشرافيان او باداران غولان دي په دې نه دي خبر يا خو ښه خبر دي ځانونه ناګاره اچوي که همدا غريبان کار ونه کړي ، بزګران غلې دانې ونه کرري اشرافيان او باداران به څه وخوري ؟کارګر پسې .زياته کړه:که زه ماشين په حرکت رانه ولم ستا بدن به لوڅ وي هغه جدي شو وويل : ستا دميرمنې په سينه چې دسرو زرو لونګين ټالوونه وهي دا دکارګر دلاس حا صل دی هغه خولې تويه وي خو ستا ميرمن دعطرو په چينو کې لامبي ،کارګر په کوته اشاره وکړه:دا ځوان چې همدا اوس خبرې کوي دا يو ديموکراتک ځوان دی ديموکراتان ، کار ګران ، بزګران په يو لار روان دي .هغوی غواړې دټولو خلکو لپاره اجتماعي حقوق په تول برابر ورکړل شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

.باداران دهم کار وکړي ، کارګران او بزګران دهم کار وکړي.بيا به نو په هيواد کې نه جنګ وي نه جګړه.دا وخت کې دعزيز جزبه ناکه اواز پورته شو:موږ دچا په مری تيغ نه اړدو.انسان وژنه ګناه ده ، جرم ده.موږ په کاونډ او لري هيوادو غږ کووچې دسولې نړی جوړه کړئ په سوله کې ژوند وکړئ، له جنګ نه نفرت وکړئ، پريږدئ چې په نړی کې دماشومانو خولې وازې وي، زده کړه وکړي ، تعليم وکړي تعليم او زده کړه په سوله کې کيږي .ددې تنکيو ماشومانو غاړې مه پريکوئ!دمور کانو ستوني مه خفه کوئ!پريږدئ چې مورکانې په خپله سينه کې نازولي لوی کړئ ، پريږدئ چې پيغلې په خپلو اوږو دچينې يخې اوبه خپلو مورکانو او پلارو ته راوړئ!، پريږدئ چې کودر په پيغلو ښايسته ښکاره شي! پريږدئ چې نازنينې پيغلې دپسرلي په ورځو کې له دښتو ، دغرو له لمنو دغاټول ګلونه غنچه کړي!په وربل يې وټمبي . پريږدئ چې پيغلې په خپلو سرو منکولو دکورکورو او ماماڼو دانې را ټولې کړي !دعزيز له بريتو دوطن پالنې احساس پورته کيده د وينو سره رکونه يې دغمبورو په سر هر چا ليده هر چا ليده چې ځومره دسولې اميدونه دده ارمان دی .هر چا به ويل : نارينه ځوان همداسې وي..عزيز چې له سږمو نه هوا وويسته وويل: ای دنړی خلکو! مه وژنی دا ښايسته ګلان مه وژنی!دا دپيغلو ښايسته صورت په وينو مه لړی!دا دځوانانو دهوس مرغه دسپيرو خاورو لاندې مه کوئ!دا دکوه قاُ دښاپيرو وزرونه مه لنډوئ!پريږدی چې ازاد پروازونه وکړي ! عزيز موټی پورته کړ::ولې زموږ بوډاکان وژل کيږي ؟ولې زموږ جوماتونه په بمو ورانيږي ؟ولې زموږ په ښونځيو داسپنو باران اوريږي ؟هغه ټول ته نيغ وکتل وې ويل:دا څوک کوي ؟دا ولې کوئ؟هغه زياته کړه : _اخره خبره مې تاسو ته داده:موږ به ټول دسولې له کاروان سره ملګري کيږو.دجنګ په اور به خاورې اړه وو.سوله به په هيوادکې راولودادی زموږ اول او اخر هدف.دغونډې برخه وال او ښاريان به په کډۀ دسولې لپار مارش کوو. مارش دښار په سرکو لار پرانيسته خلک په هيجان روان وو.دتخته روان په دواړوخوا سپينې کوترې دالوتو په حال کې انځور شوې وې .عزيز دځو تنو کارګرانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو گام د سولې پر خوا

سره دتخت روان له پاسه ولاړو.عزيز دخپلو بريتو سره ښه کاريده.دهغه نرى جک قد او روښانه څيره دخلکو خوښيده.ځوانان دځوانى له هيلو سره دتخت روان شاو مخې ته تلل په لوړ اواز به يې نارې وهلې_[سوله، سوله ، ژوند په سوله کې ده ، خوند په سوله کې دى] بوډى ښځه دتخت روان مخې ته ووته دمخ له کنځو يې معلوميده چې داويا[۷۰] کالو به وه دهغې سپين او اودل شوي ويښتان دزمان بدې ورځې انځوره ولې.بوډى چې دواړه پنچې سره يوځاى کړې دزوړتوب په زور يې وويل[:_ .
اى دانسانانو ربه !جنګ زموږ له هيواد نه لرې کړې. !زموږ هيواد زرغون کړه!دسولې دښمنان په سيند لاهو کړه!] په خلکو يې غږ وکړ_ راشئ دسولې په لور کامونه پورته کړئ!پريږدئ چې انسانان په سوله کې ژوند وکړي !ډيرو ښځو او نارينه وو چې په لاسو کې يې دسولې کوترې نيولې وې هواته پورته کړې .کارګرانو په قوت سره نارېې وهلې [کار په سوله کې ده، روغتيا په سوله کې ده،سوله دټولو خلک لپاره شتمنى ده.]
عزيزخو له خلاصه کړه_ که عدالت غواړى دسولې لمن لاندې را غونډ شئ.که برابري او ورورولى غواړى له سولې نه يې وغواړئ يانې هر څه په سوله کې شته يو عينکي سړي عزيز ته په کوته اشاره وکړه_نارينه او باتور هلک دى .په يو غږ يې ټول ښار په حرکت راوستى دى.لکه چې دديموکرتانو نه وي .!هغه سړى چې لنګړى ږيره يې په زيږ مخ شنه وه دتايد سر يې وښوراووويل_ ښه غږ پسې هر څوک روانيږي .دا چې خلک سولې ته را بولي دا غږ انساني غږ دى .نو خود به خلک را ولي هغه دعينکي سړي مټ چکونډي کړزياته يې کړه:دټولو ديموکراتانو غږ په خلکو ښه لکيږي خودا غږ په دښمن بد لکي.دديموکراتانو په غږکې عدالت پروت وي ددوى اواز له مينې نه ډک وي .دوى سر ښندنه کوي.ړندو ته لار ښيي.او بې لارو کسان لارې ته سموي.پسې يې دوام ورکړ:همدغوى دي چې دظ لم په مقابل کې پورته شويدي دا هيوا به دهمدغوو په لاسو اباد او زرغون شي.دجنګ لمن به ددوى په نارو ټول کړل شي.دسولې لمر به دغرو له څوکو را پورته شي.جنګ کوونکي به خلک وپيژني سر ټيټې به ژوند کوي خلک

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو گام د سولې پر خوا

به یې سلام هم نه اخلي. لنکړۍ ږیره سړی په فابریکه کې سوهان کار و.هغه ښه پوهیده چې زموږ هیواد ته جنګ څا راوستی دی.جنګ دچا په ګټه دهی،دچا په تاوان،لنکړي ږیري سړي خپل خبرې اوږدې کړې :لکه چې دکوم سیاسي کوند غړی به وي .!زموږ دهیوا دشتمنۍ او دخلکو شتمنۍ دڅو کسانو له خواچور او تلا شول چې سوله وي ددې کسان محاکمه حتمي ده.ځکه چې ددوی ګټې او پردو هیوادو [پاکستاناو ایران] ګټې سره شریک دي.همدا سبب ده چې دوی په جنګ کې دخپل دژوند اوږد والی غواړي .عینکي سړي ورسره ومنله. _ ربښتیاد وویل.په اصل وطلب دخبرې وکړې.زما په زهن کې همدا خبره وه خوتا اول نوبت واخست.هغه چاچې دهیواد شتمنۍ چورکړی دهغه سرمایه اوس په پردو بانګو کې پراته دي اولادونه یې هلته تعلیم کوي دا چې په خپله دلته ناست دی دجنګ اور ته پکی وهي. چې شغلې یې دغریبانو بچي وسوزوي.ددوی خبرې دوام درلودې یو کار ګر چې ږیرې یې ټول مخ ور پوښلی و دتخت روان له پاسه ودرید هغه لاسونه پورته کړ تور مټ یې ښکاره شوپه جرءت یې وویل_زموږ خلک نور دجنګ تحمل نه لري.ډیر کالو نه شول چې دښمن موږ ته جنګ راوستی ده موږ که دهر قوم . هرې ژبې او دهر میلت یوو که تور یوو او سپین ، که خړ یوو او زیړ ، که هندویوو او که مسلمان دیو ملک یوو.یو مو لار ده یومو هیواد په کړه به دا دجنګ اور تر خاورو لاندې کوو.[چیچکې] _ موږ جنګ نه غواړو،نفرت له جنګ نه، موږ دسوولې پسې کامونه پورته کوو.مارش دتالاشي له څلور لارې تاوشوهغه تور مخه سرک چې دتور خم په لور تللی ومارش کوونکو په همغه سرک کامونه پورته کول تلل.او نارې یې وهلې [پاکستان دنور زموږ هیوادته جنګ کونکي نه را لیږي .موږ به هغه خاوره هم خپله کړو او دسولې ډیوې به پرې بلې کړوچې ستمګرو په زور او غیر قانونې توکه له موږ نه بیله کړې ده.[، یو هیواد یوه خاوره ، یو افغان یو پښتون] همدا غږونه پورته کیدل مارش په خپلو درنو پښنو روان و.دصحت عامې دڅلور لا ر ې چې راتاو شول دا وخت دمازیګر سرې وړانګې دغرو په مناروغوړیدلې وې لکه دپیغلې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسکه غاړه چې دسرو زرو امیل لیده شي.مارش هم خپله لار لنډه کړه هر یو په خپله لار لاړ،عزیز هغه وخت خپل کور ته ورسید چې دلمر اخره ځریکه دغره تیږي ځلولې

(۲)

عزیز دستومانۍ په حال کې خپل کور ته ورسددعزیز بریتونه په خاورو سپره او دلمر دتودو ځپو له کبله لکه دژمي په وخت چې دونې پاڼې ځوړندې شي.هسې یې دشونډو له پاسه ځوړندې وي .دا خو اسانه هم نه ده چې دسهار نه تر لرمل پورې دسوزان وړانګو لاندې ولاړې یې او دعدالت نارې وهې،خو چې دکور په انګړ ننوت دهغه کټ له پاسه ړنګ بنګ پریوت چې دشیشم ونې لاندې ایښودل شوی و.کټ دعزیز راحت لپاره څلور واړه پښې کلکې کړې وې لایې میرمن[ناجیه] نه وه خبره چې عزیز لکه دا وبو مړې په کټ پروت دی هغه دبریتو له منځه هوا ویسته دکټ په بازوکانو یې دواړه لاسونه ارتې ،برتې وې.دنفس سره یې کیډه ه ښکته پورته کیده .سړی پوهیدی شو چې ژوندی دی سا یې په حرکت کې ده ه نور خودعزیز او مړي فرق نه کیده سره له دې چې عزیز جسما ستوکانه و خو روح یې خوشاله و.زهن یې دکایناتو منځ کې پټې لټولې دهغه خدای په فکر کې ډ و ب و چې نړۍ یې پیدا کړی و دعزیز روح دهغه دروغجن ملا سره په جکړه کې وچې ستمګران یې په دوروغو دخلکو خدایان کړي واو ټول غریبان یې دهغو شتمنو خدایانو تابع ګرځولي و.عزیز دا نه منله چې د ده فکر چا په ځنځیرو تړلی ده.هغه خپل فکر ا زاد او خپلواک کړله عزیز به له ځانه سره ویل:_همدا کارګران دي چې ځنځیرونه جوړه وي. په همدې ځنځیرو دکارګرانو لاسونه تړل کیږي .په فکر به لاړ[ځنګه ولولی شو چې دا ځنځیرونه مات کړل شي؟دا پړي وشلیږي؟]بیا به یې ویل [هغه ځوک چې دا پړي او ځنځیرونه جوړه ولی شي ماتولی یې هم شي]هغه لاسونه چې دپیسو خاوندانو ته ماڼۍ جوړه وي ورانولی یې هم شي خو چې اراده قوي وي او عظم فولادي] عزیز له روحانینو ډیره کرکه کوله هغه به تل همدا

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو گام د سولې پر خوا

خبره کوله[روحانينو لوې مخلوق ددسرما يې دشاهانو په خدمت کې غلامان کړي دي هغوی په دروغو پرکنې دپيسو دخاوندانو لپاره کماري بيا وايې [دهر چا نصيب]] عزيز په هيبت او هيجان سترگې وښورولې ـ ملا دروغ وايې همداپسې دې چې بل يې د پيسو خاوندانو ته غلامان کړي دي خو ددې ظلم دماتولو لپاره دخلکو يوالی او پاڅون ضروري ده.اول بايد سوله راشي بيا عدالت تامين شي.عزيز دشونډو په منځ کې همدا خبره تکراروېل[خلک به ځانو ته دسولې دنيا جوړه کړي دا جنگ به دسولې په نړۍ بدل کړل شي.خلک به هوسا ژوند ولري ماشومان به بيا ښوونځی ته لاړ شي.دټولو خلکو زهنونه به خوشاله وي ، انجنې اوهلکان به په يو ټولگي کې زده کړه وکړي .کروندې به وغوړيږ ي،دسيند مستې څپې به ددښتو تږې زړونه تازه کړي ، باغونه به له گلو ډک وي.زه به دخپلې ميرمن[ناجيه] سره دگلو په منځ کې قدم وهم.دهغې زلفې به زما په اوږو ټالو نه وهي .کله چې دگلاب دگل په تماشا کې ولاړيو يوه خوږه مچه به ځينې واخلم هغه به وخاندي زموږ مينه به نوره هم تازه شي.] عزيز په همدې خيالو کې وچې ناجيه دپخلنځی نه را ووته.دهغې چې شندلې زلفې په اوږو پرتې وې دحويلی منځ ته شوه خو چې په عزيز يې تورې ، غټې ، مينه ناکې سترگې ونښتې په مسکا شوه.دعزيز په خوا راغله خو چې دعزيز په سينه يې ورغوی کيښودعزيز سترگې خلاصې کړې خنجري بارخوکان يې چې دسترگو له پاسه پورته کړپه ناجيه يې سترگې ولکيدې مسکی شو.ـ ستړی شوې؟ [ناجيه وويل] دستړيا پسې راحت شته خوچې راحت دهغه چا په برخه شي چې ستړيايې وباسي.مزه داره وي.او که دستړيا راحت دبل چا شي ستړيا نور هم زيات شي.دروحي شگنجې لاندې راځي عزيز دکارگرانو او بزگرانو دستړيا په فکر شوـ وکوړ ! کارکران ځانو نه ستړي کړي توليد وکړي خو دتوليد ميوه دبل چا کام تازه کړي .بزگر هم داسې وبوله.له يوې خوا ستړيا له بلې خوا روحي شکنجه دمزدورانو دژوند موده لنډه کړي . ناجيه خبره واخسته:مارش مو خونده ورو؟ ـ ماته يې خو ډير خوند راکړو[عزيز وويل] ټول ښاريان له خوشالی نه په هيجان راغلي ووډا چې جنگو

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

ډيرکورونه يې خراب کړي واو کورنۍ غړي يې له لاسه ورکړي ودسولې غږ پرې ښه لکيده.دهر چا په زړه ه دا خبره وه چې [دتوپک خوله دبند کړل شي]او زموږ دماشومانو له خولې دسولې تراني پورته شي.لکه چې وايي
[چې نه جنګ او نه جګړه وای زمو ملک کې ـ يو دسولې دنيا کې وای ښونځۍ وايي] .ماشومان تر ټولو سولې ته ضرورت لري.عزيز چپه خوله و يوازې سترګې يې رپولې دشنه اسما مخ به يې په ستومانوسترګو ليده.په زړه به يې نوي ، نوي هيلې وبرکيدې .ويل به يې : شين په شي،زرغون به شي،دسولې وطن به شي،ـشين چای په ترموز کې لرې!؟ [عزيزسوال وکړ] ـ خود يې لرم کله چې يې غواړې لرم يې . ماغوندې ميرمن لري.[ناجيه وويل]
ناجيه خپل صفت ډير وکړهغې وويل: که دميرمنو لښکرې له تاسو نارينه وو سره يوځای نشي دادسولې لښکر به تاسو نارينه يوازې هدف ته ونشی رسولی. ځکه چې ښځه دټولنې نيمايې برخه ده.بايد له نظره ونه غوزيږي.عزيز دناجيه خبرې دسر په اشاره تايدې کړې .بيايې شونډې دوچې او تږې خولې په منځ کې وکرځوله.ـ نيما برخه دښځو له مارش کوونکو سره يوځای و.هغو چې به شعارونه ويل نارينه وو به ه ورسره يوځای ويل لکه دموسقي الې چې سره يوځای شي او خوندور اواز ځينې پورته شي.همدارنګه له خوند نه ډک: اواز به دښاريانو غوږو ته رسيده.ښاريان به په هيجان شول عزيز دوام ورکړ:ښځې چې په جګړه کې دنارينه وو سره يوځای شي نارينه په چوش راشي بې له ډار په مرجل پورته شي.خو چې په شونډو شپيلۍ سپره کړي دننګ سندره پکې پف کړي کوم زلمی به وي چې په دښمن ونه دانګي ؟ عزيز په ګټ نيغ کيناست لکه چې له بدن نه يې ستړيا په وتو وهغه دپلار دخولې کيسه راواخسته[پلار مې داردو منصبدارو زه کوچنی وم چې دهغه په اوږو دمنصب سره نښانونه ټمبل شوي و کله چې به له دندې کور ته راغی زه به يې غيږ کې ونيوم ما به دهغه داوو نښانونه کشول پلار به مې ويل[مه کوه چې دا نښانونه دوطن دازادۍ او ابادۍ نښانون دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

]پلار مې زياته کړ:يوه ورځ مو دپاکستان له پوځ سره جګړه وکړه هغوی زموږ په خاورې تيرى کړى وخو چې زموږ پوځ سرحد ته ورسيداو دکارتوسو باران مو پر ې پيل کړدهغې سيمې يوه پيغله چې [نانکه]نوميده د پوځ له سر بازانو سره يوځاى شوه شپيلى يې په شونډو کيښوده دغيرت او ننګ سندره يې پکې پف کړه سربازان په نڅا شول له توپکوسره کډيدل.په چوش راغلل په دښمن يې يرغل وکړهغوى وتښتيدل برى زموږ په برخه شونو ځکه مې وويل چې دښځو له شعار او نارو سره په مارش کونکوکې چوش پيدا شوپه کډ اواز به يې دسولې نارې وهلې.:ته دفکر سم کړه زه چاى راوړم[ناجيه وويل] عزيز بالښت ته ځنګل تکيه کړ د هغه چرکانو بچو ته يې پام شو چې دشنو کبلو له پاسه يې واړه ، واړه کامونه يې پورته کول چرکې دخپلو بچو ته دلار تک ښوده.خو چې په مښوکې دځمکې مخ وټکوي بچې يې په سرو او نازکو پنچو دمور خواته منډه کړي دمور شا وخوا را تاوشي مور خپلو بچو ته ددانو پيدا کولو چل ښيي.ځنګه يې په کار اچوي او دکار لار ور ښيې. ؟مور پوهيده چې بچې يې اخر ځان ته ژوند غواړي او خپل نس په خپله مړه وي .بيا به چرکې خپلې پنجالې په ځمکې بندې کړې لکه څوک چې ورک شی لټوي دا بله لار وه چې مور خپلو بچو ته ښوده يانې دځمکې سينه ولټوى ستاسو روزي پکې شته.لکه بزګر چې دځمکې سينه څيرې کړې غلې دانې ځينې را وباسي.عزيزدچرک ژوند ته په جرتو تللى و.بيا چې چرکه يوځاى کې ټسته کيناسته او بچې يې دسينې لاندې کړل وزرونه يې پرې وغوړول لکه مور چې په خپلو اولادو بړستن اواره کړي چرک همداسې خپل بچيان دوزرو لاندې کړل بچې به يې له پاسه پورته شول له مور سره به يې مينه کولو عزيز دمور او بچو تر منځ دمينې او محبت اړيکې ښه ليدل ويل به يې : هره مور مهربانه وي .هر چا ته خپله مور ګرانه وي.او دمور دلمن لاندې خپل ژوند په مينه تيره وي .کوچنى وي ځوان شي، دمنډو شي، دکار شي ، دوطن دابادولو لپاره متې پورته کړي همدا ښه ژوند دى چې په مينه او کار سره وي.خو چې کوم ظالم دمور او بچو داسې خوږ ژوند ديوه کولى سره تباه کړي دا نو بيا دبښلو نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو گام د سولې پر خوا

ده.ټول انسانان باید په ګډه لاسونه پورته کړي دظالم لاسونه لنډ کړي .او دوطن اولادونه دسولې په غیږ کې لوی کړي.ویې روزي .عزیز سر ته حرکت ورکړ: زموږ لار مقدسه ده.هغه څوک چې غواړي دسولې نړۍ جوړه کړي داحترام وړ دی عزیز لا دسولې له سمندر نه نه ووتلی چې ناجیه ښکاره شوه پطنوس یې په دواړو لاسو نیولی ودعزیز تر خوا کیناسته.ــ ستړیا به د وباسي.دا دقندو څو پارچې په خوله کړه دچای غړب پرې پاسه کوه انرژي به دپه بدن کې پیدا شي.ــ ژوند داوږد غواړو [عزیز وویل] ــ له تاسره[ناجیه وویل]ناجیه زیاته کړه:ژوند بې له نارینه خوندور نه وي.دښځې نیم اړخ نارینه ده.همداسې دنارینه اړخ وبوله.ناجې پر مخ ولیدلې ویښتان پورته کړه عزیز ته نزدې شوه دعزیز دپنډۍ په مښلویې پیل وکړ: اوس به دستړیا ورکه شي هو !دښځې پاسته منګولې چې په نارینه ولګیږي په ستړیا نه پوهیږي .ناجیه نور هم عزیز ته نزدې شوه: رښتیا مارش خوندورو؟ تا به ځان ښه خولې کړی و. ناجیه نوره هم مخکې لاړه:خلکو څه ویل؟ دمارش په مانا پوهیدل که هسې روان وو؟عزیز یو پیاله چای په یوه سا وڅښل وویل: ټولنه لکه ځنګل داسې ده.ښه بوټي ، بیکاره بوټي ، میوه لرونکې ونې او بې میوې ونې او اغزر لرونکې دا ټول پکې شتون لري. ځناور هم غټ واړه ، قوي ، صعیف هم لري قوي ځناور په وړو ځناورو خولې لکوي دهغو غوښې او وینې خوري ټولنه همدا سې د ه دپیسو خاوندان دغریبانو ستونی خفه کوي باداران مزدوران دخپل خدمت لپاره ځغلوي. دمارش په باب دهر چا نظر ځان ته وي .دسترګو لاندې مې خلک څآرل چا به دزړه له کومي په مارش کې برخه اخسته دسولې لپاره به یې غږ پورته کړخو ځینو به دمارش په هکله بد نیت درلودغږ به مې غوږو ته راغی [دا هلکان مست شوي دي دوی له خدایه غیر دي دوی دیموکراتان دي په خبرو یې څوک نه غولیږي] خو ځینې چې پوهیدل ویل به یې [دا جنګ پاکستان زموږ په ملک پیل کړی دی هغوی دډیورن له کرښې ویره لري پاکستان دافغانانو بیا دپښتنو په نیت ښه پوهیږي چې دډیورن کرښه نه مني نو ځکه جنګ دهمدې هدف لپاره دی]دیو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو گام د سولې پر خوا

سړي غږ ډېرو کسانو واوريدهغه په زړه ورتيا ووېل:[چې يو افغان هم ژوندی وي دډېورن کرښه به ونه منې] .اوکه نن د ورسره ومنله چې دا خاوره ستا شوه جنګ ختم ده.عزيز دناجيه په اوږه لاس کيښود ځان ته يې نږدې کړه ښکله يې کړه.: اوس پوه شوې ګرانې !؟خپله خاوره لکه دچا ميرمن چې چاته ګرانه وي که پردی دچا ميرمن ته کوتې وړاندې کړي ميړه به يې څه وکړي؟ ناجيه دواړه شونډې يودبل سره منښلې سرېې دروند ، دروند وښوراو_ رښتيا چې سخته ده.ميړه تحمل نشي کولی .عزيز بله پياله چای په سرواړاو_ همداسې دهيواد ميړ ونه خپل په هيواد سر ورکوي دا چې زموږ هيوادوال هره ورځ لس ، شل تنه خپله وينه ورکوي دا دهيواد ددفاع په خاطر دی.خو چې زموږ دسولې کاروان خپل هدف ته ورسيږي جنګ به خپله خوله بنده کړي دټولو لپاره به ښه ژوند وي ياغيان به دپردو له دام نه ازاد شي.دددروغجن ملا خبره به څوک نه ني .مزهبې ، روحاني کسان به نور د پردو په پيسو خپلې کډې نه مړه وي. هغوی چې زموږ دسولې له کاروان سره يوځای شي دهغوو ژوند به هم ښه شي.عزيز خپلې سترګې شاوخوا تاوې کړې _ زمو غږ دټولو انسانانو لپاره دی حتا چې دنړی انسانان هم دسولې په خوا را بولو. ناجيه په خبرو کې ولويده:ايا ته په دې ايمان لري چې مزهبي کسا ن به ستاسو دسولې له کاروان سره يوځای شي؟ناجيه چې په شونډو کوتې ووهلې په خپله يې ځواب ورکړ_ کمان نه کوم.ځکه کمان نه کوم چې دهغو زهن تور دی .دتور زهن سپينيدل دا هم اسانه کار نه دی دپيسو خاوندان ، باداران دهغو زهن په پيسو تور کړي دي دمزهبي کسانو سترګې روښانه دنيا نه کوري دهغوو زهن په تيارو کې بندي ساتل شوي دي هغوی دخپل تور زهن نه روښانه جهان نه کوري.عزيز ورسره ومنله._ ستا خبره فلسفي ته لاړې.خو پوه شه چې دمادې په وجود کې متضاد قطبونه شتون لري ماده په خپل حال نه پريږدي .په حرکت يې راولي او دحرکت نتيجه تکامل ده.همداسې چې په ټولنه کې متضاد فکرونه ، زهنونه شتون لري دا فکرونه او زهنونه هم په ټکر کې دي دټکر په نتيجه کې زوړفکر له منځه ځي خپل ځای نوي فکر ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

پریږدي .چې نوی بیا مترقي وي زموږ کاروان چې په حرکت کې دی دده کاروان مخه څوک نشي نیولی خنډونه به یې مخکې پیدا شي مشکل به وکوري ددې کاروان ډیر کسان به دتورې ارتجاع قرباني شي خو بری به زموږ په برخه شي. او دارتجاع مخ به تور وي.خلک به دګلونو میله کوي ځکه چې زموږ لار دحق لار ده ناجیه مسکه شوه لکه همدا اوس چې لاس په لاس دعزیز سره دګلو په بازارکې ده ناجیه سترګګه ووهله دعزیز مټ یې ونیو:چې د اسې ده نو په تشناب کې په د ولمبوم چې ښایسته شې.او دبازار خیرې دله بدن نه وڅنډم .عزیز دچای اخر غړب وکړو په داسې حال کې چې په تندي یې دخوشالي نښي لیدل کیدې دناجیه پنچه یې په ورغوي کې نیولې وه روان شو.ناجیه په دوه کوتو دتشناب دروازه ټپله کړه هر څه دعزیز دلمبا لپاره تیارو.عزیز ځان لوڅ لپر کړناجیه سترګې بلې خوا ته واړه ولې.عزیز تحریک شو ناجیه یې په غیږ کې ونیوه ښکل یې کړه.بیا نو ناجیه ته نور دشرم ځای نه و پاتې په سپین او پراخ ورغوي یې دعزیز ملا سلوله_ دا دی تا چې دغریبانو لپاره چیغې وهلې اوس یو غریبه دهغو چیغو عوص درکوي.عزیز شین خندل په پنچه یې دناجې پوست ورون نیولی و.: ته څه غریبه یې؟ما غونډې تکیه میره لري.عزیز خپله خبره اوږده کړه: څوک چې په خپله خوښه میره لري هغه ښځه غریبه نه ده.دهغې میرمن ژوند لکه شهزادګۍ چې دبل چا په اوږو تیریږي همدې ته دسولې ژوند وایې .عزیز زیاته کړه:په کور کې دخاوند او میرمن ژوند خوږ وي مینه ددواړو په زړوکې په نڅا وي دا ده سوله او چې سوله وي داده خوږ او له مینې ډک ژوندعزیز وخندل : داسې ژوند به دپاچاهانو هم نه وي.ناجیه خپلې پستې شونډې دعزیز پر مخ کیښودې چې تر ډیره دناجیه دشونډو داغ دعزیز په مخ ښکاریده.وویل: زه هم ستا په مخ دملکې دمهر پشان نښه اږدم.شیبې لا ډیرې نه وې تیرې چې دعزیز سپین بدن دصابون په سپین ځک کې وبریښیده.عزیز چې په دیوال ځړیدلې اینې ته مخامخ ودرید ځان ورته ښکلی ښکاره شو.په ناجیه یې غږ وکړ: دا دی ښکلا.ناجیه مسکه شوه: زما دلاس برکت ده ناجیه له خنداسره دا خبره وکړه.:

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو گام د سولې پر خوا

زما لاس چې چیرې ولکیږي هغه ځای په ښکلا بدل شي. عزیز او ناجیه په تشناب کې ټوکې ټکالې ډیرې وکړې .وخت یې ښه تیر شو.په ژوند کې چې ښې خبرې وي هغه ژوند خوندوروي. او روح تازه وي .عزیز په خرپ او ترپ له تشناب نه ووت.دهغه دماغ تازه و هغه هیڅکله چا ته نه په غوسه کیده ځیره یې دخوښۍ دسمبول پشان و.چې له چا سره به په خبرو کې و هغه کس به دعزیز له خبرو لزت وړو.اوس چې تازه دمه له تشناب نه وتلی و خوښې یې په ځیره کې په ګډا وعزیز وویل : دغرمې څه پروکران لرې او څه به پخوې ؟[عزیز وویل] ناجیه خبره واخسته: چې څه غواړې پرې به واوړې .چرک کباب ، بادنجان بولاني چې ستاډیر خوښ ده ناچیه زیات کړه : ځوک چې ټولنې ته سوله راړي او خپلو خلکو ته دسولې ژوند په برخه کوي قدر یې په کار ده.په لیمو به یې خلک قد ر کوي په شونډو به یې ورته دنیشي شربت وڅخوي .عزیز هغه وخت په کوټو دسر وینښتان ږمنځاوچې جمیل او نازو دکور په دروازه نوتلل.ځومره ښکلي ښکاریدل لکه جوړه کوترې په هوا کې په ملاقو وي .بیا دبام له پاسه جوړه کیني. جمیل او نازو دعزیز اولادونه ووهغوی دواړه له ښونځۍ نه کور ته راغلل.عزیز ورته په دوه پښو کیناست غیږ کې خلاص کړدواړه یې په غیږ کې جوړه ونیول پورته یې کړل اول یې نازو ښکل کړه بیا یې جمیل. دواړه یې په غیږکې نیولي وو برنډې ته پورته شو.عزیز داسې ښکاریده لکه سیمرغ چې دوه بچیان دوزرو لاندې نیولي وي له ځانه سره یې انتقالوي کله چې عزیز په برنډه کې دکوچ له پاسه کیناست جمیل او نازو یې په خوا کې وونن مو کوم سبق وویل؟ [عزیز پوښتنه وکړه] جمیل وویل_ پلار جانه ! له ښار نه دسولې غږونه پورته کیده موږ ته ښوونکي دسولې ترانه وویل.

[سوله کې ژوندون ښه ده__زموږ منځ کې تړون ښه ده]

[موږ سبق ، سبق وایوو _ دسولې مضمون ښه ده]

همدا ترانه وه.نازو غږ کړ: پلار جانه !موږ هم ترانه وویل

[سوله کې مو کورده _ خپل وطن مو مور ده]

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

[خپل وطن به ساتو _ دا مو ورورواوخور ده]

عڅزيزيوه مچه له جميل او يوه يې له نازونه واخسته يو يو قلم يې ورته انعام ورکړ.

٥٥٥٥

نازو په خيال تللې وه هغې چې غټې ،تورې ، کردې سترګې تاوې را تاوې کړې پلار ته يې وکتل غوښته يې څۀ ووايې خو دخبرو په ځای يې خوله له خندانه ډکه شوه.له خندا وروسته يې بارخوکان په سترګو واړه ولې خوچې بل ځل يې بانۀ پورته واچول خبره يې په خوله راغله._ پلار جانه! ولې خلکو په ښار کې نارې وهلې؟ دڅۀ لپاره يې ويل سوله غواړو؟، سوله څه ته وايې؟عزيز لاخبره نه وه پورته کړي چې جميل نوبت واخست_نه پوهيږې ؟ سوله ياني جنګ نه وي .نازو دجميل شونډانو ته کوتې واچولې لکه په کوڅه کې چې ماشومانو بنډار جوړکړی وي چې په اخر کې سره خپه شي يوبل ته شونډې اچوي.دماشومانو عجب له خونده ډک ژوند وي يوه شيبه په جنګ شي بيا ژر په مينه خبرې کوي .عزيز غلی وچې جميل او نازو خپرې ولکولې.جميل وويل_پلاره ! زه دروا‌غ وايم؟سوله همدې ته نه وايې؟چې جنګ نه وي .نازو پرې خيز کړ_ ما له پلار جانه پوښتنه کړې وه پر تا يې څه !عزيزنازو په اوږو سپره کړه په حويلۍ کې يې کنج ، په کنج وګرځوله.په نس يې وتخنوله.په خندا يې کړه.له اوږو يې کوزه کړه _ جميل ورورډرښتيا وايې.چې جنګ نه وي هلته سوله وي.او س خو زموږ په هيواد کې جنګ دی .او دا جنګ زموږ کاونډ هيوادو لکه[پاکستان ، اوايران] موږ ملک ته راوړی دی .تاسو چې لوړ ټولګيو ته پورته شوۍدتاريخ په کتاب کې به يې ولولۍچې څنګه پرعلګرو زموږ په خاوره يرغل وکړو؟، مغلو څه وکړل ، او انګريزانو څه وکړل.؟او دا اوس دپا کستان حکومت څۀ کوي ؟او دايران حکومت څۀ کوي؟عزيز جدي غوندې شوه _ نيمه خاوره زموږ پاکستان لاندې کړی او دهلمند په اوبو ايران دعوه لري.عزيز دنازو دغوږ نرمه ونيوه_ په جغرافيه کې به يې ولولۍچې زموږ هيواد ترکومه ځايه و؟اوس تر کوم ځايه ده؟پس جنګ همدغو موږ ته راوړی دی.په ښار کې چې خلکو دسولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

نارې وهلې او تاسوپه ښوونځی کې دسولې ترانې غږولې دا په دې مانا و چې موږ جنګ نه غواړو.له ټولې نړۍ نه زموږ دا غوښتنه وه چې موږ ته سوله راولئ ځکه: چې ماشومان په جنګ کې سبق نشي ویلی.خلک په جنګ کې کار نشي کولی،په جنګ کې خلک وژل کیږي ،ماشومان بې پلاره کیږي ،جمیل پرې ټوپ کړ_رښتیا وایې که پلار څوک مړکړي موږ ته به څوک ډوډۍ راکوي؟جامې به مو څوک منځي ؟نازو کوټۀ په شونډو کیښوده په حیرت یې کتل لکه چې په رښتیا دچا پلار ، مور دبم په انفجارکې مړه شوي وي .او دپلار ،مور دجنازې با زو ته ولاړ وي .اوښکې یې وچې وې دحیرت په دنیا کې ولاړ وي .خو چې کوته یې له شونډ پورته کړه_که مور ، پلار نه وي موږ به غله وتښتوي .په چا به مو خرڅ کړي.دنازو په شونډو کې دسولې په خاطر مسکا وځلیده_ په هیجتان یې وویل_ موږ سوله غواړو.نه جنګ اې دنړۍ خلکو!موږ ته سوله راوړئ چې خپل سبقونه ووایو.عزیز اوږه وښوره وله _ دا دی اوس پوه شوې.دخلکو نارې دهمدې لپاره وې .ناجیه په داسې حال کې چې لاسونه یې په غوړو و له پخلنزي ووته.غږ یې پورته شو_دلاس منځلو اوبه تیارې کړئ.جمیل دپخوا پشان کوزه ، چلمچي راوړو اول یې پلار ته کیښود هغه دواړه لاسونه په صابون او اوبو ومنځه نازو همداسې وکړ پلار وویل_هر کله چې ډوډۍ خورئ مخکې دډوډۍ خوړونه لاسونه په صابون او اوبو ومنځئ .عزیز زیاته کړه _ په ناپاکو لاسو ډوډۍ خوړل انسان ناروغه کیږي.ناجیه پطنوس په لاس ولاړه وه غږ یې پورته کړ_ دسترخوان اوار کړئ.هغې چې پطنوس په ځمکه کیښودو _ دا دی کباب ، دا دی بولاني .وبه یې خورۍ په چالاکۍ.دناجیه دګریوان ټنۍ چې په پخلنزي کې خلاصیې پاتې وې همغسې وې .دتیو پنډې غوښې یې دګریوا له ترازو ښکاریدې .عزیز چې سترګې په دسترخوان ولکیدې غږ یې وکړ_دکوترو په ځآل کې دواړه کوترې دالوتو په حال کې دي ناجیه ژر ځانانه متوجه شوه دګریوانه ټنۍ یې وتړلې.ناجیه وپوهید چې عزیز څه وایي ؟_ دنارینه وو خو همدا

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

حساس ځای ته سترګې وي ډوډۍ په ټوکو ، ټوکو وخوړه شوه لا لاسونه نه ومنځل شوې چې دانفچار غږ تر غوږ، شو دهندوانو په کوڅه کې بم انفجار کړی و.
.. .عزيز په حيرانونکي څيره ناجيه ته وکتل او له غوسې نه يې وروځې الوتل دمخ په سپين پوستکې کې يې سره خطونه پيدا شول چې داحساساتو نښې وې .په هيجان اوتحريک کې دهرچا په څيره کې تغير راځي.انګي يې سره شي دزړه حرکت يې له نورمال حال نه ووځي .عزيز چې په کوتو دسر ويښتان ږمنځ کړ وويل_موږ څه غواړو ياغيان څه غواړي ؟.،په نړۍ ګې سوله غوښتونکي څۀ غواړي دجنګ اور بلونکي څۀ غواړي ؟انسان وژنې ته بهادرۍ وايې.کوم وجدان به وي چې دا خبره ومني چې دانسان وينې د وبهيږي؟دانسان سر ددهغه تنې نه جدا کړل شي.عزيز دغم له تاوه پورته شوپه داسې حال چې دواړه لاسونه يې تر شا نيولي وپه حويلۍ کې يې قدم واهه_ دخوړونکو ليوانو او اسان وژونکو انسانانو تر منځ څه فق کيدای شي؟ليوه دبل حيوان ستونی خفه کړي ځان موړکړي دپيسو اوتور زهنو خاوندان دخپل دګټو دلاس ته راوړو په خاطر ديو سپيڅلي انسان وينه تويه کړي.عزيز کوته وښوراو وويل_بس دکړنې له کبله دواړه يو شان دي.يو فرق شته چې ځناور په څلورو پښو لار کوي او انسان په دوه پښو..ناجيه عزيز سره په حويلۍ کې جوړه کامونه پورته کول دهغه دتسل لپاره به يې په جنايت کارانو يوه يوه خبره غورزوله.دهغوو عملونه به يې غندل .دناجيې څيره هم سره شوې وه.هغې چې خپلې زلفې په موټي ونيوې دشا په تخته يې وشندل _ بيا به دچا مور بوره شويوي ؟، بيا به کوم ماشوم بې پلاره شوي وي ؟ځمکې به بيا دبې ګناه انسانانو په وينو سرې جامې په تن کړي وي .عزيز خبره
واخسته_که دهر چا وينې بهيدلې وي ديو افغان به وي .ددې وطن بچی به وي .عزيز زياته کړه _ نه دمزهبي بچی مري نه دپيسو دخاوندانوبچی .او نه دارتجاع اولاد .همدا دغريبو خلکو اولادووه دي چې قرباني ورکوي.په تود بټۍ کې زموږ دخلکو هډونه سوزي.عزيز چې برنډې ته مخامخ ودريد دخپلو اولادو څيره يې په سترګو کې انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو گام د سولې پر خوا

شوپه لوړ اواز یې وویل_داخلک به جنایت ګاران ونه بښي.، دا ماشومان به له جنایت کارانو نه دخلکو دوینو انتقام واخلي.دعزیز سترګې له غوسې نه کړېږ وړې شوې _دوی په د ې نه پوهیږ ې چې له ځاځکو نه ویالې جوړیږي او دویالو نه سندونه جوړ شي بیا له سیندونه سمندر جوړ شي. سمدر دچا پروا نه کوي هر څه په خپل سینه کې ډوب کړي .دا ماشومان به دځا ځکو په پشان سره یو ځای شي او ترې به توپاني قوت جوړ شي.دهر چا تور زهن او توره څیره به خلکو ته وښیې او دا تور نقابونهٔ به یې یو ورځ څیرې کړل شي ددې ولس انتقام به ځینبواخلي.عزیز په وجتو کامو برنډې ته پورته شو په هغه وخت کې دچرکې واړه بچیان دعزیز له پښو تاو شول په سرو مریو کې دمور نارې وې.عزیز چې چرکوړي ولیدل لا یې څیره سره شوه بریتونه یې دشونډو له پاسه الوتل هغه چې خپل لاسونه دکورتۍ په لستونو کې ننویست ناجیه پرې غږ کړ_څه کوې؟_ ځم چې حالات له نزدې وکورم..وکورم چې څوک په وینو لټ پټ پروت دی .وکور چې کومه مور دچا په مړي ژړا کوي ؟وکورم چې کوه مور دچا په وینو لاسونه سره کړي دي ؟وکورم چې کومه ښځې دخپل خاوند په مړي مخ په سپیړو سور کړی ؟. دکوم پلار سینه سوری ده؟ او دکوم چا پښې له بدن نه جدا شوي دي ؟عزیز نورې خبرې بندې کړې له دروازې ووت.عزیز په چټکو کامو تلو دناجیې په زهن کې تیرې ده_عزیز انسان دوسته سړی دی .دهغه زړه په هرچا خوږ شي.دبل بچې ورته دخپل بچي پشان ښکاري.دهغه په زړه کې دانسان سره مینه ده.، عزیز په سولې مین سړی دی .خو دناجیه په زړه کې ویره او ډار هم و سر یې وخوزاو_په عزیز څه ونشي؟ځکه چې دښمن قابوده چې بل ښکار په لاس راشي.ناجیه لیدلي وچې دیو انفجار نه وروسته بل انفجار هم وشو نور ډیر انسانان دجنایت کارو له لاسه قرباني شول .دهمسایه دکور ښځو ددروازې درشی نیولې وې معلومات ته انتظارو.هریو دخپل اولادو په اندیښنه کې و.ځکه دلاسو سپیړي یې سره سولول یا به یې مخ په سپیړو سور کړی وډیر ځنډ لا نه و تیر عزیز دهندوانو کوڅې ته ورسید هلته وحشت و.ژړا او فریادونه پورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیده.په یوځای کې هندو لالا په کوڅه کې له لنګوټې سره پروت ودهغه برکه ږیره دوینو رنګ اخستی ویوه پښه یې له بدن نه جدا وه.رانۍ پرې ژړل درانۍ په مخ اوښکې دسیلاب پشان روانې وې .رانۍ چې دخپل دخاوند دږیرې وینې پاکولې همدا به یې ویل_موږ خو مسلمانان نه یو نو ولې مو وژل کیږو؟شا وخوا به یې وکتل خفه غوندې غږ به پورته شو_ دیاغیانو جنګ خو دمسلماانو سره ده نو ولې موږ هندوان ددې جنګ قرباني کیږو؟بیا به یې دهدو لا لا په کیده خپل په وینو سره لاسونه کیښودل کریکه به یې کړه._ ای دمخلوقانو ربه!ولې ددا یاغیان موږ ته را لیږلي دي ؟ زموږ لاسونه دورته ترلي اودوی د زموږ وژلو لپاره خوشي کړې دي .عزیز دهندو لا لا تر خوا ودرید لاسونه یې دهغه سر لاندې کړرانۍ دسترګو په اشار دعزیز نه دمرستې په هکله مننه وکړه رانۍ اوږد ، اوږد نفس اخستودسترګو په کنج یې عزیز ته وکتل دهغې زړه لږ نرم شو په زړه یې تیریده_ ښه انسان هم په نړۍ کې شته.یو ورځ به دا ښه انسانان سره اوږه په اوږه شي دظالمانو لاسونه به لنډ کړي.رانۍ لا دفریاد او ژړا نه نه وه خلاصه چې دهندو لا لا دسین دخرهار اواز پورته شو.هغې لا خپلې اوښکې نه وې وچې کړې چې دهندو لا لا لاسونه او پښې سستې شوې .داخر ځل لپاره یې سترګې خلاصې کړې رانۍ یې ولیده دشونډ، په خوزید یې له رانۍ سره مخه ښه وکړه.بیا یې سترګې پټې شوې .زړه یې ددنیا له غمونه بې غمه شو.رانۍ په سپرو خاورو پرې وته.ویل به یې _شهید شو . جنت یې ځای شو.دکوڅې خلکو دهندو لا لا جنازه په اوږو پورته کړه دهندو لا لا دپکوړو تپنک په څمکه سر چپه پروت و.عزیز چې څوکامه مخکې لاړړدیو ماشوم ککره یې ولید له تنې نه جدا وسترګې یې دسر په کوپړۍ کې نه وې ماغزه یې دسپینې واورې پشان دده سر سپین کړی وهلته بل جیرې دیوې ښځې کیده سورۍ وه عزیز په چټکې دمړو او زخمیان په ټولولو کې مرسته کوله.هغه دهیجان په حال کې و همدا به یې ویل_موږ سوله غواړو یاغیان جنګ.دا دی دجنګ حاصل دوینو بهیدل سوله خلکو ته ژوند ښښي.هغه چې وایې [توپان په کلي سم شوکلی یې وران کړ خلک تبا شول.او یا زلزله

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو گام د سولې پر خوا

وشي ټول کلی چپه شي.کړکۍ ماتې شي ، دیوالونه ړنګ شي.خلک تري لاندې شي.انفجار او جنګ همدا شان ورانول کوي .عزي کتل چې په بیړه دروغتزون امبولان سونه را ورسیدل زخمیان او مړي یې روغتون ته انتقال کړل .عزیز دهمدې کوڅې په منځ کې ولاړ وپه داسې حال کې چې څیره یې دغم څپو پوښلې ودشها دت کوته یې نیولی و ویل یې ـدې ته بشري جنایت وایې.پرون په ښار کې مارش کوونکو دسولې کوترې پورته کولې دا په دې مانا و چې راشئ په کډه دسولې نړۍ جوړه کړو. راځې دانسا کرامت ته احترام وکړو.، راځئ انسان ته دهغه حق ورکړو.عزیز په تیزو سترګو خلکو ته وکتل ـدانسان حق څه دی ؟[چپتیا]و لاړ خلکو یو بل ته کتل دهر یو زړه درزیده، شونډې یې رپیدې .، ستوني یې خپه شوي وو.چا خبرې نشوای کولی.دعزیز غږ پورته شواو په دې قاتله کوڅه کې ټولو واوریدوـ ژوند دانسا حق دی،.انسان دژوند لپاه پیدا ده ، دانسان وجدان پاک ده.، انسان دحقیقت دلټون لپاره خپل ماغزه په کار اچوي .خو دا کوم دوزخي وجدان دی چې له انسان نه ژوند اخلي ؟ دا کوم دوزخي لاسونه دي چې دانسان دوژنې لپاره بمونه جوړه وي ؟دا کوم دوزخي پښې دي چې په حرکت کې دي تردې کوڅې یې بمونه راوړیدي ؟ تر څو چې دسپیڅلې ماشوم کیډه پرې سورى کړل شي.، چې دپاکې میرمنې ماغزه پرې ووستل شي، چې دخواریکښ هندو لا لا پښې پرې پریک کړل شي.عزیز په لوړ اواز وویلـ زموږ پیغام ټولو ته داده چې له جنګ نه لاس واخلئ پریږدئ چې زمو ږهیواد په سوله کې وځلیږي ، پریږدي چې نړۍ په سوله کې ژوند وکړئ.لعنت په جنګ ، لعنت. په جنګ کوونکو.سوله به زموږ په نصیب شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳)

موري! سترې ښکارېده .په چابکو پښو راغلې يې که څنګه؟هو! را غلم په لار کې کرمي وه._ دماما ځوی مې څنګه وه؟[عزيز وويل]_ حال يې بد نه و.مخکې ډيرو دردو حال يې ورته خراب کړی،دبم پارچې يې په پنډۍ کې ننوتې وې .خو ښه و د وينو رکونه سالم و.عزيز وپوښت_څه پيښه وه؟مور په زړه لاس کيښود_په دې وطن کې بل څه دي ؟ چې سر پورته کړې اورې به[لس تنه دماين په انفجار کې مړه شول شل تنه مړه شول]فاروق چې دخپلو ټولګيوالو سره له دروازې وتلو هم هلته ياغيانو ماين ښخ کړی و.ډير شاګردان مړه شول او زيات زخميان شول .دفاروق پښه زخم اخستی وعزيز شونډې دغاښو په منځ کې نيولې وې دروند، دروند يې سر وښوراوخو څه يې ونه ويل _مور نن شپه ميلمانه کور ته راځي ته ونه ويرېږي.دا خپل کسان دي .دياغيانو دمخ نيوي او دسولې په باب خبرو کوو.مور ورخطا غوندې شوه په څيره کې يې تغير راغی .سترې ژبه يې دشونډو له پاسه وسولوله._ ځويه ! ستاسو خبرې دډار خبرې دي؟_ نه موري!_ څوک چې حقيقت لټوي هغوی نه ويرېږي .سره له دې چې په دې لار تک ګران کار دی .خو دناريتوب ننبه ده.هر څوک په دې اغزن لارکام نشي پورته کولی. _ زويه ! ستا خبره راته سخته ښکاره شوه.داغزو لار خو خطر هم لري ..عزيز موټی پورته کړ_موري ! شمع چې اوښکې بهوي او ځان سوزه وي ددې لپاره چې دپتنګانو مينه پوره شي.ډيوې چې په خپل سر داور لمبه ايښی د ې لپاره چې کوڅې روښانه کړل شي.دخلکو لپاره روښنايې شي.عزيز مورته سترګګ وواهه_ که بزګران لاسونه ټناکې نه کړي ستا کيډه به څوک مړه وي؟دحق او حقيقت پسې چې ګرځې لاسونه او پښې ټناکې کيږي .دومره بايد څوک دچا سيوري نه هم ونه ډآر شي.مور دځوی خبرو ته حيرانه وه.هغې دخپل ځوی نه کله داسې خطرناکې خبرې نه وې اوريدلي .ديوال ته يې اوږ ورکړه شونډې يې ورپيدې .هم هغلته مور ته دخپل دژوند بدې خاطرې په زړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو گام د سولې پر خوا

شوې هغې چې دواده په اوله شپه دخپل د میړه له لاسه په مخ سپیړه وخوړه په زړه یېرا یاده شوه .میړه یې چې ډار ونکې ږیرې سره په چرسو نیشه غېه تنه دده په کټ پورته شوله خولې یې بد بوی پورته کیده دې مخ ترې بلې خواته واړاوه بیا میړه یې خفه کړه او سپیړه یې پر مخ ور حواله کړ په زړه یې را وګرځیده.میړه چې به یې تر نیمایې شپې له چرسیانو سره په نیشه غرق و دا به یوازې ناسته وه او ژړل به یې .خو چې عزیز ځوی یې په نس شوپه خواري به ګرځیده دکور او بیرون کارونه په دې و.هغه ټولې خاطرې یې په زړه شوې .دا چې عزیز یې په مشکل لویه وه هغه کړاونه ددې زړه شین کړی ودولاړ سپاهي پشان یې مخې ته ودرید.اوس چې عزیز زلمکی شوی ددې ژوند ورسره ښایسته ښکاري دا چې دعزیز ژوند په خطر کې ویني زړه یې لکه مالګه اوبه شي.بدن یې ولرزیږي .ستونی یې خفه شي ددژړا حمله پرې راشي.دمور سترګې چې له اوښکو ډنډې شوې بلې خواته یې وکتل تر څو عزیز ددې په روانو اوښکو خفګان حس نه کړي .عزیز پوه شو چې مور نارامه شوه.له دواړو اوږو یې ونیوه پورته یې کړه لکه مور چې ځوی ونازه وي په غیږ کې یې پورته ، پورته کړي ._ مور ته ورخطا شوې؟زه نه غواړم ته خفه شي.ته باید زما په نیک کارو فخر وکړې!ته به دښځو په ډله کې سر لوړه یې.ځکه چې زه حق لټوم.انسان ته داور له لمبونه نجات ورکوم.عزیز وخندل دمور لاسونه یې ښکل کړه._ مورې ! ستا لاسونه هغه ځانګو ده چې زه د پرې ښورولم.ستا دلیچو په ځانګو کې به ما خوبونه کول اوس نو زه تا کله خفه کوم!زه تاته خوشالی راولم.عزیز دمور په تندي باندې شونډې کیښودې _ مور ! زه یوازې نه یم.زموږ لښکر دپاچا له لښکر نه زیات دی .ځکه چې ټول ښه خلک زموږ په خوا دي .زموږ ډله په هیواد کې د[دیموکراتانو] په نوم شهرت لري.ټول خلک وایې چې دیموکراتان خلکو ته ښه ژوند راولي .دهیواد دابادی لپاره کارکوي .اوس نو چې یاغیانو دکاونډ هیواد نه پیسې اخستې او جنګ یې پیل کړی دی اول باید دجنګ مخه ونیول شي سوله راشي.بیا دهیواد دابادی لپاره لاسو نه سره پورته کړل شي هیواد اباد شي.عزیز لاسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

پورته کړل په ځای تاو شو.ـ بیا چې سوله شوه مور جانې ته به ښې جامې راوړم چې داختر په اوله ورځ به يې په تن کړي عزيز ځوی به يې ورته مبارکي ووايې.مور مسکه شوه لکه چې رښتيا داختروځ ده او ټول خلک خوشاله دي خو ژر يې په تندي کې دخفګان نښې ښکاره شوې.دځوی په هکله يې فکر کاو.ـ دځوی ژوند به يې له خطر سره مخامخ شي.مسکا يې هغه وخت په خندا بدله شوه چې دمور مخې ته سوله لکه سپينه کوتره ودريده.په زهن کې يې تيريده_سوله خو نيک کار ده. سوله دهر چا لپاره ښه ژوند راوړي .په سوله کې هيواد اباديږي .دښځو او نارينه وو په ژوند کې به مينه زياته شي.چې مينه زياته شي بيا به ميړونه خپلې ښځې نه ډبه وې.مور اوسيلی ووېست_ کاش چې زما دواده په شپو ورځو کې وطن اپاد وای !خلکو کار کولی.زما ميړه به په کار وشغول وای .ولې به په نيشي موادو اخته کيده!دده تور درانه سوکان به زما په تندي نه اوريده.خو چې دخپل دځوي دسولې لار يې په فکر سم کړو دهغه مبارزه يې په خيال کې ورغله دا يې وتخنوله خندايې په شونډو کې په کډا شو دځوی په مبارزې يې فخر وکړ.ـ ځه ! دعزيز نوم به په خلکو کې ياد وي وايې به[دفاتوکۍ] دکونډې ځوی دځوانانو مشر دی نيک کار پسې يې کامونه پورته کړي دي دسولې او ابادۍ لپاره دځوانانو مخکې ولاړ دی غواړي چې هيواد دسولې په ځانګو کې وښوره وي .] مور شونډې وخټلې ـ همدا راته بس ده.چې دخلکو په زړوکې زما نوم هم ياد وي [دکونډې فاتوکۍ خواري هسې بې ځايه لاړ نشو که په ولړه نس يې شپې ، ورځې تيره ولې خو نيک ځوی يې دنيا ته لوی کړی دی] مور دخيالو په سمندر کې ډوبه وه چې عزيز پرې غږ کړ_مور ! زه دخوا کې يم خيال مه خرابه وه.هو مورې! موږ غښتلي يوو.موږ په هيواد کې يو حرکت پيل کړی دی دا حرکت به نړۍ هم په حرکت راولي.زموږ له ډلې سره به سوله غوښتونکي يوځای شي.موږ به غټ قوت شوو.زموږ داواز سره به نړيوال هم اوا ز پورته کړي .ياغيان به سم لارې ته راشي.او هغه هيوادونه چې زموږ په هيواد کې جنګ جوړ کړی هغوی به پښيمانه شي.له جنګ نه به لاس

(c) ketabton.com: The Digital Library

واخلي.او که لاس يې وانه خست دا جنګ به دهغوو دروازې هم وټکوي.دهغوو کورونه به وسوزي او بچي به يې داور په لمبو کې وريت شي.مور دعزيز له خبرو سره په اول کې خوشاله شوه چې سوله دټولې نړۍ په ګټه ده.او دعزيز سره به دسولې په راتلو کې مرسته وکړي خو چې جنګ دجګړه مارانو کورونه هم سوزوي ، بچي يې مړه کيږي خفه شوه ځکه مور خفه شو چې دانسا ن له مرک نه يې کرکه کوله.مور ته ټول انسانان لکه دخپلو بچو پشان وزړه يې نه و چې دانسان بچيان مړه شي که دا هر څوک وي . دمور په زړه کې دا ارمان پروت و.چې جګړه ماران له جګړې لاس واخلي ټول انسانان په کډه کار وکړي په ګډه يې وخوري په ګډه ژوند وکړي .مور چې دعزيز څيرې ته وکتل تازه ورته معلوم شو.ـځويه ! څيره خو دتازه ښکاري لکه چې برى ستاسو په نصيب ده . مورچې دسر شندلي ويښتان په موټې يوځاى کړل وويلـ ما هم په خپل لښکرو کې شامله کوړه !! دسولې ښنبه مې په اوږۀ وټمبه په کليو به ګرځم غږ به کوم وايم به [راشئ ! چې دسولې دنيا جوړه کړو.اى هغه ښځو!چې تاشو ټول عمر د څلورو ديوالو په منځ کې تير کړى راشئ وزرونه پيدا کړئ چې په تازه هوا کې پروازونه وکړو.دسولې پيغامونه ټولو هيواد والو او نړۍ ته ورسوو. راشئ ! چې ځانو ته سوله راولو.تر څو زموږ ګلالي بچيان دجنګ قرباني نه شي].مور وخندلـ په لږ وخت کې به دښځو لوى لښکر جوړ کړم چې دنيا ورته حيران شي.مور وروځي پورته واچولې ـولې! .ته واى چې په ښځو کې قوت نشته؟، دښځو په مټو کې برکت او قوت پروت نه ده.؟مور هسکه شوه دګريوانه ټنۍ يې وتړلې دوام يې ورکړـځويه! هغومره ماغزه چې نارينه يې په سرکې لرې ښځې يې هم لري.خو چې ښځې خپل ماغزه په کار واچوي او څوک وي چې دوى وپوه وي بيانو کوره !چې دسولې کوترې سپينې او شنې څنګه په هوا کې ملاقې وهي.؟او هر چاته دسولې پيغام ورکوي . عزيز دمور خبرو ته خندل او هم په حيرت يې ورته کتل.عزيز له اوله پوهيده چې ښځه دټولنې يوه برخه ده بايد په حرکت راشي.خو دمور تحليل ته په تعجب و.عزيز به له ځانه سره ويلـ دچا ژوند چې په غربت کې تير

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

شوی وي هغه ټولنه ښه پيژندلی شي.دټولنې داخلي تضادونه ښه درک کولی شي.ځکه چې مستقیما دبل چا له خوا استثمارېږي هر انسان چې استثمار شي ژر شعور اخلي دخپل دځان دنجات او ګټولار لټوي او په مبارزه پیل کوي .عزیز خپله مور په طبقاتي ټولنه کې دیوې مبارزې په توکه وپیژندله.دهغې مبارزې ته یې سر ټيټ کړ.عزیز له مور ته لاسونه چاپیرکړپه داسې حال چې خندایي دتور بریتو په منځ کې په ګډا وه دمور پښو ته ټيټ شو ـ مور ستا مقام او ستاعقیدې ته سلام.عزیز چې دمور ویښتان په کوتو صافول خپل اصلي مطلب ته راغی .ـمور جانې ! میلمنو ته به څه پخوې ؟مور ددواړو لاسو کوتې وموښلې ـ ځویه ! ستا میلمانه دقدر وړ دي که هسې کوځه ډبه هلکان دي ؟دعزیز تندی تروش شومخ یې بلې خوا ته واړاولکه چې دمور خبره پرې بده لګیدلی وي .دم شیبه یې داسمان په لور وکتل بیا مور ته مخ وګرځاوـ مورې ! لکه زه درته کوڅه دډبه ښکاره شوم که څنګه؟هومورې زه خو ستا خوا کې لوی شوی یم تا به ما ته ښه لار ښودل نو زه به څنګه دکوڅه ډېۀ هلکانو ملګرتیا کوم.او دبیکاره ماغزو هلکان به میلمه کوم؟عزیز چې مور ته وکتل دروند ، دروند سر یې وخوزاوـ زما میلمانه هغه کسان دي چې په سر کې ویښ ماغزه لري.ښه فکر کوي .دټولنې په تحلیل پوه دي .او دخلکو دردونه یې په زړه کې پراته دي .عزیز جدي غوندې شوـمورې ! زما میلمانه په لاسو ډیوې نیولي تیارې پرې روښانه کوي .له تور ځنګل نه روښانه نړۍ ته انسانان را بولي .مور ځان ملامته وګڼله.لکه چې دې اشتباه کړې وي .او بیا عفوه وغواړي مور دعزیز لاسونه ومښل په سینه یې کیښودو.ـ زه پوهیږم چې ستا لار روښانه ده او روښفکر ه ځوانان ستا دلار ي ملګري دي .خو ما په خپل سوال کې له تانه امتحان اخستو.ټولنه خو رښتیا له بدو کسانو ډکه ده.خو دښو کسانو دنده ده چې هغوی ښې لارې ته سم کړي .مور خبره لنډه کړهـ هر څه چې پخه شي دبادنجانو بولاني به ورسره وي .عزیز په بریتو کوتې تیرې کړې ـ دسهار وخت درونتې ته تللی وم هلته هر سهار دبند دروازه پر چاو کړي چې په ویالې کې اوبه کمې شي بیا نو کار ګران ماهیان نیسي.یو من

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

ماهيان يې راکړو.عزيز وروځې پورته واچولې _ ماهيان به کباب کړو وريجې خو په مټ کې شته.عزيز سترګګ وواهه _ دماهيانو په کباب کې په زه درسره مرسته وکړم .خو زما ميرمن[ناجيه] تر ټولو خوړو دماهيانو کبا ب ښه پخوي لکه چې په مور دعزيز خبره ښه ونه لګيده . اوږه پورته واچوله _هغې له مانه زده کړي .مور دوام ورکړ_هره انجنۍ چې واده شي په هيڅ نه پوهيږي ځکه چې دمور په کور کې نازولې لويه شوي وي مور يې هم دلور ژوند ته فکر نه وي مور نوره هم مخکې لاړه_په خپلو سترګو مې ليدلي . انجنۍ چې وړه وي ځای يې دکلي کوڅه وي له نورو انجنو سره داريا دربوي .دوړکتوب سندرې وايې.،کوډي شاني خو ددوۍ اوله لوبه وي .له همدې کوڅې نه دميږه او ميرمن نوم زده کوي .يو شاکی کړي بل ورته ناوې او دوۍ به ورته چکې وهې دخپل داينده ژوند کې نه وي مور هم بې پروايې کوي خو چې دميږه دکور په دروازه پښه کيږدي بيا دعذابو سر مخامخه شي،مور مسکه شوه__ما به په وړکتوب کې له مور سره دکور کارونه کول .پلار به مې چې په سيند کې ماهيان ونيول ما به ورسره پاکول .نو ځکه دماهيانو پخول مې ښه زده ده. ناجيه چې زموږ دکور ميرمنه شوه هغې ته مې هم زده کول . عزيز دمور په اوږه لاس تير کړ په حويلۍ کې ښکته ، پورته يې قدم وواهه.کله چې مور دحويلۍ هغه اړخ ته لاړه چې چنار دنګ ولاړومور چنار له سره تر بيخه له سترګو تيرکړ_ ها! همغسې دپخوا پشان دنګ ولاړ ده.مور چنار ته په کوته اشاره وکړه__داچنار پلار ددمملې دچنارو نه يو ښاخ راوړی وپه دې ځای کې يې کيناو.هغه به بيل واهه ما به خاورې اړه ولې . مور اوږد نفس وويست لکه څوک چې په څه خفه شي._ دپلار ښنبه دهمدا چنار ده په هغه وخت کې مايې په خوله خندا و ليده نور ټول ژوند يې په قهر او غضب تير کړ.عزيز خبره واخسته_هغه نه و ملامت.چې حکومت دځان په چاغيدو کې وي خلک بيکاره ، بې روزګاره وي .خود نشيې موادو ته مخه کوي .بيا دنشي سړي نه دخندا او خوړې خبرې څه توقع کيږي ؟ هغه له ځانه خبر نه وي نو دبل چا په مينه او خندا به څه پوه شي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

دماښام سرو چې دعزیز ملګري یو،یو دکور په دروازه ننوتل . عزیز خپل ملګري په هغې دروازه بوتلل چې اشهداره یې دیوال خوا ته وه.او چا نشوای لیدی.خو چې دتور ماښام غمجنې څپې دماسخوتن په پراخ سینه وزرې ولکولې بیا ستورو په خپلو اشارو کې یوبل ته څه ویل.شین اسمان ځلیده لکه چې دسبا سپینو وړانګو ته یې دروښنا یې زیری ورکاو میلمانه په خپل ټاکلي وخت ورسیدل .مور دانګړ لوې دروازې ته قفل واچاو.په موتیې یې کش کړه چې پوره باور یې راشي تر څو قفل ده او که نه مور په چابکو پښو دبرنډې له پاسه قدمونه ایښودل .خو چې دکوټې دروازه یې نیمه کښه کړه میلمانه په دوه پښو ودریدل ._سلام مورې! هریو سلام ورکړمور ته میلمانه سنګینه ښکاره شول .مور مطمینه شوه چې میلمانه دښو اخلاقو خاوندان دي . مور دسترګو له عینکو میلمانه تیر کړل هغه چې ټول مخ یې ږیرې پوښلی و ستار نومیده په فابریکه کې سوهان کار وعزیز به هریو مور ته وژنده دا ستار ده کار ګر ده.دمور سترګې دوهاب په څیره ونښتې دهغه چې تور مخ او کالکوټي ویښتان یې و.غاښونه یې دتورو شونډو په منځ کې ځلیده.وهاب ښونکی و.مور په کراره ورته سروخوراو.په داسې حال کې چې په شونډو مسیده سترې مه شي یې وویل.دکوټې دکنج نه دې خوا ځوان هلک ناست ودغټو تورو بریتو خاوند و.دده غاښونه له شونډو وتلي ښکاریدل .تا به ویل راته خاندي . عزیز وویل دا واحد نومیږي په ښار کې دوکاندار دی .مور دسترګو په حرکت ورته ښه راغلاست وویل،په خوا کې دجکې ونې خاوند کې لنګۍ یې له سره تاو ماشي برنجه ږیره یې وه عزیز مور ته ور وپیژنده :دا کلیوالي سړی دی په کلي کې ښه یادیږي دا روف نومیږي په اخر کې عزیز ټوکه هم وکړه.ځان ته یې کوټه ونیوه_ زه عزیز د [فاټوکۍ] کونډې ځوی.ناست میلمانه له خندا شنه شول مور هم خندا ونیوه.دخندا په منځ کې هوایې په ستوني کې غوټه شوبیا ټوخي را چاپیرره کړه.په داسې حال کې چې دلاس سپک یې خولې ته نیولې وه لیاړې یې وشندل شوې څو شیبې مور له ټوخي سره مصروفه وه خو چې له سترګو بهیدلي اوښکه یې دټکري په څوکه پاکه کړه وړې او تنکې سترګې یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

میلمنو ته واړه ولې .دمور اننګې دتوخي له کبله سرې شوې وې .دلاس سپیره یې پر مخ کشه کړه وویل_ بیا هم ستړي مه شئ.ستاسو په راتک دخلکو خیر غواړم.دمور په دې خبرې ستار په سرو سترګو نور ته وکتل خو څه یې ونه ویل.خو دهغوی عقیده راغله چې مور هوښیاره ښځه ده. وهاب په ځای وخوزید_ خیر دنصیب شه. مور په دې خبرې خوښه شوه دبڼو لاندې یې عزیز ته وکتل لکه چې په ذهن کې یې ګرځیدلي وي _ لکه چې دا کسان مسلمانان دي مور ته دملا خبره رایاده شوه چې هر کلیوال ته به یې همدا کلمه استعمالوله[دچا چې نصیب ښه وي ژوند یې ښه وي دچا چې نصیب بد وي ژوند یې بد وي] مور څکه داسې فکر کاو چې مسلمانان په همدې کلمه[نصیب] ځان ته تسګین ورکوي غریبان دپیسو خاوندانو ګریوان ته لاس نه اچوي .خو ستار دنصیب په کلمې عقیده نه درلوده.ستار ته دنصیب کلمه دهغه ښکاري دام پشان وچې صحرایې او بې خبره مرغان پکې نیول کیږي .دا کلمه[نصیب] دمزهبي کسانو او دپیسو دخاوندانو هغه جال ده چې لا شعوره کسانو باندې یې غوړه وي دهمدې کلمې [نصیب] له کبله ځانونه چاغه وي .او دنور ګتې تر پښو لاندې کوي .ستار په ږیره لاس تیر کړ غوښته یې چې څه ووایې خو چې دمور په عقیدې تیری ونشي چپه خوله پاتې شو.یوازې یې دشونډو په څنډولو او دوروځو په خوزولو یې نور میلمانه او عزیز وپوهول دا بې مانا[نصیب] خبره ده.. نصیب هغه وسله ده چې مزهبي او دپیسو خاوندانو دځان لپاره جوړه کړې ده روف ددې غونډې غړی و چې زیږ او وچ مخ یې درلود خو دجکې ونې خاوند و.مور وویل _ ستړي به یاست ! تر هغو چې دډوډی وخت رسیږي یو،یو پیاله چای به وڅښئ. !مور دکوټې دروازه وتړله او لاړه.دعزیز سترګې ګردې په ځای خوزیدې _ مور پخوانۍ ښځه ده چې په خبرو یې خفه نشئ .دهغې عقیده له وړکتوب نه له مزهبي کسانو منشه اخستې وهاب په خبرو کې ولوید _موږ با ید دهرچا عقیدې ته احترام وکړو.موږ دهندو او مسلمان تر منځ په اقتصاد او تیري په هکله فرق ونه کړو.زموږ لار دتیري مخ نیولې او انسان وژنې نه مخ نیوی ده سوله دټولو لپاره ارمغان

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

په توکه وړاندې کوو. روف خپله لنډه شمله سمه کړه_دملا نور څه کار دی نس مړه ول هغه دپیسو لپاره دبل صفت کوي .روف زیاته کړه _ زموږ دکلي ملا همداسې ده.چې دمحراب په خوا کینې په خوله یې همدا خبره وي [دخان صاحب په نصیب کې نعمتونه لیکل شوي بختور انسان دی ټول بزګران ، غریبان دده له برکته ډوډۍ خوري] خوچې په هغه ماښام خان ورته دحلوا کاسه په مخ کیږدي دخان له صفت نه یې خوله ستړې شي. ستنار چې په فابریکه کې له کارګرانو ډیر شیان زده کړي ودخلکو او ټولنې تر منځ په مناسباتو ښه پوهیده وې ویل_همدا ملاده چې نړۍ سرچپه مطالعه کوي .عیني په ذهني اړه وي .خلک دتور ذهن خاوندان کړي . هغه لار چې خلک څنګه کار وکړي اودخپل دلاس ګټې په خپله وخوري نه یې پیژني . ستار دوام ورکړ_ دا اور داول ځل لپاره دملا او روحاني په لاس لمبه شوه.لا خبرې دوام درلود چې مور چای راوړو دهر چا په مخ کې یو یو پیاله کیښوده مور چې په دروازه ننوته دستار خبرې یې په خپلو پخوانیو او زړو غوږو واوریدې مور دستار په خبرو ډیره خفه شوه.ځکه چې ستار په ملا دخبرو حمله وکړه.دمور شونډې رپیدې خو څه یې ونه ویل.دسترګو دښو لاندې یې دستار په خوا کتل لکه څوک چې چا ته په سترګو کې په قهر شي.تحدید یې کړي .مور لاسونه پورته کړ خپل رب نه یې سوال وکړ_ [ربه دبل چا په ګناه مې ونه نیسې] له ځانه سره څه ویل بیا یې په خپل بدن چف کړ.لکه ملا چې څوک دم کړي بیا یې دماشوم په خوله چف کړي .د عزیز او ملګري یې په اصلي هدف خبرې رواني وې مور هم په دې حلقه کې ناسته وه دچای یو ،یو غړپ یې کاو نوره چپه وه.عزیز دخبرو لړۍ تاوه کړه_ اوس به خپل اصلي خبرې کوو.او چای به هم څښوو. عزیز دهیواد[افغانستان] په کړکیچن حالاتو وغږیده.دا چې څنګ هیواد دجنګ ښکار شو او څنګه جنګ پیل شوعوامل یې څه و؟عزیز په مشروطیت غورزنګ راغی هغه دمشروطیت غوښتونکو یو، یو نومونه واخست چې دوۍ مشروطیه شاهي غوښتونکې وومور دعزیز په خبرو اووتحلیل باندې فخرکاو په ځای به وښوریده لکه څوک چې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

منډه برياله شي.بيا موټې پورته کړي ځان خلکو ته وښيې. مور همداسې وکړه ياڼې چې همدا[فاتوکۍ کونډه] وه چې دعزيز پشان يې ځوى لوى کړ.مور په شونډو کوټې ووهلې دعزيز څيرې ته يې کتل .عزيز دوام ورکړ_ دمشروطيت غورزنګ په اړخ کې نور ويښ کوندونه را وزيږيدل .ښه ښه سرونه چې بدن به يې ورسره ښه ښکاريدل په دې کوند کې جزب شول بيا يې دخلکو دزهنو دروښانه کولو لپاره يې مباره پيل کړه.اخبارونه ،ورځ پاڼې يې نشر کړې په حکومت به يې په ليکنه حملې کولې حکومت به ويښ کسان نيول ، زندان ته به يې اچول ، اعدام به يې کړل . هغه کسان به يې په اول کې اعدام کړل چې تيز فکر به يې درلود او دخلکو له غمه به يې ځانونه په ځنځيرو تړل. خو ښايسته ، ښايسته سرونه په هغه وخت کې داستبداد له خوا دخاورو لاندې شول دعزيز په داسې خبرو دمور څيره بدله شوه.يوه اوښکه ددې دمخ په کونځو روانه شوه خو عزيز دمور داوښکو دتاثر لاندې رانه غی .په چوش يې خپلې خبرې کولې.عزيز دوام ورکړ_ بيا چې محمد داود پاچا شو خلک يې په تاودو انقلابي شعارو غولول هر چا فکر کولو چې محمد داود به خوارانو غريبانو ته څه ورکړي لا ډيره موده نه وه تيره چې داود له خپلې لارې بلې خوا ته مخه کړه.ديموکراتان او روښنفکران يې زندان ته واچول مور له داسې خبرو اوريدو غونجه شوه په شا يې حرکت وکړ_ دا چې دديموکراتانو کوند په هيواد کې قوت درلود په اوردو کې يې منصبداران زيات کوند ته جزب کړي وو.دعسکري پاڅون په پواسطه داود پاچاهي نسکور شو دولت دديموکراتانو په لاس راغی .مور هسکه شوه په کوناټو وړانده شوه. دستار انګې سره شول وهاب به سر خوزاو. روف دخپل دلنګوټي شمله سمه کړه._ بيا نو چې ديموکراتانو دخلکو دګټو لپاره کار پيل کړاو مخکې تلو لکه دچا په لاس چې چراغ وي په تيارو کې خلکو ته لار ښيې.دستار سترګې احساساتو نيولې وې . دانار دانو پشان سرې ، سرې ښکاريدې دعزيز خبرو ته غوږ و. عزيز چې ناستو کسانو ته کتل څو شيبې چپ و خو په زهن کې يې دډيورن کرښه ښکته پورته کيده هغه پښتانه ورونه چې دډيورن دکرښې هغې خواته

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو گام د سولې پر خوا

ژوند کاو دهغوو په باره کې په خيال تللی و.هغه دهيوادنيمه خاوره چې انګريز په زور او ستم جدا کړ ورته په زړه يادېده،دپخواني تاريخ يادونه يې دزهن په پاڼو کې يو بر بل اړه ول دده عزم ته به يې قوت ورکاو.عزيزچې دغاړې شخي وويست مخکې لاړ_اوس پاکستان زموږ دپاچاهانو په تخت مستي کوي .او دجنګ اور ته همغوی پکی وهي .دستار ستونی ډک غوند شو لکه څوک چې چاته په قهر شي لاس يې موټی کړ خو ګزار يې ونه کړ.ستار ددواړو لاسو موټي ښورول دمور په څيره کې هم دقهر څپې په چورلکو و. واحد په نوکانو ځمکه کروله سر ته به يې حرکت ورکړ.دروف چې اندامونه په لرزه راغلي و په شمله يې لاس کش کړ.هغه دپخوانيو افغانانو دود تازه ساتلو.چې په جرکه کې به سره را غونډ شول دجکو شملو سره ښايسته ښکاريدل هر چا به دخپل دلنګوټي شملې سمولې . عزيز ټولې خبرې سپينې کړې _ کله چې په هيواد کې انقلاب وشو.افغانانو دخپل دژوند لار پيدا کړه هغه لار چې هيواد به تکامل کوي ، خلک به په ارامه خپل ژوند ته دوام ورکوي او کله چې دافغانانو په متو کې قوت پيدا شو دخپل دتللي خاورې بند بست به کوي . پاکستان په دې خبره ښه پوهيده چې [پردی کټ تر نيمو شپو وي] ستار احساساتي څپو نيولی و.شونډې يې دغاښو په منځ کې چيچلې،دمور زړه هم په پرش کې و لکه څوک چې دسکروټو په انبار ولاړ وي او يا داورونو په کوڅه کې يې لار شي. پښې ترپوې همدا يې مور پښې ترپولې روف په ږيره کوتې ووهلې دسر په خوزولو يې دعزيز خبرې تايدولې عزيز کوته پورته کړه دوام يې ورکړ_تاسو خو پوهيږي ! چې دپاکستان په نوم هيواد انګريزانو وزيږاو. دهند او افغانستان خاوره يې په زور او جبر سره يو ځای کړه پاکستان يې نوم پرې کيښودو. دځه لپاره ؟عزيز چپ شو دسوال ځواب يې له نورو غوښته.مور دعزيز سوال ته حقه حيرانه وه دعزيز په مطالعه يې باور درلود چې تاريخ يې پوره په ذهن کې ناست ده. [مورووېل] وهاب ځان وښوراو ژبه يې په شونډو وګرځولاه وويل_ ددې لپاره چې داسيمه دجنګ ميدان وګرځوي ..ستار هم خپله خبره ورسره غبرکه کړه .. مور وويل _ همداسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده. هغه مسکه شوه_ دموره خو زه هم پوهيږم مور دوام ورکړ_ که په ليک ، لوست نه پوهيږم خدای خو ماغزه راکړي دښو او بدو فرق کوی شم. مور دلاس سپيره دکوټې په مخ کش کړ_ په دې خو هر څوک پوهيږي څوک چې دچا دپلار او نيکه ځمکه ځان ته کړي ځامن يې چې لوی شي او قوت پيدا کړي او تورې تر لاسه کړي دپلار له ځمکې نه دفاع کوي يانې دوباره يې لاس ته راوړي .دعزيز خوله له خندا ډکه و غږ يې پورته شو_ مور ديونان دفيلسوفانو پشان تحليل کوي هغه دمور په ورانه لاس کيښود _ که په ليک ، لوست پوهيدی نو ډير کتابونه به دليکلي وای ..مور جدي غوندې شوه لږه وړاندې راغله _ولې يوازې په يونان کې فيلسوفان شته؟دنورو هيوادو خلک په خيال مې چې ويده دي . هر څوک چې دخپلو ماغزونه کار واخلي فيلسوف دی . ستار داول ځل لپاره دمور خبرو ته په خندا شو.ځکه چې دستار ځيره دخندا لپاره جوړه نه وه تل به په فکر کې و همدا به يې په خيال کې تيريده[کار موږ کوو ګټې دبل چا په جيب کې وليږي] نوځکه به يې تل تندی تروش و.او هغه لار به يې لټوله چې دخپل دلاس ګټې دخپل کړي . عزيز دچای غړپ له ستوني تير کړ مور ته يې وکتل_ پاکستان دبل چا دلاس اله ده دبل په خبرو اوړي را اوړي . دانګريز له خبرو نه تيريږي .دا چې دافغانستان انقلاب په لريو او نزدې هيوادو تاثر کوي او هم ددې انقلاب لار هغې کوڅې ته سر وباسي چې هلته سوسيالستي نړۍ جوړه ده سو سياليزم دسرمايدارۍ رژيم په ضد يو اقتصادي سيستم ده . همدا سبب ده چې دنړۍ سرمايداري هيوادو نه سره يو ځای شول غواړي زموږ په ملک کې دانقلاب مخه ونيسي. دا نهضت خفه کړي او زموږ خلک دولږۍ ، بيکارۍ سره مخامخ کړي نو ځکه يې پاکستان ته دنده وسپا رله چې دجنګ اور تازه وساتي .تاسو وليدل چې په اول کې دتنظيمو په نامه څوکسان يې په پيسو واخستل دين او مزهب يې لکه توپک استعمال کړمزهبي کسان يې دځان نوکران کړل په هيواد کې يې جنګ پيل کړ.داچې دتنظيمو په نوم کسان دبدو عمالو له سببه په هيواد او نړۍ کې ناکام او وشرميدل بيا نو دطالب په نوم بله

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

ډله یې را منځ ه کړه انسان وژنه یې دود کړ .عزیز دوام ورکړ__دشاه شهید واقعه به دهیڅا له مغزو ونه وځي چې دموټر بم دانفجار له کبله څلور سوه[٤٠٠] کسان مړه او زخمیان شول ،دخوست په مظاهره کې چې لسوکونه کسان مړه او زخمیان شول همدا رنګه دخوست دولیبال په لوبه کې همدا رنګه وبولئ لا وژنه لا دوام لري . انسانان مړه شول ، ښوونځی ، لارې ، روغتونونه ، سرکونه، پلونه، نورې ودانۍ ورانې شوې .دمور مخ په اوښکو لوند شو تحمل یې نشوای کولی په زور ، زور یې وژړل ځکه چې دانسان په وژنه یې زړه درد کاو عزیز په خبر کې و چې مور ته یې پام شو مورې! په ژړا زموږ دهیوادوالو دوینو بهیدل نه دریږي مبارزه په کار ده موږ دهمدې لپاره دلته راغونډ شوي یوو چې هیواد ته سوله راولو.ستار دروند سر وخوزاو:رابه یې ولو..هغه موټی پورته کړ:په موټي دهر چا سر ماتیږي خو که موټي اوار شي لکه ګل چې وغوړیږي ښه ښکاري.سوله هم دګلاب دګل پشان غوړیږي په هیواد کې ابادي راځي .دمور سترګې نمناکې وې ژر ژر یې رپولې لړه مسکه شوه لکه ږلۍ وهلی ګل چې شونډې دوباره دسهار وږموته خلاصې کړي .موراوږه پورته واچوله :یانې سوله به راشي؟نور به انسانان نه مړه کیږ ي؟هغې زیاته کړ:تاسو په دې باور یاست [!؟] چې نور به ځان وژونکی ځان نه وژني ؟ او نه به انسان وژني ؟ دمور په خوله کې خندا په ګډا وه همدا به یې ویل:[نور به مورکانې دخپلو بچیانو په مړینه نه ژاړي ،نور به دمورکانو لاسونه دبچیانو په وینو نه سره کیږي ،نور به مورکانې خپل مخ په سپیږو نه وهي]،دمور څیره ورو ،ورو بدله شوه دخفګان په لور لاړه.: زما یقین نه راځي .ځکه هغه کسان چې بې تعلیم لوی شوي وي دانسان په ارزښت نه پوهیږي .انساني نړۍ چیرې پیژني ؟چا چې ورته څوروپۍ دواسکټ په جیب کې ومنډل دهغمه ترنا ته لاسونه خوزوي .ستاسو منډې په بې ځایه وي.دمور په خبرو دستار تندی تروش شو: لکه چې موږ درته هسې ښکارو که څنګه؟هغه جدي شو:په مبارزه ایمان په کار ده.په حرکت یو کار اجرا کیږي .بیا چې دکارګرو لاسونه په حرکت راشي نړۍ په حرکت راځي.دنړۍ شکل ته تغیر ورکوي.ستار

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

په لاس اشاره وکړ:دا دکابل ،لغمان سیندونه دچا په لاسو مهار شوي دي ؟دا دهډې ، ثمر خیلو ،مارکو باغونه دچا په لاسو شنه شوي دي ؟دستار سترګې تاوویدې او له خولې لیاوړې شندل کیدې: دا ټوله ځکمه دښتې وې .اوس په ونو شنه ښکاري.مور چپه شوه غږ یې پورته نشو.لکه څوک چې چاته ملامت وي اوسترګې دځمکې خوا ته واړوي .مور بیا هم باوري نه وه.ځکه چې هغه پوهیده چې کار ګران دبابو کسان دي په مجلس او مظاهرو کې ډیرې خبرې کوي هغه له ځایه یورته شوه:ماهیان به پاخه وي زه به دډوډۍ بند بس وکړم مور ددروازې پټ نیمکله کړه ووته خو د عزیز خپلو ملګرو سره خبرې روانې وې.ستار دړیرې تارونه کشول دیوال ته یې سترګې نیولې وې هغه دمور خبرو ته په حیرت تللی و.همدا وخت دروف غږ پورته شو: مور خپله ټولنه او خپل خلک ښه پیژني .له یوې نالوستې ښځې نه داسې خبرې اوریدل دتعجب خبره ده. واحد وویل:دا ټولې خبرې یې له عزیز نه زده کړي دي .په کور کې چې یو کس پوه شي له خولې یې چې یوه یوه خبره ووځي دکور غړي یې زده کوي .عزیز وویل:طبیعت ده چې پر چا پرزو ولري ښه استعداد ورکوي .په نالوستو کې هم داسې کسان شته چې زکاوت یې دلوستل شو نه زیات وي .عزیز دسر ویښتان په کوتو صاف کړ: په نارینه او ښځو کې کوم فرق نشته کیدای شي چې دډیرو ښځو زکاوت له نارینه وو نه وچت وي .وهاب خپل شونډې ددوه کوتو په منځ کې مښلې غوږ یې خبرو ته سم نیولی و.عزیز خپل هدف ته راوګرځید:خبره دسولې ده چې څنګه وکولی شو جکړه ماران له جنګ نه لاس واخلي او دسولې له کاروان سره ملګري شي.وهاب دسیاست خوا ته لاړ :دا پیسې ډیر بد شی ده دهر چا په لاس چې پیسې وي لکه توپک چې یې په لاس وي اونورو خلکو ته یې خوله واړوي .اول باید په هغه لار تک پیل شي چې پیسې په ټوله نړۍ کې دانسانانو ترې منځ مساوي وویشل شي.وهاب دیو رهبر پشان سر ته حرکت ورکړ: دوام یې ورکړ:همدا پیسې دي چې عدالت منځ ته راوړي او همدا پیسې دي چې جنګ منځ ته راوړي سرمایه دښامار شکل لرې نور انسانان خوري او که پیسې په مساوي توکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

دخلکو تر منځ ورکړل شي بيا سوله ده او عدالت ده، وهاب شونډې په موټې پاکې کړې دوام يې ورکړ:زما دخبروو مانا داده که پيسې هر چا ته په مساوې تله ورکړل شي جنګ له منځه ځي .ځکه چې جنګ په پيسه ده که پيسې دچا په لاس کې زياتې وې او دبل لاس تش وي بيا همغه توپک ده چې دچا په لاس کې و ي هغه بل پرې ولي .عزيز لوی نفس وويست دواړو لاسو کوټې يې سر منبلې څه شيبه جپ و په تيزو سترګو يې کتل خو چې قلم يې دکوتو په منځ کې ونيو خوله يې خبرو ته خلاصه شوه: خبره خو دوهاب يخه خبره ده.چې پيسې دجنګ اور په نړۍ کې بله وي هغه لار خو ډيره اوږده ده .مارکس ،انګلس هم په هغه باب ډير کتابونه ليکلي او خلکو ته يې لاې ښونه کړی بيا په تيره دکارګرانو ، بزګرانو دنده يې په کوته کړی دی دهغه لپاره اوږده مبارزه په کار دی دا چې اوس زموږ په هيواد کې جنګ دی ياغيان دکاونډ هيوادونه پيسې اخلي دهغو په تحريک لا شعوره خپل هيواد ورانيوي او خپل خلک وژني .اوس ددې کار لنډول پکار ده. ستار کا رګر وسخيده: ددې کار دلنډولو لپاره سوک په کار ده.چې دسوک زور ونه کورې دښمن سولې ته غاړه نه ږدي .ستار ګڼ ږيره په موټي ونيوه: ومو ليد زما ږيره څومره ببره ده هر تار ځان ته ،ځان ته لار پيدا کړی و خو دموټې په زور مې سره يو ځای کړل ستار زياته کړه: زور هم په کار ده.حکومت بايد دزور نه هم کار واخلي عزيز کوته پورته کړه ناست ملګري يې ځان ته متوجه کړل ـ دښمن دحکومت په منځ کې هم کار کړی دی امکان شته ډير کسان يې په پيسو اخستي وي .يا خو به يې وعده ورسره کړي وي ياڼي داسې چې که حکومات دياغيانو په لاس ورغی په لوړ مقام کې به يې وکماري . هغوی چې لوې ږيرې په مخ لري تاسو به وايې چې دوی ټول ديندار کسان دي .عزيز په جدي وويل:دږيرې دهر تار بيخ کې يې دشيطان ځای دی ډير کسان شته چې ږيره يې دبل هر چانه اوږده ه خو عمل يې دشيطان پشان ده.مور دعزيز په خبرو خفه غونډې شوه دمور زړه نه و چې عزيز دږيرورو ته داسې خبرې وکړي ځکه چې دمور پلار هم ږيره ور سرې ومور ته په زړه شوه: [پلار مې نيک

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

سړی وله ړيرې سره ښه ښکاريده هغه دچا غيبت نه کولو ښوونځی ، لارې يې نه ورانولې په جومات کې به په عبادت پروت و] خو چې دا شيبه يې خپل قهري ميړه په زړه شو تندی يې تروش شو مخ يې بلې خوا ته واړودمور ياد ته راغی [چې ميړه يې ړيره ور سړی و هغه ورځ چې عزيز نوی پيدا شوی و اودې خپل ميړه نه مرسته غوښته دميړه سترګې يې نيشو سره کړې وې دچپ لاس سپيړه يې ددې پر مخ حواله کړه له مخ نه يې سره لمبه پورته شوه] مور ته دا جوته شوه په ړيره ور کسانو کې ښه اوبد هم شته . واحد کوته پورته کړه : عزيز رښتيا وايې .په ځنګل کې هر نوع ځناور پيدا کيږي دښمن ارام نه دی ناست هلته چې ياغيان تربيه کوي او مور ته يې دچنګ لپاره ليږي دا هم کولی شي چې په داخل دحکومت کې دځان پلويا ن پيدا کړي هغه زياته کړه: وکورئ !که زمور جنګ له پرد وو سره وای برى به زمور وايې خو په دا خل دکور کې چې مشکل پيدا شي سخته ده.اوس مور په دوه لاسو جنګ کوو.يو له داخلي ياغيانو سره بل دکاونډ هيوادو او پيسه لرونکو هيوادو سره .خو دا ښه خبره ده چې داخلي ياغيان دخبرو له لار خپل کړو هغوی وپوه و چې خپله خاوره خپل هيواد مه ورانوئ.خپل خلک مه وژنئ!راځئ دسولې هيواد جوړ کړو په دې ګې به دهر چا ژوند خوندي وي مور په دروازه کې وه چې واحد خبرې کولې هغې چې له ماهيانو ډګ غوری په ځمکه کيښوده په داسې حال کې چې مسکايې په شونډو کې مسيده دواړه لاسونه يې پورته کړ خپل رب ته يې دوعا وکړ[لوه خدايه! زمومږوطن ته سوله راولې مرسته وکړئ] مور ټولو ته وکتل وويل: دزړو ښځو دوعا خدای ژر قبلوي . بيا هغه ښځه چې په ژوند کې ډيره زوريدلې وي خدای پرې رحم کوي . ستار په خوله څه ونه ويل خو په زړه کې بغيده.دمور دوعا ورته ښه نه ښکاريده ستار پوهيده چې په دوعا او ښيرو هيڅ نه کيږي که په دوعا څۀ کيدای يابه ټول خلک مړه وايې يا به دټولو خلکو ژوند ښه ،وای .هغه په دوغا باور نه درلودپه وړکتوب کې چې ستار ناروغه وسختې تبې پسې اخستی و مور به تل لاسونه دوعا ته پورته نيوي و چې ځوی يې ژر ښه شي.خو زما تبه بله سبا له هغه زياته شوه.چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

طبيب را له دارو راکړ ښه شوم نو ځکه ستار دبوډا کانو ، ماشومانو او ښځو په دوعا او ښيرو باور نه درلود. ستار يوازې دمتو په قوت باور درلود.هغه به تل ويل: چې متې په حرکت راشي مشکل حليداى شي. مور ته دستار خبرو غم جوړ کړدستا ر ځيره يې خوښه نه وه چې کله به يې دستار په ځيره سترګې ونښتې مخ به يې بلې خوا ته تاو کړو مور ژر دخبرو ميدان ته تغيرورکړ:ستړي به ياست ماهيان وخورئ ! هغې وخندل : په غوړو کې مې کباب کړه.دهر چا مخې ته يوه پاچه ډوډۍ له ماهيانو سره کيښودله شوه ستار چې دماهيانو غوښه خولې ته کړه بيا په غاښو ميده کړه ؛ له ستوني يې تيره کړه وويل: دلغمان دسيند ماهيان خونده ور دي .ددرونټې کارګران په مياشت کې يو ځل دروازه پرچاو کړي ماهيان نيسي هغه وخت چې په سيند بند نه و دماهيانو نيول هم مشکل و په جال او جنکک به خلکو ماهيان نيول . ستار بله مړۍ خولې ته کړه : چې شوروي دولت دا بند جوړ کړاو سيند يې مهارکړډيرې دښتې ابادې شوې فارمونه جوړ شول [دهډې فارم ، دثمر خيلو فارم، مارکو ، خلورم فارم] دا ځمکې داوبو لاندې شوې ډوډۍ خوړل دوام درلود بحثونه هم کيده چا به سياسي خبرې کولې چابه فلسفي دخبرو په لړ کې عزيز سوال وکړ:په نړۍ کې اول ملامت کس څوک دی؟هر يو بل ته کتل مور هم په فکر تللې وه هغه په تشويش کې وه چې په مزهبي کسانو يا پيغمبرانو څوک حمله ونه کړي مور ته تجربه وه چې ځوانان دومره په مزهبي مسايلو بند واز نه وي په هر مزهب کې داسې کسان شته چې دعبادت ځاى ته دومره نه ځي .[جومات، کليسا، درمسال ، مندر] او نور يا خو بيخي تندی پر ځمکه نه ږدي .بيا خو انقلابيان په ديني مسايلو پوره باور نه لري انقلابيان دانسان په متو پوره باور لري .څه چې په خپلو سترګو په طبيعت کې شيان کوري پرې باور هم لري . مور به هريو ته سترګې نيغې کړې خو چې دستار په ځيره يې سترګې ولګيدې بانه يې په سترګو واړه ول ستار پوهيده چې دمور ورسره جوړه نه ده.ځکه دعقيدې تفاوت ددواړو تر منځ موجود و.ستار چې دړيرې اوړده تارونه له ږيرې سره يوځاى کړل شونډې يې خلاصې شوې سپين غاښونه يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وځليدل خو چې ستونی یې صاف کړ دعزیز دسوال په ځواب کې یې وویل:ـ اول ملامت سړی په نړۍ کی هغه څوک دی چې وې ويل[دا مال او ملک زما دی] نور چپ شو عزيز ته یې په تندو سترګو کتل.خو چې دماهي دغوښې پارچه یې له ستوني تیره کړه زیاته یې کړه: هغه سړی اوس مړ دی خو دهغه بده مفکوره دژونديو خلکو لپاره بده بلا شوه.ستار دعزيز په ورانه دسپيړې ټپ ورکړ:ځکه چې دا اوس دپيسو او مال خاوندان دهمغه سړي دلارې ملګري دي دا شخصي مال او سرمایه چې بل انسان پر ې استثماريږي دا دهغه اول سړي دنظر محصول ده. او خلکو ته ملامت دی . عزيز دسوال ځواب مثبت وښوده په ستار یې افرين وويل.عزيز زياته کړه: په رښتيا چې دکار ګرانو ماغزه دتکامل په حال کې دي .ښه تحليل کولی شي.دټولنې مسايل ښه حلاجي کولی شي. ستار لکه اتل چې بری تر لاسه کړې سترګې یې لکه دنشې پشان تاویدې . مور غنجه شوه نارامه ښکاريده.هغې ته فکر پيدا شو [زموږ کور خو هم شخصي مال ده دا انقلابيان یې ځينې وانه خلي؟]دنارامۍ په حال کې یې سترګې دکوټې په چت او ديوالو نښتې وې .دهغه په ذهن کې تيريده[چې په څه خوارۍ یې دا کور جوړ کړی ده له قهري ميړه سره یې شپه و ورځ دکور په جوړه ولو کې کار کولو.] ژر يې ياد ته راغی [چې په کار کې به ستومانه شوه دلږې دمې لپاره چې به کيناسته ميړه به په خښتې ووهله] دهغه ټپ ځای یې په کوټو ومښه خو په خوله یې څه ونه ويل.عزيز دمور په مزاج وپو هيده مورې ! دستار له خبرې سره نارامه شوې لکه چې خپل کور د په زړه را ياد شو که څنګه؟ عزيز دتورو بريتو څوکې جوړې کړې وويل :مورې ! انقلابيان له چا نه کور نه اخلي بلکه ورته کورو نه جوړه وي هومورې ! انقلابيا ن دهغه چا کورونه ، ځمکې په نورو خلکو ويشي چې په ظلم او زور يې تر لاسه کړي وي عزيز جدي غوندې شو:ولې دا نور خلک چې په دې ټولنه کې ژوند کوي حق نه لري چې کور ولري ؟ ستار اوږد نفس وويست سر ته یې حرکت ورکړ :ولې يې نه لري.ټولنه اونړۍ دټولو ژونديو موجوداتو شريک مال دی .ددې نړۍ مال بايد په ټولو خلکو په مساوي ټوکه وويشل

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

شي. مور ته دا خبرې نوې وې . هکه پکه وه.کله به يې ديو سترګو ته کتل کله دبل هغې چې دمخ په کنځو کوتې ووهلې دخپل دکلي دملا خبرې يې په زړه رايادې شوې [دهر چا نصيب] وهاب به ورو ورو خپل سر ته حرکت ورکاو يو يو خبره يې کولو.وهاب دملا خبرو ته دنه په مانا سروښوراو. ملا ټولې خبرې اخرت ته پريږدي دا اوس چې انسانا وژل کيږي هيواد ورانيږي،ددې ټولو ورانکاريو سزا داخرت ورځې ته پريږدي .يانې اوس دانسانان مړه شي بيا هم ملا وايې[دايې په نصيب کې ليکل شوی و] وهاب دوام ورک: زه په دې عقيده نلرم. ملا دپيسو دخاوندانو په ګټه خوله خوزوي .وهاب لاس موټی کړ په جدي يې وويل: همدا ملاده چې دجنګ اله ده .لکه څوګ چې لرګيو ته اور واچوي او تيل پرې وپاشي بيا اورلکيت ور ته بل کړي .دملا دنده دتيلو پشان ده چې دبل چا په لاس استعماليږي . واحد دوهاب خبرو ته دتايد سر وښوراو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(٤)

ډوډۍ خوړل سر ته ورسيددسولې خبرې دوباره را يادې شوې اوس په دې خبرې روانې شوې چې څنگه خپل فعاليتونه دخلکو په منځ کې پيلي کړي.؟او څنگ وکولی شو چې خلک وپوهوو؟.تر څو دسولې کاروان سره يوځای شي.جکړه ماران له جنگ نه لاس واخلي.ستار په کونډو شوسوک يې دکوټې په غولي کې په زور ،.زور وواهه.: بايد نابود کړل شي.هغه چې ږيره په کوتو صافه کړه دوام يې ورکړ:جکړه ماران دپردو نوکران دي هغوی هيڅکله سولې ته نه حاضريږي ځکه چې دهغوی گټه په جنگ کې ده.جکړه ماران ناپوه کسان دي په ليک او لوست نه پوهيږي دځورپو لپاره دپردي توپک په اوږه وړي .ښوونځی ،روغتونونه ،خپل هيواد ورانوي ..جکړه مارانو ته خپل ،پردی يو دي ..هغوی يوازې پيسې پيژني نه انسانيت ا و انساني کرامت.ستار زياته کړه: زموږدهيوادمزهبي کسان هم دپردو په غيږ کې پراته دي .لکه فيل مرغ ته چې دانه وښودل شي بيا درپسې په منډو راشي. مزهبي کسان همداسې وبوله.روف دواړه لاسونه منښل ووېل:ستار رښتيا وايې.دښمن .دښمن ده.هغه کله خبرو ته حاضريږي ؟په سوله کې دښمن ته تاوان ده.يانې چې سوله وي دښمن مړ وبوله.ځکه چې هغه ډير کسان وژلې دي .يو څوک ځان وژنه کوي تر [١٠ _ ١٠٠] پور کسان په يو ځان وژنه کې مړ شي.دهغو مړو کسانو اولادونه کله ! دخپل دپلارو ،ورونو ،خويندو دوينو انتقال دښمن ته پريږدي ؟عزيز مسک شو سر ته يې حرکت ورکړمور منتظره وه چې دعزيز له خولې څه ملغلري را وځي ؟ځکه مور پوهيده چې عزيز دهرې خبرې ځواب په منطق برابر وايي عزيز نوبت واخست:ستاسو دواړو! خبرې علمي ښه لري.دښمن.دښمن ده خو انسان کولی شي همدا دښمن دوست گړي دعقل اومنطق له کبله وحشي حيوانات ايله وي.عزيز لاس وښوزاو:په ځنگل کې قوي ځناور زمری ده دبل حيوان په ستوني داړې خښوي .په وحشت او داړو لکولو کې دبل هر حيوان نه په اول کې ده خو چې انسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

خپل عقل په کار واچوي همغه وحشي حيوان داوسپنو په ځنځير تړلی شي.بيا خو هر انسان ماغزه لري په کار ده چې ماغزه يې ومنځل شي او په کار يې واچوي .دا نو دهغه بل انسان چې ماغزه يې پوره تکامل کړی وي کولی شي چې دهغه ماغزه ومنځي او ايل يې کړي .عزيز ټولو ته وکتل زياته يې کړه:دا امکان شته.مور دعزيز په منطق او استدلال مغروره شوه.عزيز خپلې خبرې اوږدې کړې :موږ بايد خپلا فعاليت دسولې لپار په کارواچوو.انسان ته دهغه دحق په بآب پوره معلومات ورکړو.ورته ووايو:[په سوله کې ژوندستا حق دی راشه خپل حق نه دفاع وکړه!پردي هيوادونه ستا حق تر پښو لاندې کړی . ته يې داغزو په لار روان کړی يې دا هيواد يې تاته دوزخ ګرځولی دی] کيدای شي زموږ دسولې کاروان پياوړی شي.موږ به هيواد ته سوله راولو.خپل هيواد به زرغون کړو.هغه څوک چې مړه شوي هغوو ته به دوعا وکړو دژونديو لپاره به غوړيدلی هيواد جوړ کړو. زموږ خلک به په خندا او مسکا دګلونو په منځ کې ژوند کوي .ددښمن مخ به تور وي تاري؛خ به يې په تورو کرښو ليکل کيږي .نړۍ به ترې نفرت کوي ، انسان به ترې نفرت کوي .عزيز سرته حرکت ورکړ:موږ به پيردوهيوادو ته دسولې پيغام هم وليږو هغوی به سولې ته را وبولو ورته به ووايو[ستاسو ژوند هم په سوله کې ښايسته کيږي جنګ ستاسو ږيږې او مخ هم سوزوي] ځکه چې دانساني ژوند همدا دسولې لار ده .دعزيز دخبرو منطق ته چا د [رد] ځواب نه درلودډټولو غوږونه خلاص شول . مور ډيره خوشاله وه چې په هيواد کې سوله راځي .دا به له سره دځوانۍ خوبونه کوي ،دا به راتلونکی ژوند له عزيز اونورو کليوال سره په خوښۍ تيره وي .دستار احساساتي څيره هم بدله شوه توراو اوږده بريتونه يې په شونډو ځوړند معلوميده.روف ته نوی خيال پيدا شوی و[په کروندو کې به ښه کامونه په ارام زړه پورته کوم ښه حا صل به لاس ته راوړم لويه وياله چې جګړه مارانو وران کړې کليوال به يې دوباره جوړ کړي ، ښاړې ځمکې به ابادې شي،غلې دانې به ډيرې شي، دکليوالو کيډې به پرې مړې شي].واحد هم شونډې څټلې [په دوکان کې په ډيره ګټه تر لاسه کړي ، ښار به له جنګ نه ارام

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

وي ،خلک به په مینه په ښار کې ژوند کوي ،دپسرلې دورځې میلې به په خوښۍ تر سره کیږي ، دنارنچ ګلان به دهر ې پیغلې په پیکې نڅا کوي ،دهر ځوان په شمله به ګلان ښه ښکاري.] وهاب همداسې خیال کاو[په سوله کې به دهیوا د ماشومان ښوونځیو ته ځي ،زه به لکه مهربان پلار پشان ورته په ډاډه زړه زده کړه ورکوم، ماشومان به دسولې ترانې وایې].

. . .

دهرچا دنده معلومه شوه.وهاب دنده واخسته چې په ښونځۍ کې به دسولې لپاره غږ پورته کوي شاګردانو او ښوونکو ته به دسولې ګټه په کوټه کړي هغه لار چې دسولې دنیا جوړه وي ور روښانه کړي .وهاب په شونډو لاس تیر کړ : زه به په ایمانداری سره خپله دنده تر سره کړم.وهاب دغاړې نکتایې په په کوتو جوړه کړه وویل:دخلکو پوهول دسولې لپاره ضروري ده.بې له سولې ژوند ګران ده.واحد چې دواسکت جیب نه تسبې و و یستې دکوټې څلورو دیوالو ته یې وکتل :ښار لوی دی خلک زیات دي دیو نفر کار دسولې لپاره کافي نه دی .هغه چې دلاس پنچه موټی کړ دوام یې ورکړ:زه به له ځانه سره څوکسان چې سوله غوښتونکي وي ملګري کړم. بیا یې مور ته وکتل: ښار له فساد نه ډک ده او هم په حکومتي چارواکو کې فساد شته څوک په شعوري یا غیر شعوري یا خو له ډاره دحکومت طرفي کوي . واحد زیاته کړ:تیره هفته دښار په کوزه څنډه کې یو دسولې پلوي ملا خپلې خبرې داسې دخلکو غوږو ته ورسولې[ای دیندارو ، وطن پالو، انسان دوستو خلکو!پوهیږي! ؟ چې داسلا م دین دسولې دین دی اسلام نه غواړي دخلکو وینې وبهیږي .هغه څوک چې انسان په بمو، توپک ، انفجار اوځانه وژنه وژني دهغه ځای دوزخ دی انسان وژنه له انساني ، اسلامې عمل نه مخالف دی نو راځئ له جنګ نه لاس واخلئ تر څو خپل کور ،کلی په ګډه اباد کړودسولې ژوند ښتایسته ژوند دی]ملا دسولې په باره کې ډیرې ښایسته خبرې وکړې دوه شپې به تیرې نه وې چې ترور یستان په جومات ننوتل ملا یې حلال کړدواحد له دې خبرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو گام د سولې پر خوا

سره دمور ځيره دژړا په ځيره بدله شوه غته ، سپينه اوښکه يې په زاړه مخ روا نه شوه مور ته دانسان وژنه دبل هر بد عمل نه بدتر ښکاريده هغې چې پر مخ بهيدلې اوښکه پاکه کړه په سلګو شوه.په ژړغوني غږ يې وويل: مونږ بايد ډير کار وکړوتر څو خپل هيوادوال له وژنې خلاص کړو.ستار په ږيرې لاس کش کړ خپلې خبرې يې د اسې پيل کړې :تر هغو چې دپاکستان په نوم هيواد دنړۍ په نقشه کې وي دا سيمه کې به جنګ دوام لري. تر څو چې دډيورن دکرښې سرنوشت معلوم نه شي جنګ به زمونږ دهيواد په لمن پورې نښتې وي .ستار له ځانه سره وغمبيده: څوک دخپل پلار ، نيکه ځمکه چا ته پريږدي ؟انګريزانو په زور زمونږ خاور ځانه ته کړه نوم يې پرې پاکستان کيښودو.ستار ځمکه په سوک وواهه: پاکستان دپه دې پوهه دي که نن دافغانانو پښې په ځمکه کلکې شوې او په نس ماړه شول خپلې خاورې غوښتونکي دي .پښتانه ، بلوڅ قبايل خو تيار کوته په ماشه ناست دي دوخت لپاره منتظر دي .مور غټه کوته دغاښو په منځ کې نيولې وه سر يې ښوراوه. ستار دکمتې غړو ته ډاډ ورکړو :زه به په ټول قوت دکار ګرانو په منځ کې کار وکړم. هغه زياته کړه:کارګران خوتيار ولاړ دي دوطن دابادۍ لپاره يې چې هر خواته په حرکت راولې په منظم ډول خوزيږي .مور سوکند ياد کړ:زه په خپل مزهبي کتاب سوکند ياده وم چې دښځو لښکر به دسولې لپاره په حرکت راولم.عزيز په مور افتخار کولو دهغې په مبارزې نازيد.نور نو عزيز ته دخبرو ميدان پاتې شو: پوهيږي ! چې دسولې دښمنان هسې ساده کسان نه دي له هغوو سره د پردي هيوادو ملاتړ شته.عرب هم ورسره مرسته کوي پيسې ور ليږي ، سړي ور ليږي ،امريکا خو ياغيان په خپله روزلي دپاکستان له لار ې مرسته ورکوي نو هوښياري په کار ده.عزيز وويل: څوک چې دخلکو دګټو لپاره مبارزه کوي دخپل ځان سانتنې ته بايد پام ولري ځکه چې دښمن په اول کې په هغو کسانو حملې کوي چې فعال وي .خوله يې دښو کارو لپاره وازه وي .، دوطن او خلکو دردونه ورسره وي،نو کله چې تاسو دخلکو په منځې ، کليو او باندو ، ښارو ، په تعليمي ځآيو يا کار ګري محيط

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې خپله دنده تر سره کوی خپل ژوند ته هم متوجه اوسئ هغه کسان چې له تاسو سره ملگر تیا کوي پوهه یې کړئ چې بې ځایه به کامو نه نه پورته کوي .په میاشت کې به یو ځل خپله غونډه کوویودبل حال نه به خبریږو[عزیز وویل]

. . .

مور تبلیغاتي پاڼې دلوی چرمدارې کمیس دلمنې لاندې پټې کړې.خورجینه یې اوږې ته واچوله روانه شوه لکه ښوونکی چې دښوونځی په لور روانه وي .او شاگردانو ته تعلیم ورکوي مور چې وچت.وچت گامونه پورته کول دکمیس لمن به یې دلار تک په وخت کې تاوه شوه په پښوبه یې ونښته.دا ورځ دمور په تک کې ډیر فرق لیده کیده مور دا ځل لکه دکلي یوه ساده کلیواله نه ښکاریده هغه لکه یو قهرمان چې دخپل هد ف لپاره لار لنډه وي .یا لکه یو فیلسوف چې پټ شیان لټوي په فکر کې ډوب وي .په همداسې حال کې مور هغه سپینه نری لار نیولې وه چې دپټو په منځ کې کږه وږه سر یې کلي ته وتلی و.لا ځنډ نه وتیر چې مور هغه کلي ته ورسیده چې دپاچاهانو دکل په نوم یادیده.دکلي خلک زیاتره بزگران وو.ښځو به هم له نارینه وو سره په پټو کې دکر کښت کارونه کول ښځې ټولې نالوستي ې خو دکوتو په شمار ځینو ښځو دقران شریف لوست کړی ونور ته یوازې دکور کارونه پاتې وله تمدن نه خو بیخي لري و.په سیاسي خبرو سره اشنا نه و.هلکانو څه ناڅه لیک او لوست کولی شوفاروق تر ټولو هلکانو په کلي کې بیدار ه و؟هغه له دیموکراتانو سره اړیکي درلودې کله ،کله به یې په جومات کې دکلي ملا خبرې دروغې گڼلې.نو ځکه ملا په فاروق دکفر او ملحد تور لکولی و.ځینو هلکانو به دهمدې له کبله ورسره لوبې هم نه کولې .خو دفاروق منطق او استدلال ته چا ځواب نشوای ویلی.په ټولنه کې چې زیات کسان ناپوهه وي دپوه سړي خبرې که څه علمې هم وي ورته دروغ ښکاري. بیا یې دعقیدې دانحراف په تور تهمتي کړي .[په سقرات همداسې وشو هغه چې زلمیانو ته دانصاف او ریښتینولی،برابری ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

عدالت درس ورکولو دهغه وخت مزهبي کسانو پرې دملحد او کفر تور ولګاو په زهرو يې داعدام کړ] هغه وخت چې مور دکلي باغچې ته ورسيده دکلي ماشومانو حصاره کړه هر ماشوم به همدا پوښتنه کوله [بنګريوالې ترور شنه بنګړي درواړي ک سره!؟] يو ماشو م به لاس اوږد کړ: زما دلاس بنګړي لري؟مور به په مسکا ځواب ورکړ:هولورې! هر څه مې راوړي شنه هم شته سره هم.خالونه مې هم راوړي داسې خالونه چې تيارې روښانه کوي .،داسې خالونه چې په تيارو کې ځليږي .اوتاسو له تيارو نه روښانې دنيا ته را وباسي هولورکانو! ستاسو زړونه به هم روښانه کړي او ستاسو ذهنونه به وغوړيږي .مور زياته کړه : داسې خالونه هم شته چې له تاسو سره خبرې کوي تاسو ته وايې چې [زده کړه وکړئ ، ښوونځی ته لاړې شئ]مور يوه جنۍ چې ددرې کالو به وه سرې شونډې او سپين مخ ته يې دهرچا هوس راتلوچې ښکل يې کړي او غيږ ته يې پورته کړي . نوم يې [مستانه] وه مور مستانه غيږ ته پورته کړه له دواړو غمبورو يې ښکله کړه.:_ نازينې لورجانې ته مې ښه ښه شيان راوړي دي چې په زړه يې وساتي چې غټه شي بيا به ښوونکې شي.،وزيره به شي،.ماشومانو به خندل دمور خبرې پيرې ښې لګيدې خو په دې نه پوهيدل چې دمور په زړه کې څه دي او دمور خبرې څهٔ مانا لري.؟مور چې په نس لاس کش کړ واحدې غږ کړ:ترور ! په نس کې بچی ده؟مور شنه په خندا شوه.:هولوريې ! داسې شيی مې په نس کې شته چې تاسو ته دالوتو چل در ښيې. مور خپله لمن پورته کړه تبليغاتي پاڼې يو پر بل پسې په ځمکه ولويدل .جنو يوبل ته کتل خندل يې .زيور جانه چې هم يې خندل او هم يې نور يې جنۍ په څنګل ټيله کاوه وويل: ترورې ! دا پاڼې دڅنګ په نس کې ځای کړي وې ؟ هيلۍ پاڼې خلاصې کړې ها دادي کوتر ې سپينې ، شنې هغه بله دالوتو په حال کې ده لکه چې خپلو بچو پسې خفه شويوي ياخو به خپلو بچو ته دانې راوړي مور دکلي په کوڅه روانه شوه ماشومانو را چاپره کړې وه.مور ته دخپل دماشومتوب وختونه په زړه را ياد شول [په کوڅه کې چې به يې دجنو سره داريا غربوله ، سندر به يې ويل ، چکې به يې وهل او

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

کوډې شاني به یې کولو. په شونډو کې وبښکیده [ای دماشومتوب دنیا څومره ښکلې او خوږهٔ یې دپاچاهۍ نو له ژونده هم ښایسته یې]مور دزلیخا په ولیدلې وربل لاس وواهه_لور! ستا نوم؟ _زلیخا مې نوم ده_ څومره ښایسته نوم._ په کوڅه کې لوبې کوې؟ _هو! داریا وهو ، سندر ې وایو ، چکې وهو ، کوډې شاني هم کوو.مور تله فکر ي به هم کولو چې دچا په کور ننوزي ؟هلته دکلي ښځې را غونډې کړې مور پوښتنه وکړه:په دې کلي کې مکتبیان شته؟ نورې ځواب ورکړ_چینوکیان په مکتب کې نشته دمرجانۍ ورور سبق په مرتب کې وایې.خو ملا وایې [کافر شوی دی] دکلي سپین ږیري ورته ښه نه کوري.مور وپوهیده چې دمرجانۍ ورور ددیموکراتانو ملګری دی ځکه چې په دیموکراتانو باندې ملا یان او مزهبي کساندکفر تهمته لکوي مور پوښته وکړه_چایې کور لیدلی ده؟مرجانۍ مخکې شوه مور او نور ماشومان پسې په داسې حال کې چې ماشومان دمور مخکې او شاته روان ومور دمرجانۍ دي په کور ننوته.دمرجانۍ مور ناهید نومیده غټهٔ پیږه ښځه وه .سپین کلچه مخ، جکه ونه،تورې کوځۍ یې شاو مخ ته خلاصې پرتې وې .هیڅ عیب یې په صورت کې نه و.خو یو یو زیږبخن خال یې مخ ور بدرنګه کړ ی وناهید حیرانه شوه چې بنګړیواله څنګه ددوی په کور دیننه شوه.له ځانه سره یې ویل[پخوا به بنګړیواله په کوڅه ناسته وه نو اوس نیغه زموږ په کور ننوته.څه به یې په زړه وي !.مور سلام ور کړه ناهید شندلي ویښتانو سره یو ځای کړه په شونډو یې وړه مسکا وځلیده.دمور سلام یې دسر په اشاره علیکم وویل.مور لا څه نه و ویلې چې ناهید پرې دمخه شوه_بنګړیوالې ترور! څه د راوړې دي ؟مور پلتۍ سمه کړه له خندا شنه شوه._ ډیر شیان مې راوړي . ستاسو دخوښۍ لپار مې راوړي هوخورې !ستاسو دښه ژوند لپاره مې راوړي .ناهید دمور خبرو ته حیرانه شوه.[نورې ورځې چې په بنګړیواله راتله داسې خبرې به یې نه کولې خوددې په خبرو کې څه مطلب شته] _ زه کولی شم ستا خورجینه وکورم؟ناهید ته دتیرې میاشتې انفجار په زړه شو ه هغه ښځه چې دسوالګري په جامه کې کلي ته راغلې وه هم یې سوال کولو هم یې دښځو پال

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو گام د سولې پر خوا

ليد ه چې ټولې ښځې په کوڅه را غونډې شوې ځان ته يې انفجار ورکړه ډيرې ښځې او ماشومان مړه او زحميان شول نو ځکه ناهيد شکمنه وه. مور په داسې حال کې چې خندل يې دخورجينې خوله يې خلاصه کړه دمور لاسونه په لرزه و شاوخوا يې کتل دسولې تبليغاتي پاڼو حويلۍ په سرواخسته مور يوه پاڼه په دواړو لاسو نيو لې وه ناهيد ته يې وښوده_ دا وينې ! دا دسولې کوترې دي .تاسو ښځو ته يې دسولې پيغام راوړی ده مور هم خندل هم يې ويل_ په دې پاڼو کې ښه ښه شيان ليکل شوي دي مور په تيزو سترگو کتل د ناهيد نيت يې معلوموه مور زياته کړه_ دا په دې مانا چې [زه په خلاصو وزرو پرواز کوم دهيواد او دنړۍ خلکو ته دسولې پيغام ليږم.چې جنگ بس کړي او دسولې نړۍ جوړه کړي].ناهيد دمور خبرو ته په تعجبه وه هغې دچا له خولې داسې خبرې نه وې اوريدلي مور پسې نور هم مخکې لاړه_ ما ستاسو ښځو او ستاسو کلي ته دا پيغام راوړی دی ښځې را غونډې کړئ چې په شريکه داپيغام واوري. ناهيد وپوهيده چې زړه بوډۍ پوه ښښه ده.ددې ښځې دنده انتهاري نه ده بلکه ښې خبرې يې راوړي دي.ناهيد دکلي ماشومانو ته وويل_ لاړې شئ ! دکلي ښځې خبرې کړئ چې زموږ کور ته راشي.ورته ووايې [يوه بوډۍ ښځه له تاسو سره خبرې کوي] مور خوشاله شوه دسر په ويښتانو يې کوتې تيرې کړې اوږده لمن يې را ټوله کړه.غونډه منډه کيناسته.دمور زړه له خوشالۍ نه په درزاوهغې خپل وجدان پاک احساسولوځکه چې خپله مقدسه دنده تر سره کوي دمور په زړه تيريده[که خپل کار کې بريالۍ شوم عزيز به له ما ډير خوشاله شي.دکمتې غړو په منځکې به پر ما افتخار کوي] وايې به [دهر چا دې داسې نره، مبارزه مور وي چې دځان په قيمت دانسانانو دخلاصون لپاره کامونه پورته کوي .] مور به دا هم احساسوله دا خو کوم اسانه کار هم نه ده.که چيرې يا غيان خبر شي چې زه دسولې له پيغام سره راغلې يم مړه به مې کړي .اويابه مې په لار بمونه وکري. مور سر وښوراو_ها ،ام! په احتياط په حرکت کوم. دلار ې تک په وخت به ځان ته پام کوم. بيا به يې په زړه تير شو[څه ! بې هغې مې عمر اخر ده.په ځوانۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

کې مې دمیره له لاسه بدې ورځې لید لي دا خو لادومره سخت کار نه دکه یاغیانومږه کړم خلک به ووایې [دعزیز مبارزه مور دانسان دخدمت لپاره شهیده شوه . زه به دسولې دسمبول په توکه نور ښځو ته لار ښوده شم.. دشهیدانو په هدیره کې به زما په څلې جنډې رپا کاجینوکۍ او ښځې به مې زیارت ته راځي] یوه خو به پیدا شي چې ووایې [دا یوه ننګیالۍ ښځه وه] مور په همدې خیال کې وه چې دکلي ښځې ډله ډله دناهید دکور په دروازه ننوتې .ښځو مور ته په حیرت کتل چا یو څه کمان کاو ،چابل څه. هرې ښځې به سلام ورکړ مور به په سینه لاسونه کیښودل هغه مور چې کلیوالي ژوند یې کړی واوس هغسې نه وه.لکه له یو متمدن ښار نه چې راغلي وي لاس په سینه ایښودل او احترام کول دا دنوي ژوند نښه ده.دښځو په منځ کې یوه ښځه روانه وه دهغې چې اودل شوي ویښتان په نکروزو سره و په شا مخ یې لکه دسره کمره ماران داسې سرونه خوزول .جکه ونه داوږدو لاسو خاونده وه.[کوکۍ] نومیده.دمخ کنځو ددې عمر له نور ښځو زیات ښوده کوکۍ چې په مور سترګې ونښتې پرې شکمنه شوه.دکوکۍ بارخوکان دحیرت په حال کې نیغ نیغ ولاړوسترګې یې دمخ کاسه کې بې واره تاویدې .مور ته نزدې شوه لاس یې ورکړه خو چې دمور چپ غوږ ته یې نظر شو شونډې یې ورپیدې څه یې وویل بیایې لاس دهغې په جوړ شوي پرهار په داغ کیښوده چې میړه یې دځوانۍ په وخت کې په لرګي وهلې وه.دکوکۍ باورپوخ شو غږ یې وکړ_ ای ! ته فاتوکۍ یې ؟_ یم._ همغه[فاتوکۍ] یم چې په کلي کې اوسیدم.مور وویل_ ولې ! هیر دشو؟موږ چې دجبار خان همسایه وو.او ستا میړه چې په له پټو راغی شین بادرنګ به یې زما په لمن کې واچولو .ویل به یې [خوره فاتوکۍ !میړه خو درته څه نه راوړي دخولې خوند به دښه شي] کوکۍ مور یې په غیږ کې ونیوه په تندي ې مچ کړه.دکوکۍ غږ او درونډ لاس دمور په اوږه و چې کوکۍ ټولو ښځو ته وکتل وویل_ دا ښځه ځوانمرده ښځه ده.پلارېې دکلي پاده وان وجمع ګل نومیده.فاتوکۍ وړه وه چې مور یې مړه شوه.جمع ګل پادوان دخان اس په اخور ترلوپه لغت یې وواهه مړ شو.همدلته و چې مور غنجه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوه.ستونی یې غوټه شو دغاړې رکونه یې دپوستکي لاندې ډک ډک شو.سترګې یې نمناکې شوې خو ځان یې کلکه کړه اوښکو ته یې اجازه ورنکړه چې له سترګو وخوزیږي .دپوزې سرکې یې سور والی زیات شو چپه خوله ولاړه وه کوکۍ خپلې خبرې کولې ـ مور یوازې پاتې شوه .دخان په کاله کې به تخنیده کار به یې کاوه زموږ په کلي کې یو کونکی هلک و زیړ ګل نومیده په سختۍ به یې خبرې کولې زیړګل له چرسیانو سره ناسته پاسته کولو.چرسي شو بیا تریاکي شو خان فاتوکۍ یې همدا زیړګلې ته په نکاح کړه.کوکۍ سر وخواوځ زما ښه یاده چې خاوند مې کور ته راغی .راته یې کړه_خبره شوه؟_ فاتوکۍ جبار خان زیړګلي ته په نکاح کړه ملا دجبار خان په کور کې دفاتوکۍ نکاح له زیړګلي سره وتړله. موږ یې هم کوږه وخوږه.ما ډیر وش، وای وکړخاوند مې وویلځ څه ! دیو پاده وان لور وه.بې موره ،بې پلاره دخان په کور کې پرته وه کیدا ی شوای چې دخان کوم مزدور یا یې زوی ورته لاس اوږد کړی وای .ښه چې ژوند یې معلوم شوکوکۍ چې په څیره کې ثې دپخوان پشان خفګان راغلی و هسې ښکاره شوه.دوام یې ورکړ:ماویل[دجنو ژوند له نارینه سره وي خو چې نارینه په ریښتیا نارینه وي چې خپلې ښځې ته ډوډۍ پیدا کولی وشي] هغه زما خبره ریښتیا شوه.فاتوکۍ چې اصل نوم بي بي [فاطمه]وه خو چې په دې وطن کې څوک غریب شي نوم یې څوک پوره نه اخلي .بي بي فاطمه په فاتوکۍ یاده شوه. کوکۍ دفاتوکۍ په داغ کوته کیښوده :دا داغ کورئ ! دا یې دمیړه دلرګي دګزار داغ ده.چې فاتوکۍ ته دژوند دبدبختۍ نښه پاتې ده. زیړګل چرسي ، لیونی له کلي لاړ ورک شو موږدکلي ښځو له فاتوکۍ سره مرسته وکړه په زخم مو بوره ومنډله په تیکه موددې زخم وتړله. په ډیره خواري مو وینه ورته بنده کړه.اوس چې مې ولیده همغه ورځ رایاده شوه.کوکۍ زیاته کړه :خوارکۍ په سخته یې ژوند تیره کړه کوکۍ ښځو ته وکتل :ژوند چیرې و هسې په غم یې شپې ،ورځې تیره ولې کوکۍ جدي غوندې شوه: دده میړه خو لیونی مجازه و دا روغ میړونه هم دخپلو ښځو خیال نه ساتي تحدید، کنځلې کول ، وهل ته به وای چې دا یې دپلار

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

حق ده ښځې هم نالوستي نه دخپل حق پيژني نه دبل دوی فکر کوي چې ښځې له اذله بد بختې پيدا دي او دا نارينه دي چې خپل ځان ته حق قايل دي او دښځو حق تر پښو لاندې کوي کوکۍ زياته کړه : ښځې بايد بيدارې شي را پورته شې خپل حق له نارينه وو واخلي .مريم غږ وکړ: ښځې په حق ناحق څه پوهيږي ؟نارينه په لورکانو تعليم نه کوي په ځامنو يې کوي انجنې دکلي په کوڅو کې نالوستي پاتې شي کوکۍ دمور لاس ونيو دقالينچې له پاسه يې خواته کينوله کوکۍ چې دمور خورجينه وليده پوښتنه يې وکړه_فاتوکۍ ! څنګه راغلې يې؟خورجينه کې دڅه دي؟خيرات ټولوې که څنګه؟_ اوس دهم ژوند ښه نه ده؟دمور شونډې خلاصې شوې وويل_دسولې پيغام مې ستاسو کلي ته راوړی دی وايم چې ټولې ښځې ددسولې له کاروا ن سره يوځای شي تر څو جنګ زموږ ملګ نه ورک شي.او دسولې ملک جوړ شي.کوکۍ دمور خبرو ته هکه پکه شوه.ژر ژر يې دسترګو بانه رپول په تيزو يې دمور څيرې ته کتل.کوکۍ حيرانه وه [څنګه وشوه چې يو ه کليواله ښځه چې ټول عمر يې دسپيږو لاندې تير ه کړې اوس له هغې خوارې خولې داسې خبرې را وباسي.؟ دا يې له چا زده کړي دي ؟مور کوکۍ ته کتل په زړه خوشاله وه خو کوکۍ په سوالو کې غرقه پاتې وه.هغې لوی نفس وويست دمور په ورانه يې خپله پنچه کيښوده_ فاتوکۍ ! دا خبرې خو ستا دځوانۍدوخت خبرې نه دي دا چا درته ښودلي ؟موردسولې پيغام چې دوه کوترې پرې کښل شوي و دکوکۍ مخې ته وغوړو._ وينې ! دا کوترې چې په خلاصو وزرو د پرواز په حال کې دي دا خلکو ته د سولې پيغام ورکوي .وايې [جنګ بس ده په خپلو کې سوله وکړئ مور پسې زياته کړه:عزيز ځوی مې ددېموکراتانو په ډله کې دی ديموکراتان غواړي چې خلک که نارينه وي او زنانه دسولې له کاروان سره يوځای کړي .عزيز وايې ترڅو به زموږ په هيواد کې جنګ وي ؟زموږ دهيواد تنکي ماشومان ، ښکلي ځوانان سپين ږيري ، بوډاکان نارينه او ښځې دجنګ په اور کې سوزي نو څکه ديموکراتانو نيت کړی چې دسولې پيغامونه دهيواد کوډ کوډ ته ورسوي خلک وپوهيږي چې په جنګ کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

هیواد او خلک داور په بټۍ کې سوزي .نو راځئ چې دجنګ په اور په کډه اوبه واچوو.او سوله هیواد ته راولونو ځکه مې ستاسو کلي ته دسولې پیغام راوړی دی تاسو ټولې ښځې به له ما سره دسولې په کاروان کې برخه اخلئ کوکۍ سر وخوزاو په کردو غټو سترګو یې بدرۍ ته وکتل لکه څو چې په کومه مسله له چانه مشوره اخلي بدرۍ هم پخه ښځه وه وروسته له کوکۍ نه دا په کلي کې مشره وه.ددې خبرې هم په نور ښځو ښې لګیدې .ځوانو انجنو ته به یې دکور دکارو په سمبالولو کې مشورې ورکولې .بدرې لکه څوک چې چا ته په قهروي په کوته ورته اشاره کوي کوته یې ورته ونیوه_ لکه چې زموږ کلي ته بلا راولې که څنګه؟ زیاته یې کړه: په ورځ کې یاغیان څو ځله کلي ته راځي همدا وایې [دلته به خو څوک دحکومت پلو نه وي ؟]بدرۍ جدي شوه:غواړې زموږ کلی په یاغیانو وران کړې!کلیوال په ونو وځړه وې!هغې پسې دوام ور کړه: یاغیان بدرنګه کسان دي دچا فریاد ، دچا زاري او دچا ژړا نه اوري.قمچیني ورسره ګزارونه کوي توپک په اوږه چې لږ لاندې باندې شي بیا نو یو انسان په کولو سوری کړي .بدرۍ چې له خوولې یې لیاړې بادیدل مور ته یې کتل خو مور به خندل . نرۍ کوټه به یې دشونډو له پاسه ایښې وه.مور پوهیده چې کلیوال له یاغیانو ویره لري .له ویرې نه خپلو کې خبرې هم نشي کولی .مور دخپل ځوی [عزیز نه زده کړه کړې وه.[که خلک رایوځای شي غټ قوت ځینې جوړیږ ي بیا نو دخلکو زور ته څوک نشي ټنکیدی] مور وویل :دیموکراتان پوهیږي چې خلک له یاغیانونه ډیر په تنګ راغلي دي . دهمدې هدف لپاره دسولې کاروان جوړ ده چې دا کاروان قوت واخلي او دیاغیان ریشې له هیواد نه پریک کړي .دخلکو خولې وازې شي.،ژبې یې په حرکت راشي حق ووایي.کوکۍ ته سوال پیدا شوهغې چې ژبه دغابښو په منځ کې نیولې وه خوله یې خلاصه کړه: فاتوکۍ ! ځوی دڅه وایې ؟ دایاغیان څوک دي ؟ څنګ پیدا شول ؟ او ولې یې زموږ په هیواد کې جنګ پیل کړی دی ؟ مور وسخیده کوکۍ ته نزدې شوه: زه خو نالوستې یم.خو ځوی مې په کوټه کې خپلو ملګرو سره دعدالت خبرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

کولې .[په هیواد کې انقلاب وشو .دا انقلاب دغریبانو په ګټه ودځمکو او پیسو خاوندانو په ضررځکه په ضررو چا چې ډیر له حده زیادت ځمکې لرې دهغوو نه یې څه ځمکه غریبانو ته ورکړه شتمن کسان دحکومت او انقلاب په ضد را پاسیدل] څوی به مې ویل:دا[انقلاب یوازې زموږ په ملک کې غریبان دشتمنو له ظلمونه خلاصه وي بلکه په همسایه هیوادو کې چې غریپانو باندې طلمونه کیدل هغوی هم ازاده وي عزیز به ویل : ددې انقلاب روښانه وړانګې دهمسایه هیواد تیارې به هم روښانه کړي] همدا و چې شتمن کسان څه زموږ په هیواد کې څه په نورو هیوادو کې او هم په کاونډ هیوادوکې لاسو نه سره یو کړل دانقلاب په ضد یې فعالیتونه پیل کړل .عزیز وویل:په اول کې یې یاغیان دتنظیمو په نوم پیدا کړل له دیموکراتانو سر ه یې په جنګ کړل دیاغیانو مغزونه هم پوچ و ښه او دبد تمیز یې نشوای کولی ،خپل هیواد یې دپردو په لمسون وران کړد دې تنظیمو هیواد وران، چور،تالان کړدا دتنظیمو څیرې چې داسلام ، مجاهد په نامه ښکاره شوي ووخلکو وپیژندل چې دا دروغجن مسلمانان دي شتمنو هیوادو نور ونشوای کولی چې له دا څیرو نه کارواخلي ځکه چې دا څیرې دخلکو په ذهن کې چټلې څیرې وې .دا څیرو څه وکړل هیواد یې په کنډوالو بدل کړ،دهیواد قوي اردو یې ړنګ کړ،هغه اردو چې له ۱۲۳ هیواد سره جنګیدل له منځه یې یوړو.خو چې نور استفاده ترې نشوای کیدی ددې په ځای یې بله وران کار ه ډله د[طالبانو] په نوم را منځ ته کړه.دوی هم داسلام په نامه نغارې وهلې خو ددوی وحشت دتنظیمو نه یو پر دوه ده کومې ښوونځې چې پاتې وې په اور وسوزول شول روغتونونه خراب شول،دانسان حالالول ته یې اسلامي عمل وویل ځان وژنه ورته دینې ، اسلامي دنده ښکاره شوه مشرانو یې دمدرسې شاګردان دجنت په تمعه په ځان وژنې وکمارل.ښځې یې له تعلیم ، او دندې منع کړل ،ښځې یې په کورو کې بندیانې کړې .یانې په هغه لار لاړل چې دوحشت لار و دتمدن لارې په ټولو خلکو وتړل شول خلکو ترې نفرت وکړو .یانې نور دچلن نه پاتې و بیا د [داعش] په نوم بله ډله را منځ ته کړه چې دا ډله

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

تر ټولو وحشي او انسان وژونکی دی دحکومت کسان یا دروښان ذهن خاوندان چې یې په لاس راشي سم دلاسه یې په ستوني تیغ تیر کړي .دمور سترګې ژړه غونې شوې لکه چې دخلکو په وژنه خفه شوي وي چپه وه خو د عزیزدخولې خبرې یې کولې _ دا و هغه ناکارې چې زموږ په هیواد کې دشتمنو هیواد له خوا تر سره شول. مور مسکه شوه لکه چې دعزیز په خبرو یې افتخار کاو او ټول دیموکراتان یې په ذهن کې هوښیار کسان ښکارید ه. مور زیاته کړه:: عزیز ویل[بله لار نه ده پاتې بې له خیبره باید دسولې لپاره کار پیل شي] نو ځکه ټولو دیموکراتانو دسولې لار نیولې ده.زه هم له هغوو سره په دې کاروان کې شامله یم.چې خلکو ته سوله راوړو.ګل اندامه چې دټیټې ونې خاونده وه سپین مړوند یې له شنو بنګړونه ډک و په داسې حال کې چې ښی زنګون یې په ځمکه لکولی و وې ویل: فاتوکۍ ! ته به هم کافره شوې یې که څنګه؟ ګل اندامې ور زیاته کړه : ملایان خو وایې چې دا نوي هلکان چې ځانونه دیموکراتان بولي له خدای نه غیر دي ، ملحدان دي .ته به هم یې کنه؟مور ته دعزیز خبرې رایادې شوې هغه به چې ویل[یوتعداد ملایان دپاکستان په خدمت کې دي ورته پیسې ورکوي همدا خبره په غوږو کې ور څڅوي [دیموکراتان کافران دي] ترڅو چې په ټولنه کې دکافرانو ، ملحدانو په نامه مشهور شي او څوک دوی پسې لاړ نشي] مور سر ته حرکت ورکړ_ بیګم! دا خبره غلطه ده؟عزیز ځوی مې ویل [دلته دکفر او اسلام جنګ نه ده.دلته دچوکۍ او قدرت لپاره جنګ دی دلته دپیسو دلاسه راوړو لپاره جنګ دی .] دعزیز خبره رښیاشوه [پاکستان څو کسان په پیسو اخستي یانې دتنظیمو مشران چې ورته وایې دهر یو نوم یې راته دکوتې په شمار ښوده [ګل بدین حکمت یار یې ورته ویل، عبدالرب رسول سیاف یې ورته ویل، برهان دین رباني یې ورته ویل، ضبغت الله مجدیدي یې ورته ویل، یونس خالص نوم یې واخستو ، نبي محمدي نوم یې و اخستو.سید احمد ګیلاني نوم یې اخستو]او نهه [۹] تنظیمونه چې دهزاره میلت نه جوړ واو دایران له خوا حمایه کیده.دهغو پردو حکومتو په امر به یې زموږ په هیواد او

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیموکراتیک نهضت حملې کولې.هغه دیموکراتیک نهضت او حکومت یې خفه کړهغه حکومت چې نارې به یې وهلې [مورږ خلکوته کور،جامې ، ډوډۍ]

ورکوودمزهب او دین تر نامه لاندې یې پرې حملې پیل کړې خو په اخر کې هغه روښانه لار چې خلکو ته یې روښانه نړۍ ښوده له منځه لاړ یانې هغه دولت چېه شو حکومت دتنظیمو په لاس کې ولوید ټولو ولید چې څنګه دهیواد شتمنې چور اوتالا شو څنګه دیموکراتیک حکومت خفه کړل شو؟ چې دا عمل دشتمنو هیوادو بیا تر ټولو دپاکستان، ایران په کټه تمام شو.مور وویل :عزیز اوس هم په دې باور دی چې په دا نوي حکومت کې دشتمنو هیواد کسان شتون لري هغوی نه غواړي چې هیواد ته ارامی راشي.څکه ! که سوله هیواد ته راشي خلک به دا دتنظیمو مشران او قومندانان محاکمه کړي مور په جدي توکه ښځو ته وکتل ـ عزیز په ټول خبرو ښه پوهیږي هغه ټوله شپه او ورځ دکتابو پاڼې اړه وي ډیرې خبرې یې له کتاب نه زده کړي بیا یې ماته زده کوي .زه خو نالوستې یم دکتاب په ټکو نه پوهیږم مور دواړه لاسونه پورته نیولي و ـ عزیز دخدای جنتي کړي هغه په نیک لار روان دی .مور وخندل ـ خلکو،هیواد ته خدمت کول نیک کار دی خدای د هغه ملایان چې دپردو مزدوري کوي او خلک وژني ددوزخ په اور وسوزه وي چې دهیواد نیک کسانو ته بد وایې . په کفر یې تهمتي کوي . مور زیاته کړه: هو ! رښتیا یې وایم: عزیز پنځه وخت په لمونځ ولاړ وي خدای ته لاسونه پورته کوي چې هیواد ته سوله راشي. مور دسولې پیغام چې په سپینه تیکه کې لیکل شوی و او دواړو خوا ته یې کوترې په خلاصو وزرو کښل شوي ودښځو مخې ته وغواړو.مور وویل ـ وې لولئ ! زه خو نالوستې یم هغې دوام ور : زما دوړکتوب وخت و چې چې دکلي انجنې به ښوونځی ته تلې زمورږ دکلي ملا به ویل[دانجنو تک ښوونځی ته کفر دی]ټولې انجنې نالوستي پاتې شولې.زه خو غریبه وم ملا دجومات په خوا هم نه پریښودم.دا اوس پوهیږم چې لیک او لوست دانسان لپاره څومره ضرورې دی، که

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو گام د سولې پر خوا

مې زده کړه کړی وای اوس به مې دا پیغام ته تاسوته په بړ بړ غږ ویلی تاسو هم نالوستي پاتې یاست. مور لاسونه پورته کړ [:د هغه ملا کور د په اوبو ډوب شي، چې انجنې یې له ښوونځی نه منع کړې] . په ښځو کې ویره پیدا شوه.څوتنو لا ـونه پورته کړل ډیرو په ټکرې کې پټ کړل دناهید ستونی له ډیرې ویرې وچ شوی و، دخبرو په وخت کې به یې کوتې لرزیدې ، ځکه چې دملایانو په ډارې کې وه. ناهیدملامته نه وه ځکه چې په کلي کې به چا یوه خبره ښه وکړه بیابه یې سر غوس و.مور دسولې پیغام په دواړو لاسو نیولی و له ښځو سره یې خبرې کولې چې فاروق په کور ننوت.فاوق حیران ودرید لیده یې چې ښځو څه میله جوړه کړې ده؟ټولو ښځو فاروق ته کتل ډیر غږو نه پورته شول [فاروق به پیغام ولولي] فاروق چې دمخې ویښتان یې شا ته په کوتو ږمنځ کړ په داسې حال کې چې په توروبریتو یې کوتې ووهلې دښځو مخې ته ودرید دسولې دپیغام په لوستو یې پیل وکړ._ په پیغام ې لیکل شوي [دافغانستان جنګ ځپلو خلکو! راځي چې نور جنګ بس کړو ،راځئ چې دسولې یو هیواد جوړ کړو،دپردو په لمسون خپل خلک ، خپل هیواد دجنګ په لمبو کې مه سوزوئ،جنګ کوونکو افغانانو ته هم دا پیغام استو،په ډاکه ورته وایو دپردو په خبرو خپل افغانان مه وژنئ ، انسان وژنې نه لاس واخلئ په خپلو متو خپل هیواد زرغون کړئ دا دسولې کوترې تاسو ته پیغام راوړی نور ځان وژنه مه کوئ ، ژوند په سوله کې خوند کا،موږ او تاسو به په ګډه دا دسولې کاروان پرمخ وړو.. له انسان سره دښمني ښه نه ده انسان ته دهغه دژوند حق بآید ور کړل شي].. فاروق په ډیر چوش او احساساتو پیغام ولوست.مور خوشاله وه چې دسولې پیغام ټولو ښځو په وازو غوږو واریده مور خندل خو ناهید نارامه وه هغه دسولې لپاره خوښه وه دا چې ددوی په کور کې ښځې غونډې شوې وې او دیاغیانو په ضد خبرې کیدې خفه وه.ځکه چې له یاغیانو ډیره ډاریده.هغه پوهیده چې یاغیان دچا عزت ته نه کوري او انساني کرامت ته احترام نه لري. مور دغرمې ډوډی دناهید سر وخوړه، هغې چې خورجینه اوړې ته واچوله کوکی ترې پوښتنه وکړ_ فاتوکی ! چیرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

روانه يې ؟_ ځم غواړم دانجنو ښوونځی ته لاړه شم، هلته دانجنو ته دسولې پاڼې ورسوم. مور مغروره وه حرکت يې وکړکوکی پرې غږ وکړ_فاتوکی ! خيال ساته چې ياغيان دمړه نه کړي!ياغيان تاغوندې ښځو پسې ډير ګرځي ، که په لاس يې راغلې په ژوند به دله پوسته کړي.مور وروځې پورته واچولې وې ويل_ [دمردانو يابری وي ياخو دار]

ملالۍ دسولې پيغام په دواړو لاسو نيولی وپه حويلۍ کې په منډه وه همدا به يې ويل[مورې سوله غواړو ، ماشومان سوله غواړي ، خلک سوله غواړي،ماشومان مه وژنئ ، ښځې نارينه مه وژنئ] نيکه چې دماښام لمونځ نه کورته راغی دملالۍ غږ يې تر غوږو شونيکه لا خوله خبروته نه وه خلاصه کړې چې ملالۍ وردمخه شوه _ نيکه! کورئ دسولې کوترې !زمومږکور ته راغلي ملالۍ چې کورپه ويښتان په څټ پراته و و ويل_ نيکه کوترو دسولې خبرې راوړي ، وايې [نور جنک بس ده سوله وکړئ ماشومان ښوونځی ته وليږئ ،چې ليک وکړئ] نيکه چې دلاس امسا دزردالو ونې ډډ ته تکيه کړ ملالۍ يې غيږ ته پورته کړه لورې ! ته څه وايې ؟ سوله پيژنې ؟څه ته وايې ؟ ملالۍ ځان دنيکه له غيږه خلاصه کړه_ [هونيکه! سوله چې پلار ونه مړه نشي، مور کانې مړې نشي، ماشومان دپلار په غيږ کې لوی شي،سبق ووايې، ښوونځی ياغيان ونه سوزوي،] نيکه چې امسا په موټي کې ونيو دملالۍ په ويښتانو يې لاس تيرکړ_ لورې ! دا پاڼې چا راوړي ؟ ملا لۍ وويل_ نيکه بنګړيوالې راوړي وې _ ستا په لاس يې بنګړي نه کړ؟ [نيکه وويل] نيکه ! بنکړيوالې ويل[دا پاڼې واخلۍ دې کې ښايسته شيان شته ، ستاسو لارې به روښانه شي،. بل ځل چې راغله تر ې بنګړي اخلم. ملالۍ لاسونه نيکه ته وښودل _لاسونه به مې په بنګړو ښايسته شي.نيکه ته به نڅا کوم.نيکه ته په زړه سودا پيدا شوکه چې دا پاڼې دجومات په ديوال هم ځړول شوې وې ،دباغچې په ونو هم لکول شوې وې .نوځکه دملا له خولې ځکونه وتل همدا به

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

يې ويل[دا دکفر پاڼې چا دي کلي ته راوړي ي ؟ که نفر يې وپيژنم سربه يې غوس کړم] نيکه دړيرې تارونه کشول په فکر تللی و،خوملالۍ به دنيکه دخيال دنيا ورانه کړه خپلو خبرو ته به يې متوجه کړ.ـ نيکه پيسه راکوې.چې له بنګويوالې بنګړي واخلم؟ ملا لۍ په خندا وويل : د بابا په واده کې به نڅا کوم،بنګړي به شرنګوم. ملالۍ له نيکه نه پوښتنه وکړه_نيکه ! تا خپل واده کې زما انا ته بنګړي راوړي و؟نيکه سوړه خوله خلاصه کړه په خندا شو.ـ ليونۍ!دا څه وايې؟زما واده کې ته چيرې وې ملالۍ دنيکه امسا وتښتاوه ولې نيکه ! ته چې شا کی وې په تخت ناست وې دونې ډډ ته دتکيه کړی و ما چې پر تا پتاسې شندل ملالۍ په زور زور وخندله له نيکه لرې لاړه .نيکه امسا واخست مللۍ ته يې ښوراوـ ای شوخې شيطانې !زما په واده کې ته دسمندر په اوبو کې ډوبه وې ،ډير وروسته چې سمندر استفراغ وکړ ته دنيا ته راغلې ملالۍ دنيکه دلاس پنچه ونيوه يو يو کوته يې ور له شمارله_ دا ديو ، داددوه ، دا ددرې ،داد څلورد، دا شو پنځه ۰۰۰ خير پنځه روپۍ به راکوې پرې قلم ،کتابچه اخلم.ملالۍ سترګې تاوې راتاوې کړې _ نيکه چې ښوونځۍ کې مې سبق وويل بيا چې پوليسه شوم هغه ملا مړکوم چې دماشومانو ښوونځۍ سوزوي ،دماشومانو پلارونه ، مور کانې مړه کوي .هو نيکه !يو هم نه پريږدم.ـ ليونۍ ! تر هغو چې ته پوليسه کيږې هغه ملا به چيرې وې چې ماشومان يې مړه کړې دي، پلاراو مور له ماشومانو نه اخلې ، ښوونحۍ سوزوي ټول به مړه وي ، بيا نور ملايان به پيدا وي هغوۍ به خلک نه مړه کوي هيواد کې به نه سوله وي، ته به نو څوک بندي کوې او څوک به مړه کوې؟ملا لۍ په خيال کې ډوپه شوه خپلې کوتې يې خوزولې _ نيکه قبر يې په تيرو وهم، دماشومو دپلارو او مور کانو انتقام ځينې اخلم.نيکه ته خندا راغل ملالۍ يې غيږ ته پورته کړه لورې !هغه ښځه چې زموږ کور ته راغلې وه هغه بنګيواله نه وه هغه يوه مبارزه ښځه وه هغې چې دا پاڼې را وړې وې هغه ديو ځوان ديوکرات هلک مور وه.دوۍ وايې چې جنګ بس ده. سوله ښه ده.،مبارزې ښځې په اتلانو کې راځي ملالۍ شونډې يوبل سره منښلې لږ شيبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

وروسته یې وویل:نیکه ! مبارزه څه ته وايي؟_ لورې ! ته وړه یې دا غټې غټې خبرې دي چې سبق دوویل غټه شوې پوهیږې.اوس به یې زه درته مانا ووایم: ماغزه دخلاص کړه په غوږو یې ښه واوره.:مبارزه داسې عمل ده چې دخلکو ، هیواد ابادولو لپاره کار وکړل شي د اعمل ته مبارزه وايي.هغه څوک چې داسې کارونه کوې هغه ته مبارز وايي.دا دیموکراتان چې دي دوی مبارزان دي .دوی له ملایانو سره ښه نه دي او ملایان په دوی پسې بدې خبرې کوي کله وايي دیموکراتان کافران دي او کله وايې کمونستان دي .دنالوستو انسانانو ذهن ددوی په مقابل کې خرابوي ، تر څو دوی په پلو نشي. دیموکراتان وايې [موږ یو روښانه دنیا جوړه ول غواړو .] او ملایان چې دي دتیارې دنیا محصول دي ملایان روښانه دنیا ته کفر وايي نوځکه دروښنفکرانو او ملایانو تر منځ اختلاف موجود دی .نیکه دملالۍ لاس ونیودبرنډې له پاسه په قالینچې کیناست ناهید شین چای ورته مخکې کیښودو نیکه لادچای غړپ خولې ته نه وکړی چې ناهید غاړه صافه کړه _ ته څه فکر کوې؟ددې ښځې راتک زموږ کور ته موږ ته به مشکل پیدا نکړي ؟ نیکه امسا له پښو سره وغزاو _ ژوند دخم او پیچ سره دی تا به لیدلې وي چې انسا ن تل په اواره لار نه ځي لار هم له اغزو ،کندو نه ډک وي بیا نو څوک چې دټولنې او انسان لپاره کارکوي دا پکې وي چې کله ښې او کله بد خبرې اوري..نیکه زیاته کړه:موږ خو خپل ځانونه په تیارو کې نشو بندي کولی !هر څوک چې په نیکه لار روان وي زموږ پښې به هغې خواته کامو نه پورته کوي ډاډه اوسه ! خو خیال ساتل هم ښه ده.ځکه چې په جومات کې ملا دریږې نارونه کشول او ګریوان یې وشکاو.همدا به یې و یل[دا پاڼې دجومات په دیواله چا ځړه ولې ؟] نیکه زیاته کړه : دا ملا زما په فکر دهغوو ملایانو سره ټینکه رابطه لري کوم چې له پاکستان نه بمونه راوړي او زموږ په هیواد کې ورته چادنه ورکوي . نیکه امسا په هوا ښوراوله_ بیا هم انسان دومره ډارن نه وي چې ددیوال له سیورې نه وډار شي!نیکه په ځوانۍ کې زړور انسان وهغه په پوځ کې دنده درلوده په میړانه به یې له هیواد نه دفاع کولو،په ځوانۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

کې تور شخ بریتونه دشونډو له پاسه و ،سره منصبدارې نښانونه یې په اوږه سپاره و،سره له دې چې داویا[۷۰] کالو په عمر به و بیا هم دځوانۍ دوخت مستي یې په وجود کې ځپې وهلې مغز یې ځوان و خبرې یې دروښنفکرانو پشان وې ،نیکه چې دبریتو تور ویښتان په نقد په سپیو ورکړې و خو د بریتو له هر تار نه یې دوطن پالنې احساس ځرکند دیده ،نیکه له اول نه دملا خبرو سره چنداني جوړ نه و هغه پوهیده چې ملا ذهني خبرې کوي .ملالۍ یې په غمبوري ښکل کړه یوه روپۍ یې ورته په ورغوي کې ورکړه._ په دې په قلم اخلي!دغرمې وخت ماسپښین ته پاتې شو او ماسپښین بیا خپل ځای مازیګر ته پریښودودمازیګر لمر په چاّ لاکۍ دغره په منار وځلیده او ژر له سترګو پنا شو ،دماښام تورو پردو ځمکه ویوښوله.له ماښام سره داسمان مخ هم بدرنګه شو ،تورې ډارونکي وریځې پرې راغلې ،یو ستورې هم داسمان پر مخ نه ځلیده سپوږمۍ خو بیخې خپل مخ په وریځو کې پټ کړی و لکه ناوې چې په اوو[۷] شالو کې پټه شي اودهغې له خالو ډک مخ څوک ونشي لیدی .دماسخوتن پیل و چې دسپو غپا شروع شو کریکې او بکورې یې له پخوا زیاتې وې کلیوالو ته عجیبه شانې شپه وه،هغو کله دسپو داسې کوکارې نه وې اوریدلي له تیارو سره دباد زوره ورې ځپې هم سمې شوې دسپو له اواز سره دباد ځپې کډې شوې خلکو یودبل په خبرو سم نه پوهیدل ،نیکه چې تجربه کاره سړی ودخطر فکر ورسره وخو نور ته یې څۀ نه ویل یوازې په یې دسترګو لنډ بانه ناهیلۍ خواته واړول له غمجنې مسکا سره به یې مخ بلې خوا ته تاو کړ،نیکه ته په زړه تیریده[که یاغیان په کلي حمله کوي نو اول به زموږ په کور کوي، ناهید به له ځانه سره یوسي یا به بې مړه کړي،] نیکه امسا په موټي ونیو دحویلۍ په منځ کې لاړ ، راغی په داسې حال کې چې امسا یې په ځمکه لګاو له ځانه سره بړنګیده[عجیبه دنیا ده.! یو انسان نور لپاره کار کوي ،روښانه لار ښیې بل انسان را پاسه دده سر غوس کا، بیا نوم پرې داسلام بد نامه کړي] نیکه له ځانه سره وخندل _: بیا وایې جهاد مې وکړ.نیکه دامسا څوکه په زور په ځمکه ووهله _ښه یې ویلي[چې دیوال له تهداب نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

کوږ وي کوږ به پورته کيږي .خو کوږ ديوال اخر نابوي ده.]اداسلام دين په اول په تشدد پيل شوی دنبليغ برخه يې کمه وه دزور او تشدد برخه يې زياته وه .نو ځکه پيروان يې هم له تشدد نه کار اخلي .نيکه سر وښوراو وې ويل:[عقبت په خير]ناهيد چې دنيکه خبرې وارويدې وې ويل ـ نيکه څنګه له ځانه سره خبرې کوې؟نارامه ښکارې!نيکه وويل ـ نه ددي اوريدلي [سړی چې زوړ شي پخواني خبرې يادوي] دنيکه او ناهيد خبرې لا خلاصې نه وې دکور دانګړ په ديوال څو تنه ښکاره شول نيکه وپوهيده چې ياغيان دي ،دمرک لپاره راغلي، فاروق ته يې غږ وکړ ـ فاروقه ! وله يې!فاروق له اوله توپک ته سرپي کارتوس په سينه منډلی و څو ډزه وشول درې تنه ياغيان په کولو ولکيدل .له ديواله ولويدل .دا چې دياغيانو ډله زياته وه دانګړ دروازه يې ماته کړه په کور ننوتل په اول يې دناهيد غوږونه پريک کړل يوه کولۍ دنيکه له مغزو ووته.فارزق يې سوټ پوټ وتاړه دوهل لاندې يې مړ کړ.ملالۍ دپله لاندې پټه وه دډزو اوازونه ډير شول کليوالو مرسته ونشوای کولی دکلي دملااواز ټولو کليوالو اوريده چې ويل به يې [دکفر پاڼې په اول کې همدې کور ته راوړل شوي و] دناهيد کور ته يې اور واچولو لمبې ترې پورته شوې څنډ لا تير نه و چې دحکومت قوه ورسيده.کلي يې محا ضره کړدحکومت او ياغيانو تر منځ جکړه پيل شو ياغيانو دخلکو په کورو کې سنګرونه ونيول خو دکوموندو قوه کور په کور لټون پيل کړياغيان به يې نيول وژل به يې دلمر ختو پورې جنګ دوام درلود له ياغيانو نه ديرش تنه ووژل شول ډيرې يې زخميان هم وو ،يوتعداد ژوندې ونيول شول دکلي ملا چې په سر کولۍ خوړلی و نيم سر يې نه و دکومندو قومندان چې دياغيان جسدونه دکلي په باغچه کې واچول کليوالو ته يې وويل ـ دا ټوله فتنه دپاکستان ده په څو جسدو يې دتوپک ميل کيښود ويل يې ـ دا پاکستانی دی،دا څو تنه نور هم پاکستاني دي ،دا نور زموږ دهيواد ناپوه ياغيان چې خپل هيواد سره جنګيږي .ياني خپلې مور پسې يې دپردو توپک اوړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو گام د سولې پر خوا

ته کړی دی دا دپردو غلامان دي .په لوړ اواز یې وویل ـ داسې کسانو ته افغان ونه وایې بلکه خرڅ شوی ، نوکر،اوغلام یې وبولئ

مور په ښوونځۍ کې ولیده شوه ښوونځې دکلي نه په لږ ه فاصله کې اباد وښکلی تعمیر دشنو ونو ډک او ښې منظرې یې لرلې په ویالو کې روانې اوبه نڅا کولې ،دا دانجنو ښوونځۍ وه. دنزدې او لرې کلیو انجنې به سبق ته راتلې .دانجنو زړونه دګلاب دګل پشان غوړیدلې ښکاریدې انجنۍ دهلکانو په سیالې ښوونځۍ ته تلې .سره له دې چې ملایانو به دانجنو پلارونه منع کول چې لورکانۍ ښوونځۍ ته پر ې نږدي خو انجنې په هسکه غاړه تللې.ځکه: چې په کلي کې بزګران ډیر و اتفاق یې ښه ودملایانو خبره چا نه منله.هغوی پوهیدل چې ددې وخت ملایان په پاکستان [دیوبند] کې ملای کوي نو ځکه پرې بد کمان و. هوښیار خلک همداسې وي خپل ماغزو نه چې څوک کار واخلي په عقل برابر کار کوي په ذهني توکه کورکورانه ډول دچا په خبرو پسې نه ځي نو کلیوالو ښه ښوونځۍ جوړه کړې وه.مور له خورجینې سره دښوونځۍ په درازه ولاړه وه چې دشاګردانودتفریح لپاره دښوونځۍ زنګ په حرکت راغی ډلې ډلې شاګردان له خپلو یونفرم سره له ټولګیو وتل څومره ښکلي ښاریدلې دهر شاګرد په لاس کتاب او سپین جنتي مخونه تورې اوږدې کوڅۍ چې دجنت حورې یې په ښایست کې شرمولې .ډیرې انجنې له مور نه چاپیرې شوې مور خندل اود سپین مخ کونځې به یې له خندا سره ورکې شوې .مور به دانجنو په ویښتانو کوتې وهلې او دچا کورپه شوې ویښتان به یې په زړو ، نازکو کوتو ږمنځ کړې .انجنو به مور ته کتل په خپلو :کې به یې څه ویل [سوالګره ده] یوه انجنۍ چې د پیغلتوب اول کال به یې ودتور کمیس لاندې یې غونډآرې وتلې ښکاریدل هغې جې دکتابو بکس په اوږه سم کړ ه له مور نه یې پوښتنه وکړه_ ته سوالګره یې ؟ .مور وړاندې شوه شمسو یې په تندې ښکل کړه_ هو لورې ! زه سوالګره یم.خو دډوډۍ او پیسو سوالګره نه یم.مور زیاته کړه_زه دهغه شي سوالګره یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

چې ستاسو په ګټه هم ده . مور ستونی صاف کړ_ يوازې ستاسو په ګټه نه ده بلکه دټولو خلکو په ګټه ده.، دهيواد په ګټه ده. مور چپه شوه خورجينه يې اوړې ته سمه کړه دانجنو ځيرې ته يې کتل ، مور کتل چې انجنې څه ويل لري؟شمسو دمور خبروته حيرانه شوه نورو انجنو ته يې خپلې تورې سترګې واړه ولې_ ايا تاسو دمور په پوښتنه وپوهيدئ؟هغوی يوه هم نه پوهيده چې مور څه غواړي؟او دڅه لپاره ښوونځی ته راغلې ده؟په همدې چيتيا کې دوحيدې غږ پورته شو_ ځان په ښوونځی کې شامله وي .شوځو انجنو هيرووااهه وې خندل .خو ژر غلي شوې چې مور خفه نشي.حميدې چې خپلې څڼې په موټي سمې کړې وېويل:ادې ! خيرات غواړې ؟که خيرات خوره يې کلي ته لاړه شه! نازنين وويل: ادې دکلي له سپيانو ډاريږي ځکه ښوونځی ته راغلې ده.نسيمې پرې سترګې برکې کړې : غلې شه! په سپين سرو ځوک ريشخن نه وهي.معروفې خبره ونيوه هغې چې په خوله ژوله ښه ترق يې ځينې وويست وې ويل: عصاب يې خراب شوي لار يې غلطه کړې ده يا به دخپل دلوردکور په لټه کې وتلې وي.دمور په زړو شونډو خندا وه انجنې يې له نظره تيره ولې مور وويل: _ لورکانوز ه تاسو پسې خفه شوې وم ماويل چې خپلې نازنين لورکانې وکورم.هو لورکانو ! زه يو سوالګره مور يم چې ديو غټ مطلب پسې را وتلې يم دکلي دسپيانو ډار او دهغو کسانو ډآر مې په ځان منلی چې دانسان وينې بهوې ، چې دښکلو انجنو دزده کړې ځايونه سوزه وي ،چې دنازنينو ماشومانو غاړې پريکوي، له هغو نه چې له ماشومانو پلارونه ،موركانې اخلې .دمور ځيره جدي شوه او انجنې هم هکې پکې شوې . حيرانې وې چې دا زړه ادې څه خبرې کوي ؟دا خبرې يې له کومه زده کړې دي ؟مور خپلو خبرو ته دوام ورکړ:زه يوه غريبه سوالګره ښځه يم زه له خلکو نه سوله په سوال کې غواړم، زه غواړم چې ماشومانوته دسولې دنيا جوړه شي، زه غواړم چې ټول خلک په سوله کې ژوند وکړي ،زه له ټولو ځوانانو، سپين ږيرو ، بوډاګاو ، ښځو او نارينه وو نه دا سوال کوم چې دسولې له کاروان سره يو ځای شئ زه وايم چې نور دجنګ خوله بنده کړئ ، افغانان

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو گام د سولې پر خوا

نور دجنګ په بټۍ کې مه سوزه وئ ،وایم چې راځئ په هیواد کې دسولې یو حکومت جوړ کړو. اوږد نفس وویست لکه چا چې په خپلو پښو ډیره لار وهلې وي او ستړی شي اوږد نفس وباسي. مور یوه شیبه چپه شوه په نیغو او وړو سترګو یې کتل هغې چې له اوږې خورجینه ښکته کړه انجنو ښه کتل چې څه کوي ؟ مور دخورجینې خوله خلاصه کړه موټۍ موټۍ دسولې پیغام یې له خورجینې وویست انجنو ته یې ورکړ. ها ! داده زما سوالګري هیله . وې لولئ چې دسولې کوترې تاسو ته څه وایې؟ انجنو دسولې پیغام واخست مکۍ چې پیغام ولوست دکتابو بکس یې په اوږه بند کړ دښوونځۍ ادارې په لور یې کامونه پورته کړه مکۍ په یولسم ټولګي کې وه ښه غمبورچۍ انجنۍوه په سبق کې اوله یادیده.په لوبو کې له چا بیرته نه وه هغه دلوبو مشره وه ولیبال ، باسکیل بال دایې تر ټولو خوښ وسپین مخ ، هره غمبوره یې دمڼې پشان سره وه.په متو کې قوي وه،په عقل کې پوره غره وه مکۍ چې دادارې دروازه په کوټه ټک ټک وواهله نیغه په اداری ننوته_ مدیره صاحبه!دا دی دسولې پیغام .یوې زړې ښځې راوړی ! _ زړې ښځې !؟ [مدیرې وویل] هو! یوې زړې ښځې .خورجینه یې له پاڼو ډکه ده هغه وایې [ماتاسوته دسولې خبرې راوړې ، که خیرو په هیواد کې په سوله راشي، دانجنو په وربل به سره ګلان ښکاره شي.اوس هم دښوونځۍ په دروازه ولاړه ده.، هوښیاره ښځه راته معلومیږي .دمدیرې په څیره کې تغیر ولیده شوه په ډار یې کتل حیرانه وه.قلم یې دمیز له سره واخست په کاغذ یې رد بدل خطونه وکښل لکه څوک چې په اوله ورځ په لیک خپل لاسونه بلد ه وي ._دپاڼو خپره ول خو دانجنو ، هلکانو او ځوانانو کار ده نو زړه ښځه۰۰۰[مدیرې وویل] مدیره څوشیبې چپه وه له ځانه سره یې ویل: په دې ښځې کې څه فساد شته.مکۍ خبره ونیوه:_ خورجینه یې په اوږه ده لکه بنګړیواله چې کلي ته راشي.مدیرې وویل: خورجینه یې ولټوئ چې بمونه پکې نه وي ؟_ نه ! دبمو ښځه نه ده [مکۍ وویل] هغې ویل_[ماتاسو ته داسې شیان راوړې چې دټولو خلکو خیر پکې شته].تورپیکۍ ښونکې په خبرو کې ولویده _:اوریدلي مې و ،یوه ښځه په دیموکراتانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

کې شته ویل کیږي چې روښانه ذهن لري، په کلیو ، ښوونځیو ګرځي دښځو ماغزه بیداره کوي هغو ته روښانه دنیا ښيې.کیدای شي همدا ښځه وي] مديرې سر وښوراو_ یوځل يې تالاشي کړئ بیا يې ادارې ته راولئ مکۍ له ترپ سره له ادارې ووته په اننګو کې يې داحساساتو څپې ښکاریدې مکۍ چې پر مخ ولیدلي ویښتان له نور سره یو ځای کړله دمور په خوا ودریده.دمور خوله دپخوا پشان له خندا ډکه وه دانجو په منځ کې يې خبرې کولې .مکۍ له مور نه خورجینه واخسته _ انا ! په خورجینه کې دنور څه دي ؟ دمکې هدف دا و چې وکوري نور څه په جورجینه کې شته او کنه.ځکه چې ډیرې ښځې په پیسو خرڅې شوې یاغیان ورته بمونه ورکوي دوی يې په ګڼو ځایو کې ورته انفجار ورکوي مور دمکۍ په ځواب کې وویل:_ لورې! په خورجینه کې قیمتي شیان ګرځوم.داسې شیان چې دهر چا خوښ وي مور پاڼو ته اشاره وکړه_ کوري! دا پاڼې دسرو زرو نه قیمت زیات لري.مور وخندل اوړه څې پورته واچوله په غرور يې وویل: په دې کې دعلم خزانه ګرځوم.هر چا چې دا پاڼې ولوستې هغه به روښانه دنیا کوري.،داسې دنیا چې ملایانو يې تر اوسه صفت نه دی کړی مور دمکۍ په کوڅو لاس کش کړ _ هولورې! چې هر چاته جنت جنت وي دمکۍ او مور خبرې لا خلاصې نه وې چې مور دښوونځۍ په اداره ننوته.مور خپل عمر خوړلې پنچه مديرې ته ورکړه څوشیبې يې دهغې پنچه په خپله پنچه کې نیولې وه ښوراوه يې .لکه انقلابیان چې یوبل ته لاسونه ورکړي او بیا يې سره ښوره وي دا په دې ماناده چې ددوۍ لاریوه ده په یوه لار به مبارزه کوي او دزړونو نزدې والي علامه هم وه . مديرې ته دمور جرات حیرانونکې وه مور چې له مديرې سره روغبړ وکړه بیا يې دښوونکو لاسونه ه پچق کړه مور په ورین تندي خبرې کولې له مور سره دیاغیانو ډار نه وه ځکه چې هغه یوه مبارزه ښځه وه.مبارزان له چا ویره نه لري .هغو هر څه قبول کړي وي بیا خپله لار لنډه وي ، مبارزانو ته دانسان ژوند اهمت لري، هغوی خپل تاریخ په زرینو کرښو لیکي اینده نسل ته دمبارزې او انسان ته دخدمت لار ښيې.نو ځکه مور په زړه ور تیا خبرې کولې دمور

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

له خبرو سره مديره ډاريده.هغه پوهيده چې دمور خبرې دياغيانو په ضد دي .که ياغيان خبرشي چې ښوونځی ته دسولې پاڼې راوړل شوې دي ښوونځی ته به اور واچوي او خطر به ورله پيښ شي.دشاګردانو ،او ښونکو ژوندبه هم له خطر سره مخامخ شي.مور سپينې خبرې کولې۔ دسولې کاروان غواړې چې ښځې له او نارينه وو سره يوځای دسولې په کاروان کې برخه واخلي مور وويل: زه دهمدې لپاره راغلې يم چې په ښځو کې شور پيدا شي بې له ډاره ودانګي ،په زړه ورتيا دسولې لپاره کار وکړي مور دوام ورکړ:دا دسولې پيغامونه دښوونځی په ديوالو وځړه وئ چې دشاګردانو ماغزه بيداره کړي مور وروځې پرته زواچولې دوام يې ورکړ:۔ مه ويريږئ :! په ويره کې انسان خپل نابودي کوري .مور زياته کړه:زوی مې [عزيز] وايې [هغه څوک بريالی دی چې مبارزه کوي ، حرکت کوي ،که انسان دتيږ په شان بې حرکته پروت وي اهمت او شخصيت يې کم وي]. مور له خبرو سره خندل داسې به خوشاله وه لکه په رښتيا چې دسولې لمر پورته شوی وي ،ټول هيواد روښانه ،او خلک له خوشالی نه دسيند څپو ته خاندي .مور به په دې خبرو او حرکتو دښځو جرات زياته وه مور به هخه کوله ترڅو ټولې ښځې وهڅوي چې دسولې په خاطر غږونه پورته کړي .او دښځو اواز په نړۍ کې سوله غوښتونکو هيواد تر غوږو ورسوي .زليخا، ګلسيمه، حميده او رحيمه دمور دسولې پيغام ته خوښ و دهغو هيله همدا و چې کله به دشپې له خوا په ارامه زړه سر په بالښت اږدي او بې له تشويش نه به خوب کوي .معلومداره خبره ده!چې چيرې جنګ وي هلته هر انسان په انديښنه کې وي.په جنګ کې نالوستو کسانو ته زمينه برابره وي چې داړې جوړې کړي ،لار ې ونيسي ، له خلکو پيسې واخلي او يا دخلکو په کورو واوړي په ښځو او انجنو جنسي تيری وکړي . جنګ لکه چې شپه تيارو پوښلی وي او غله دخلکو دکورو په چوړولو پسې را وتلې وي او سوله لکه چې سپوږمۍ توله ځمکه روښانه کړې وي هريو بل ليدی شي.غل نشي کولی چې دچا په کورواوړي .سولې ته هغه کسان خوشا له وي چې انساني ژوند غواړي ،اودخلکو ژوند ته هم خوشالي راوړي خو چې دياغيانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

له ډاره دخلکو شونډې کندل شوي وي غږ نه پورته کوي خو ځينې کسان سر تيري وي بې له ډاره دخلکو دڅوند دسينګار لپاره مبارزه کوي .هغې لارې پرانيزي چې دسولې په خوا تړل شوي وي . نو ځکه ځينې ښوونکي دسولې پيغام ته خوښ نه وي .او ځينې خوښ وي . خو مديرې [زينب] چې ټيټه ونه لرله زيړبخن دمخ رنګ يې ودمور له خبرو سره به لرزيده.مديره په دې پوهيده چې دسولې پيغام خپرول په ښوونځۍ کې ښوونکو، زده کونکو او په خپله ښونځۍ ته تاوان ده.ياغيان خبريږي ښونکې او زده کونکي په قتل رسوي او ښوونځۍ ته به اورواچوي .خو کله کله چې زده کونکي يو ښه پيغام واوري دانقلابيان پشان وزرونه يې دالوتو په حال کې شي.په هيجان راشي.ډار او ويره يې له ذهن نه اولتي وي .مديرې دپيغام دځړولو په باب تصميم نيوه خو دمکۍ په مشرۍ انجو دښوونځۍ په ديوالو، ونو او داداري په دروازې له پاسه پيغامونه وځړول مور چې ځړول شوي پيغامونه وليده مغروره شوه ښوونکوو ورسره ومنله چې دسولې دکاروان ملګرتيا به کوي دموردنده تر سره شوه هغې چې خورجينه اوږې ته واچوله دخدای په امانۍ لاس يې خوزاو لاړه .مورچې قدم قدم پورته کاو دخوښۍ احساس يې په بدن کې په کډا وه.خو دمديرې له هيبته ساه تنګه کيده مور چې دښوونځۍ په چمن کې روانه شوه شاګردانوچاپيره کړه ګلان يې پرې پاشل او نارې يې وهلې [ا نا موږ ته سوله راولي] نادره دمور مخې ته ودريده _ انا ! ستا په خورجينه کې سوله وه؟ _ هو لورې ! ان ستاسو دښوونځۍ ديوالونه هم سوله غواړي .وکورئ کوترو په خلا صو وزرو تاسو ته دسولې پيغام راوړی دی وسره ملګري شئ انجنو په يو غږ نارې کړے موږ دسولې له کاروان سره ملګري يوو. مور په داسې حال کې چې خوله يې له خندا ډکه وه دښوونځۍ له دروازې ووته.ياغيان لا دوخته خبرو چې يوې ښځې ښوونځۍ ته دسولې کاغذونه راوړي دي غوږې چې ښځې ددوی په ضد وپاره وي دهغه ځنګل لار يې نيولی و چې موږپه همغه لار تله. ځنګل   له شنو ونو ، بو ټو ډک ودځنګل تر خوا داوبو رود روان و باد به دونو شنې پاڼې خوزولې خوږ اواز به تر پورته شو.چې روا نې اوبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

وي او دځنګل خوا وي نرۍ شمال او دباران یو یو څاڅکی بیا نو چې جانا ن وي او پیالې دپسرلي شپې ،ورځې څوک به یې په جنت هم ور نه کړي . مرغانو سندرې ، دتوتیانو شپیلاقونه، دونو هر څنګه په نڅا ،او هر پاڼه خوماري ،همدا ده خوږ ژوند ، خوږه مینه ، دسکروټو پشان عشق،. خوکله :کله دځنګل درود غاړې دقاتلانو ، لار وهونکو ، انسان وژونکو ځای او سنګر شي،هلته بیا قاتلان دشرابو دجام دپورته کولو په عوض چړې پورته کوې وینې تویه وي . او دانسان په وینوځان مست کړي .دوینو څاڅکې له تویدو سره قاتلانو ته دخوښۍ یو محل جوړ وي . مور لا دځنګل تر خوا نه وه رسیدلې وچت وچت کامونه یې پورته کول دمور په خیال کې راشي[عزیز زوی به ترې خوښ شي،په ملګرو کې به پر ما افتخار کوي هغه به وایې چې مبارزه مور لرم] ها ! که زه یاغیانو مړه کړم زما څلی به معلوم ي عزیز به وایې چې [دا زما دمور څلی ده] بیا به له ځانه سره بړنګیده: ځه که اول عمر مې په کړاو تیره کړه په څه نه پوهیدم دعمر په اخر کې به په زړونو کې یادیږم.هغې لاس وښوراو_ که مړه هم شم پروا نشته.بیا به یې ویل: هغه لار چې ما پرې قدم ایښی ډیرې ښځې به زما په پل خپل پل کیږدي هغه ډیوه چې ما په کلیو او ښارو ، ښوونځیو کې روښانه کړه څوک خو به وي چې دا ډیوه روښانه وساتي ؟دخیالو اخر یې و چې دځنګل په لاره سمه شوه لا ډیره نه وه تللی چې څلور یاغیان له ځنګل نه ووتل څلور واړو خند ل همدا به یې ویل[چیرې وې تورې؟مورې ستا داحترام لپاره ورځې تیرې کړي ،ناوخته ورسیدې].یوه وویل_ څۀ دکړه پاڼې؟.:سوله غواړې ؟دکنداغ ګزار یې پرې وکړمور ولرزیده خو په ځمکه ونه ولیده.دیاغیانو څیرې دځناورو شان ته وې دسر اوږده ویښتان ، بمبلۍ ږیرې ، لنګوټې له سره تاو دهریو له څیرې دوحشت بوی پورته کیده.مور یوه تیره دیو یاغي په سر حواله کړه [وحشیانو ، لعنتیانو، دنړې دانسانانو پشان خو نه یاست] څلور واړو په زور زور وخندل _ تورې ! رښتیا دوویل. داته یې چې دامریکا، اوروپا ژوند غواړې یوه لغته یې دمور په سینه حواله کړه.مور چپه شوه._ مورې داسلام پسې را وتلې یو دکفر سره زموږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

جنګ ده مخکې شه ! زموږ مشر دغواړي . مور يې مخکې واچوله روان شول مور خپل جرات له لاسه نه و ورکړی مور به په خيال کې داسې يې له ځانه سره ويل[زما لار خو مقدسه ده،ورته به ووايم[زه انسا نه يم غواړم ټولې ښځې انساني ژوند ولري هيڅوک حق نلري چې له ماشومانو نه مور کانې او پلارونه واخلي ، مور ده چې دنيا لرزه وي ، مور ده چې دنيا اباده وي ،مور ده چې بچيان زيږه وي او لويه وي يې] بيابه يې په پټه وخندل :چې انسان ناپوه وي انساني کرامت تر پښو لاندې کوي هغه دچا خيال نه ساتي .] ياغيانو به دشاه له خوا په کنداغ وهله مور به په حقيقي اواز ور ته ويل[خلک به تاسو نه انتقام واخلي ، عدالت به تاسو محاکمه کړي، تاسو دپردومزدوران ياست، دخلکو دتوپان څپې به تاسو داسې نابود کړي لکه چې سيلاب خس خاشان دختو په منځ کې نابود کړي] لا ډير ځنډ نه و تير مور دغرو په منځ کې هغه ځای ته يوړه شوه چې هلته دياغيانومشر دپنجابي منصبدار سره ناست و. ا و دجنګ کلي ورسره و.ځوانان به يې جنګ ته ليږل .مور ستړې وه خو دژبې قوت پکې و.کله چې مور دغره له کنډو نه ووا ـښته ديو ونې لاندې جې دغره له څوکې اوبو سر ويستلی ودياغيانو مشر يې وليده دده څيره ډيره وحشي وه مخ يې په توره ږيره پټ ولاسونه يې لنډ خو کيډه يې وتلې وه سترګې يې دوحشت په دور تاويدې دمنصبدار مخې ته ناست و.دياغيانو مشر يو افغانی و چې خپل وجدان او افغانيت يې په پردو خرخ کړی و هغه چې داسلام ددين لاندې دانسان وژنې امرونه کول نو ځکه يې څيره بدرنګه وه. موريې دياغيانو مشر مخکې ته ودره وله.ـ داده هغه ښځه چې دسولې پاڼې خپره وي .مور په جرات وروځې پورته واچولې خورجينه يې له اوږې ښکته کړه ديوې تيږي له پاسه دياغيانو مشرته مخامخ کيناسته دياغيانومشر پاکستاني منصب دار ته وکتل ـ همدا ښځه ده. منصبدار سر ته حرکت ور کړوويل : په پاکستان کې ددې ښځې په باب ډيرې خبرې کيدې .زه يې ددې لپاره وليږلم چې ددې ښځې فعاليت بند کړم .دياغيانو مشر له مور نه پوښتنه وکړهـ ته څه کول غواړې ؟ولې دا پاڼې دخلکو منځ کې شند ې ؟ مور ځان وخوزاو

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

وويل[سوله ، سوله سوله] مور دوام ورکړ:سوله دهر انسان لپاره په ګټه ده سوله ستاسو ژوند هم خوندي ساتي .تاسو له پردو يوغ نه خلاصوي .مور زياته کړه: تاسو چې دغرو منح نيولی او له دې ځايه ځوانان جنګ ته ليږی.په کليو ، ښارو ځان وژنه کوي ايا دا انساني کار ده؟دا اسلامي کارده؟موروويل: زه چې دانسان دنجات لپاره کلي لټوم دا ګناه ده؟ مور دياغيانو مشر ږيرې ته لاس اوږد کړ_ ووايه؟ !اسلام داسې ويلي چې انسان بايد مړه شي؟خودا ګناه ده. ته ياغي که په دې عقيده لرې چې خدای به له هغه چا نه پوښتنه کوي چې انسان ته ضرر روسوي يا انسان وژني تاسو که په جنت او دوزخ ايمان لري نو ولې انسان

وژنې ته لمن وهی- عزيز زوی مې ويل[پاکستان زموږ دښمن ده زموږ دهيوا نيمايې خاوره يې لاندې کړی ده دا جنګ هغوو زموږ په هيوا تپلی ده. يو تعداد نالوستې ، ناپوه انسان بې په پيسو اخستي زموږ هيواد[افغانستان] پرې ورانوي .که په هيواد کې سوله وي اوافغانان په خپلو کې سره ورونه شي دهر چا ژوند به ښه وي دافغانانو وينې به نه بهيږي] زوی مې هوښيار هلک دی ځکه يې ماته پانې راکړې چې ښځې وپوه وم تر څو خپل اولادونه سولې ته را وبولي. دجنګ ، جګړې نه لاس واخلي په دې کې ته څه ويل لري ؟[مور سوال وکړ] دمشر ياغي رنګ زيړ شو ژبه يې وچه شوه،دسوال ځواب يې نه درلود.هغه پاکستاني منصبدار ته مخ واړو _ دا ښځه وايې چې جنک بس ده، نور به سوله کوو.منصبدار پوزه منجه کړه _ که په افغانستان کې سوله راشي زموږ [پاکستان] لپاره خطر ده منصبدار يوه پينه په بله واړ وله تندی يې تروش غوندې شو لکه څوک چې خپل نوکرته په قهر شي.هغه زياته کړه:افغانان شوخ خلک دي که په نس ماړه شي اولاسونه يې ازادشي بيا يې څوک نشي ايله ولی ښه داده چې جنګ دوام ولري تر څوچې په خپلو کې لتاړ وي .،اوس موږ ترې هيريودياغيانومشر ځان په پيسو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو گام د سولې پر خوا

خرخ کړی و سترګې یې ځمکې ته غورزولې وې ودپاکستاني منصبدار په مخکې یې خوله بنده وه . دمور په ذهن کې هغه شعر چې عزیز به تل ویل راغله

[چې ککره یې دخپل واک یې پردی وي ـحق حیران یمه زه دا رنګه پښتو ته]

مشر یاغي نورو یاغیانو ته په سترګه اشاره وکړتیر یې کړئ[یانې مړه یې کړئ] یاغیانو مور دکمیس له لمن ونیوه کشه یې کړه دوباره یې ځنګل ته راوسته دوهلو لاندې یې ونیوه. خومور به همدا ویل[خلک به تاسو ونه ښني، عدالت به تاسو محاکمه کړي] مور بې هوشه شوه.یاغیانو فکر وکړ چې مړه شوه بیا یې له پښو په ونه ځوړنده کړه یاغیان ترې لاړل .خو دمور زړه دحقیقت او حق په خاطر ټوپونه وهل دوینو ځاځګو یې په رکو کې دسولې په خاطر په جریان کې و .مور شپږ ساعت له پښو ځوړنده وه خو چې بهادر خان ځنګل ته دښکار لپاره راغی هغه په اس سور وچې مور یې ځوړنده ولیده چاقو یې له تبراق نه وویست رسۍ یې پریکه کړه مور یې په ځمکه وغزوله بهادر خان خپل دلاس ورغوی دمور په زړه کیښود زړه یې ژوندی و په اس یې واړه وله روغتون ته یې یوړه. داسمان په شین تندي کې سپینه سپوږمۍ خپله لار لنډه وله ،خریمانه روا نه وه .ستوري ځلیدل ، داوړي ورځې شپې وې .کلیوال دخپلو خړو کورو دبامو له پاسه ناست ووخپلو کې غږیدل .هر چا دسولې دپیغام په هکله خبرې کولې چا به ویل ـ ښه پیغام و،چا به دنه په توکه سر ښوراو.:[دا ټولې خبرې دروغې دي].خال محمد چې جکه ونه یې وه دپوزې سریې دتوتي دمښو کې پشان ځمکې خوا ته ځوړند وه په خبرو راغی :یاغیان دپردو ډوډۍ خواره دي کله سوله مني ؟هغه زیاته کړه: دیاغیانو ژوند په سوله کې ښه نه ده هغوی ځانو نه په جنګ کې چاغوي .لونګه دخال محمد میرمنه دخبرو سر یې ونیوه:په سوله کې خو څوک دیاغیانو په ستوني تیغ نه تیره وي نو ولې سوله نه غواړي؟نعیم چې دمکتب شاګرد و کتابو نه یې لوستي و په ښه او بد پوهیده سولې ته یې اهمیت ورکاو او دجنګ په ماهیت هم پوهیده هغه وویل: یاغیانو دپردو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

په ډوډۍ شخوند وهلی کار مه کومه، دخلکو کورونه چور، تا لا کاکیده مړه که.هغه دوام ور کړ: دا دومره بې ګناه انسانان چې وژل کیږي دا چا ووژل؟ یوه شیبه چپ و بیا یې په خپله ځواب وویل[یاغیانو هغه جدي شو :_افغانان دخپلو وینو انتقال چا ته نه پریږدي .دا دومره وینې چې بهید لې دا به کومه ګناه؟هغه زوی به هیڅکله دخپل دپلار انتقام پرینږدي چې پلار یې دهیواد په خدمت کې بوخت و اویاغیانو ووا ژه. هغه دوام ورکړ:دپلار زوی ته په یاد ده چې دهغه مړی یې په کټ اچولی و لاس او پښې یې دیاغیانو په ځان وژنه کې له لاسه ورکړي و اودی یې خوا ته ولاړ و اوښکې یې تویولې دا زوی به هیڅکه یاغیان ونه بښي. نو ځکه دیاغیانو سولې ته زړه نه ده چې خپل مرک پکې ویني دوی به خپل ملت ته څه ځواب وایې؟چې ما دڅه لپاره دخلکو وینې وبهولې . ؟نعیم دسر ویښتان په کوتو ږمنځ کړ دوام یې ورکړ: په حکومت کې هم فاسد کسان شتون لري.هغوی چې په اول په تنظیمو کې ْغټ غټ مشران ووهمدوی و چې دپاکستان ټرنا ته به نڅیدل سرکونه ورانول ، ښوونځی او روغتونونه سوزول اونور ورانکاری خو په اول کې دوی کول چې دیموکراتیک دولت دپاکسان او امریکا او شتمونو هیوادو په لمسون یاغیانو ږنګ کړو بیا همدوی وچې لوړې لوړې چوکۍ یې ونیولې دنړیوالو دمرستې پیسې ددوی شوې په خپلو کې سره وویشلې.نعیم دلاس اشاره وکړه: دا لوړې ماڼۍ چې جوړې شوې دا پیسې یې له کومه کړې؟نعیم په احساساتو وویل : دهر مشر دپلار جیداد چې حساب کړې په صفر ضربیږي او صفر ځینې جوړیږي .خو اوس یې دپیسو حساب څلور مستوفیانه هم نشي کولی دوی هم نه غواړي چې سوله راشي.ځکه چې په سوله کې ددوی غاړې ته ملت رسۍ حلقه کړی دی په دار یې ځړه وي. دنعیم مور [زبیدې] دتاید سر وښوراو په شونډو کیې اهسته غوندې وویل[رښتیاده] ددوی لا خبرې روانې وې چې له ښوونځی نه غړ پورته شو [مه یې سوزه وئ دا دکلي دانجنو ښوونځی ده] دا غږ یوځل واوریدل شو بیا دچا غوږو ته رانه غی .پسې لمبې او لوګي پورته شول یاغیانو [رحمان] دښوونځی ساتونکی په

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

کولو وويشت بيا يې داور لمبو ته ګزار کړ ښوونځې دياغيانو له خوا وسوزول شو رحمان هم داور خوړه مړی شوکليوال هک پک دبامو په سر ناست وو.هغه چې وايې [تشه لاسه ته مې دښمنيې]همغه خبره ثابته شوه.چې دچا په لاس څه نه وي اوبل په برجه سوری کوي دا دظلم او زور نتيجه ده.تر هغو چې دحکومت سر بازان رسيدل ياغيان تښتيدلي واو ښوونځی سوی و.سهار دچای په وخت کې حميد ې په دې باب خپل پلار نه پوښتنه وکړه-پلار جانه ! دا ياغيان ولی ښوونځی ته اور اچوي ؟ولې سړي او ښځې وژني ؟پلار [يوسف کاکا] خپل دبرتو څوکې سمې کړې د حيد ې خواته نزدې شويوسف کاکا مشر سړی و پخوا يې په حکومت کې دنده درلوده دحساب او کتاب خبرې به ده حلولې ياني چې دی يو محسب انسان و.اوس چې دتقاعد په کونج کې ناست دی دهيواد ناخوالو دده طبيعتخراب کړی دی يوسف کاکا په ځوانی کې مست زلمی وله هرچاسره دبه يې په خلاصه خوله خندل اوس چې هيواد دجنګ په ميدان بدل شوی هغه مستي اوخندا څوک نه حسه وي .ټوله ورځ يې دکوټې کونج نيولی وي يا کتاب لولي يا خو ليکنه کوي دهغه سپين ،ببرې وروځې وتلی تندی دده دپوهې ښکارندوي دی هغه چې دحميدې خوا ته نزدې شو يوه غمجنه مسکايې په شونډو کې وځليده لورې ! ډيره پخه خبره د وکړه .يوسف کاکا لاخپلې خبرې نه وې اخستې چې دحميدې دفکر اوعقل اوخيال ته په سوچو شو داسې يې فکر کاو چې حميده به په اينده ژوند کې په روښانه لارلاړه شي.ځکه چې دچا دماغ چې دتکامل په حال کې وي همداسې پخې خبرې کوي .يوسف کاکا دحميدې دمخ پيکي ته کوتې ړاندې کړې په ا صل مطلب راغی .همداسې سوالو نه دپخو ماغزو خاوندانو په ذهن کې وي هغه زياته کړه: له ماسره همدا سوال ويوسف کاکا دروند سر وخوزاو وويل_ خو ما چې کتابونه اړول رااړول او عميق فکر مې وکړ ددې سوال حل [چې ولې ياغيان پيدا شول ؟ولې ياغيان کاونډ هيوادو وزيږول ؟ او ولې کاونډ او شتمن هيوادوسره لاسونه يو کړ ياغيان يې وروزل ؟بيا يې زموږ هيواد ته دجنګ لپاره وليږل ؟ لورې! په نړی کې شتمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو گام د سولې پر خوا

هیوادونه دغریبو هیوادو گټې ،دځمکې لاندې شته غواړي دځان کړي څه نالوستي کسان خپل نوکران کړي او څه په مزهب پورې تړلي کسان دپیسو پواسطه دځان تابع کړي چیرې چې روښانه نهضت وي ، جنبش وي ،دخپلو نوکرانو پواسطه یې ځپي اومخه یې نیسي او خفه کوي یې.زموږ په هیواد کې ډیرو پاچاهانو خپل دمستۍ اسان وځغلول ، عیشې یې وکړې ، ځانو ته یې جنت جنت ژوند جوړ کړ دپاچاهانو ژوند په مستۍ کې تیر شواو دولس دخلکو ژوند په کړاو.کار به خلکو کاو ، تولید به دخلکو دلاسو برکت و کیدې به ددوی مړي دې،ژوند به ددوی جنتي تیریده.حمیده دپلارخبرو ته په فکر تللې وه کله کله به یې دپلارخبرو ته دتاید سر خوزاونوره پلتۍ وهلې ناسته وه.په تیرو سترگو یې دپلار خیرې ته کتل. یوسف کاکا لاندې شونډه دغاښو په منځ کې ونیوه یو شیبه چپ پاتې شوپه سترگو یې یو څه ته کتل،لکه څوک چې چا ته په قهر شي.ورته شونډې وچیچي ، په نیغو ورته وکوري.هغه چې ستونی صاف کړ دوام یې ورکړ:په هیواد کې ځینې ککرې وې چې داستبداد سره جنگیدل .نه له زندان نه ډاریدل او نه له اعدام نه.جنبش یې فعال ساتلی و کله نیم برلا او کله پټ سره به یې لیدل دهیواد دپر مخ تک په باب به یې خبرې کولې په دې به هم غږیدل چې څنگه وکولی شي چې داستبداد تیر مات شي داسې ککرې ډیرې دخاورو لاندې شول ، زندان ته واچول شول ، اعدام شول په دا ر وځړول شول .خو هغه ډیوه چې روښنفکرانو بله کړې وه یو پاچا هم ونشوای کولی چې دا ډیوه مړه کړي.ددې ډیوې شغلې به لا پسې زیا تیدې .نوره ځمکه به یې هم روښانه کړه.دتیارو په منځ کې به یې لار پیدا کړو د تیارو نه به یې خلک را وویستل او دجنبش سره به یې یو ځای کړل تر هغو چې په هیواد کې دیموکراتیک نهضت پوخ شو او داستبداد مانۍ یې نسکوره کړه.خلک داستبدا له ظلم او زور نه ازاد شول هغه تور زندانو نه چې ویښ کسان به پکې ساتل کیدل هغه مات شول هغه ځنځیرونه وشلیدل چې دروښنفکرانو پښې او لاسونه به یې پرې تړل ، هغه میخونه او پانې میده شول چې هوښیارو مغزونه به پر سوري کیدل،هغه چړې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

برجې وسوزول شول چې دمترقي انسانو غاړې به يې پرېکولې.دې جنبش استبدا ته خاتمه ورکړه بيا نو افغانان دهيواد دابادۍ په تکل کې شول په دې فکر کې هم شول چې انګريزانو ولې دافغان دپاچاهي په تخت [پښور]باندې يې پردي کسان کينول له دوۍ سره دا فکر وچې تللې خاوره به خپل کړي تړل شوي پښتون ورور به ازاد کړي .که خوله يې وازه شي په خپلو پښو ودريږي .يوسف کا کا چې تر دې حده خبرې وکړې بيا په خندا شو دحميدې په ويښتانو يې لاس تيرکړ لوري!دا احمقان نه پوهيږي چې اوبه په ډانګ نه بيليږي ؟دا دباچا خان [خان غفار خان] پخه خبره وه له دې جنبش سره پښتانه، بلوڅ هم و خوزيدل ځانونه يې تيار کړل خو دښمن [پاکستان او شتمنوهيوادونه] په دې وپوهيدل چې دا جنبش سره کشه جنبش دی ددنيا نورو ملکو ته هم سر وړاندې کوي . يوسف کاکا جدي شو : دې جنبش يوازې په افغانستان کې طرفداران نه درلودبلکه دنړۍ سوله غوښونکي هيوادونه او انسان دوسته هيوادونه هم ددې جنبش په خوا ولاړ وو.همغه و چې پاکستان، ايران او شتمنو هيواد سره لاسو نه يو کړل زموږ په هيواد کې خو توره ارتجاع [تور ذهنه کسان] لا دمخه تربيه شوي وخپل نوکران يې ګرځولي و هغوۍ يې پشا وډبول ، په نس يې ماړه کړل ،چاغ يې کړل ،دجنګ لپاره يې زموږ سمسور هيوادته وليږل .دهيواد سمسور تيا يې په توروخاورو بدل کړ يوسف کاکا دخفګان يو اوږد نفس وويست : زياته يې کړه :اول يې دتنظيمو په نامه کسان خپل مزدوران کړل هيوادېې پرې چور او تالا کړه دافغان ميړنی اردو چې له ۱۲۳ دښمن هيوادو سره جنګيده له منځه يوړو دوۍ دمزهب او اسلام دعقيدې لاندې خلکو ته فريب ورکړی وخو چې خلکو ددوۍ دا وحشت ، غلا او فساد وليدو پوه شول چې دا دعقيدې ، دين لپاره جنګ نه دی بلکه دپيسو اوقدرت لپاره جنګ دی بيا نو خلکو ترې مخ واړولو نفرت يې ځينې وکړو . يوسف کا کا سر ته حرکت ورکړ :خو چې باداران يې وپوهيدل چې نور دا ځيرې بدنامه شوي دي نورې ځيرې يې را منځ ته کړې چې پرې نوم د [طالبانو اسلامي نهضت] کيښودو.دطالبانو ،کړنه خو تا له نزدې ليدلی چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو گام د سولې پر خوا

ښوونځی ته اور اچوي انسان وژنه ، ځان وژنه گوي ، په گڼ ځايو کې بموته انفجار ورکوي چې گڼ شمير انسانان ووژل شي، دوينو سيلابو نه جوړ شي. په دې ټولو کړنو کې يې اصلي هدف دادچې افغانان دتللي خاورې نه لاس واخلي او پاکستان ته ووايې چې ته زموږ بادار يې. يوسف کا کا په غرور په بريتو کوتې ووهلې :خو افغانانو هيچا ته سر نه دی ټيټ کړی دټول يرغلگرو په مقابل کې يې تندی جنگولی دی وينې يې ورکړي خو چا ته يې لاس ته دی پورته کړی دا اوس چې طالبان دخلکو په منځ کې کنده شول او دښمن نور نشي کولی چې له دې بدنامو ځيرونه گټه پورته کړي د[داعش] په نوم يې نورې ځيرې را منځ ته کړې کورو چې هغوی ځه کوي او څنگه دنابودی کندې ته اچول کيږي .يوسف کا کا په اخره کې وويل : وکورو چې دا ډرامه تر کومه چليږي يوسف کاکاوويل : کمان نه کوم چې دا به هم تر اخره لاړشي ځکه چې ددوی ذهن تر ټولو تور دی اخر به نړی او توره ارتجاع حق ته تسليم شي يوسف کا کا يوه غټه خبره هم وکړه :دا چې خلک ورته ياغيان وايې دا نوم اول دتنظيمو کسانو ته ايښودل شوی و ځکه چې هغو همدا ناولي کارونه کول چې مې يو په يو درته ووېل او بيا دطالبانو ته هم خلکو ياغيان وويل ځکه چې هغوی هم دانسان په وژنه ،او دهيواد په ورانولو کې پوره ونډه اخستی دی زموږ هيواد خو په اول کې دتنظيمو کسان چور اوتالا کړ اوردو منحل شو دخلکو او دولت شتمنی چور کړل شو ل، دخلکو په ناموس او مال تيری وشو چې طالبان راغلل ځه چې پاتې و هغوی چور او تالا کړ يوسف کا کا وخندل : دا ناپوهانو دپردو په لمسون خپل هيواد وران کړ اردو تنظيمو له منځه يوړو او ددولت هسته طالپانو دپاکستان په مشوره منحل کړيوسف کاکا په غرور وويل : دافغانانو ،پښتنو، اوبلوڅو حق څوک نشي خوړلی اخر به يې لاس ته راوړي يوسف کا کا خپلې خبرې په دې جملو پای ته ورشسولې

[يا به وخورم ککری يا به کامران شم]

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

روف له جګې شملې سره دچنار لاندې ناست وپه هغه کلي کې ډير چنارونه و خلکو به دا کلي دچنار دکلي په نوم ياده و او ځينو به دشملې کلی ورته ويل.ځکه يې ورته دشملی کلی ويل چې په دې کلي کې ډير پښتانه تير شوي ووچې دپښتنو په دود به جرګې کولې .او دچنار کلي يې ځکه ورته ويل چې دې کلي ډير چنارو نه درلودل .پخوا دا دود و چې په کوم کلي کې به خانان ووهغو به دخپل ديرې شاوخوا چنارونه کينول دنګ دنګ چنارونه به ولاړ و داختر او جشنو په ورځو به جينوکيو دچنار په منډه تالونه اچول .اوس چې جنګ په هيواد خوله لګولی هغه دنګ چنارونه سمسور چمنونه او شنه ديره نه دي پاتې دباروتو لمبو سوزولی لغړي منډان يې له لرې ښکاريږي اوس دديرې په بر کونج کې يو چنار ولاړ پاتې ده دهغه سينه هم دجنګو له ګېله سوری شوی ده يو جکه څوکه يې دبدبې نښه ده په ديره کې کټونه پراته و روف چې له پخوا نه مهربانه انسان و دده خبره به ټولو کليوال منله دکلي زيات خلک بزګران ودقوي متو خاوندان او په زړه صادق په هيمت کې قوي ښکاريدل دکلي خلک دياغيانو دضربو او تحدي نه بې برخې نه و پاتې نو ځکه دهر کليوال زړه له ياغيانو نه په چا ود و ياغيانو دکلي خلکو ته خبر ورکړی و چې خپل اولادونه دښوونځی ته نه پريږدي .دښځو وتل له کوره يې سور اور ګڼله.کلی بختور چې روف پشان يې مشر درلود روف دخانانو دکورنۍ پورې ا ړه لرله خو دروف ماغزه دهغو خانانو پشا نه و چې غريبان به په ونو ترل ، وهل به يې ،او يابه يې له سپو سره په جنګ اچول .روف ته دانسان کرامت ارزښت درلود.تر بل چا يې بزګرانو سره زياته ملګرتياو .روف پوهيده چې که بزګران خپلې متې په کار وانه چوي ،غلې ، دانې ونه کري نو دخلکو کيډې به خالي وي يا نې بزګران دخلکو ژوند سمبالوي .روف هم بزګرانو ته احترام درلود.روف بې له ډاره په خلکو غږ وکړ:_ ای کليوالو! پوهيږئ ؟!هيواد دجنګ په لمبو سوزي کليوال يوبل ته وکتل بيا يې روف ته سترګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو گام د سولې پر خوا

نیغې کړې روف تولو ته وکتل سر یې وښوراو:ـکلی شاړ شویو دتورې سړی پکې پاتې نشو.روف جدي شو :څه شول هغه مشران چې شملې به یې نیغې وې ، دشملو نه به یې دښمن په ویره کې و،هغه پښتانه ، هغه افغانان چې سر به یې له تنې سره ښه ښکارید ل؟روف دروند دروند سر ته حرکت ورکړ:یوهم نه دی پاتې ،دچا سرونه دیاغیانو په چړو پریک شول ،دچا سینه دپردو په راکټو سوري شول ،دچا میرمنې بې عزته شوې ،دچا لونې او ځامن .زموږ دهیواد دبجیانودزده کړې ځایونه وسوزول شول ، زموږ روغتونونه ویجاړ شول ،زموږ دناستې په ځایو کې اورو نه بل کړل شول ، څه سړي مو ووژل شول ،څه هیوادپریښودو پرد هیوادو ته لاړل .. روف ناستو سړو ته سترګې واړه ولې موټی یې پورته کړ: ځوانان ، سپین ږیرې ، ښځې ، ماشومان خارج هیوادو ته دتک په خت کې څه ځناورو وخوړل او څه په سمندر کې غرق شول پاتې شول څو لا شي لغړې کسان. روف دخفګان په حال نفس وویست خلکو دروف خبرو ته سر خوزاو. خو ځینې کسان و چې ډاریدل سرونه یې ځمکې خوا ته ځوړند و :دا ټول دیاغیانو له لاسه شوي دي یاغیان له پردو پیسې اخلې افغانان وژني .دروف سترګې له قهره چورلیدې ـ څه په کارده ؟ که داسې ورته کینو لکه دقرباني پسه چې موږ ته دحلالول نوبت ورسیږي او له تیغه مو تیر کړي په کراره به دافغان نوم ورک شي.دافغنستان نوم به په نقشه کې نه وي .روف دهیجان په څپو کې و څو شیبې یې په چپه خوله کلیوالو ته کتل همدا وخت سید عمر دملنګ سره وبړنکیده.ـ هلکه ! روف رښتیا وایې.له یاغیانو نه خو موږ زیات یوو چې بیل ، شاخې وریسې پورته کړو یوبه هم ونه کوږ دملنګ تندی تروش شو ـ سید عمره ! یاغیانو ته پاکستان توپک ورکوي ، پیسې هم ورکوي ،نه کورې ! جوماتونه شاړ شول .ټول ملایان پاکستان ته لاړل . ملنګ زیاته کړه ـ تا دکوم ملا په سر سپین لنګوټی لیدلی دی؟دټولو په سرو تور لنګوټي تاو دي دا په څه مانا؟دا په دې مانا چې دهغو سرونه دبل چا په امر حرکت کوي . ، زړونه یې ورته تورکړي ،د [دیوبند ملایانو] ورته دجنت سندونه په جیب کې اچولي دي داسې ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

وايې [افغانستان ته دجنګ لپاره لاړ شئ له يو افغان مو مړ کړ يوه حوره به مو په نصيب شي او دوه مو مړه کړل دوه به مو په نصيب شي] نو ځکه دجنت دحورو په تمعه ځان وژنه کوي نور انسا نا ن هم وژني .ملنګ دوام ورکړ:خو چيرې دی عقل ؟ ملا دخپلو عينکو نه جهان ته کوري هغو دخپلو ماغزونه کار نه اخلي په سترګو پټو روان دي .ملنګ اهسته وخندل: چيرې به په ګړنګ کې وليدلي وي نه به جنت وکوري نه به حوره .سيد عمر وويل: رښتيا همداسې ده.دا دپيسو خاوندان ياغيانو نه دتوپک پشان کار اخلي دشتمنو هيواد په خپل منځي سياليو کې جنګ يې زموږ هيواد ته را وړی دی هغوی چې کوم نوی سلا جوړ کړي بيا زموږ په خاوره کې ازمايې. دسيد عمر او ملنګ خبرې دوام درلودې چې دروف غږ واوريدل شو : نوڅه په کار ده؟ همداسې جينکه خوله ورته کينی؟يا موټي سره پورته کوی ؟دياغيانو خولې ماتوی؟، دهغو لاسونه لنډوی،،پښې يې ورته شله وی؟تر څو زموږ په خاروه پل کينږدي تر څو خپل چټل لاسونه زموږ په ماشومانو وبوډاګانو ، ښځو او سړو پورته نه کړي .په خلکو کې شور پيدا شو خوزيدل په خپلو کې يې خبرې کولې _ هلته يې ښوونځې وسوزاو، هلته يې يوه ښځه په ونه وځړوله، هغه بل کلي کې يې دښځې غوږونه پريک کړل ، په بازار کې بمونه چوي ،خلک مړه کړي ،رښتيا چې دتورو زړو خاوندان دي .چاره يې په کارده چې ټول افغانان پسې پورته شي. دتازه ګل اندامو نه ولرزيدل لږ پشا شو په څيره کې يې تغير راغی له وچې مړی يې لياړې تيرې کړې وويل:له ياغيانو سره دچا زور برابر دي ؟هغوی خو لکه غله داړې کوي ناڅابه راپيدا شي دخلکو په کورو چپاو کوي څوک مړه کړې وتښتي تر څو چې دحکومت سربازان رسيږي دوی لکه دپيرانو بچيانو پشان ورک شي. دتازه ګل خبرې ته سليم سروښوراوهغه چې لاس په خيرلې شوي سر کش کړ وويل: په بر کلي کې همدا سې پيښه وشوه.چنار ګل په جومات کې ويلي و[له حکومت نه به توپک واخلو په کلي کې به پوسته جوړه کړو تر څو چې دکلي دخلکو مال او سرو ساتو] ملا په همغه جومات کې ورته سترګې برکې کړې له څيرې نه يې معلوميده چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

ملا په چنار ګل په قهر دی یوه شپه نه بله شپه یاغیان راغلل چنارګل یې له ځانه سره یوړو لا معلوم نه دی چې چیرې به یې وړي وي خدای خبر چې مړ به وي او یابه په کومه ونه کې یې ځوړند کړي وي .فتح په خبرو کې ولوید هغه چې دګریوان ټنۍ وتړله دشهنواز په او:ږه یې لاس کیښود غږ یې پورته شو: واورئ ! زما یوه خبره واورئ ! بیا خپل تصمیم ونیسئ .دا یاغیان چې دي دوی داسې کسان دي لکه چې نه پلار لري او نه مور او نه له خپل کور سره دیو نغري تر خوا لوی شوي دي ،فتح دخلکو په منځ کې په دواړو پښو ودرید دوام یې ورکړ: ما په خپلو سترګو لیدلي لکه چې دیو دین او مزهب پیروان نه وي یا لکه چې دنړۍ یو قانون هم نه مني. فتح زیاته کړه : یو ورځ ما په پټي کې شوتله ریبدله چا زماپه باب څه ورته ویلي و چې فتح دولت ته جاسوسي کوي ها! څومره ظالمان !په ولاکه لیوه چې ځناور ده که داسې وکړي !دوه کسان وو نه سوال نه ځواب له ګریوانه یې ونیولم په همغه شوتل پټي کې یې څملولم. وهه_ وهه لکه څوک چې دچا هندواني پټې کړې او خاوند یې پرې راشي زه وایم څځه خبره ده دوی و ارونه کوي .فتح خپل کمسس له تنه وویست : وکورئ دا داغونه .په هر داغ به یې کوته ایښوده تر اوسه لا ټپونه یې جوړ نه دي فتح پوزه په دوه کوتو سوړ کړ بیا یې دکمیس په لمن پاک کړ خلکو یو بل ته حیران _ حیران کتل څوک لرزیده څوک په جرات ناست و فتح خپلې خبرې اوږدې کړې :یاره څه تاسو ته ووایم.وروسته له ډیرو وهلو کش ګیر نه راته وایې مخکې شه . په ټیل وهلو ټیلوهلو یې دسیند غاړې ته یوړم.اول ي راته جیبونه ولټول دغریب سړي په جیب کې څه وي ؟ څو داني ملخان چې شاروته مې نیولي و خو چې ملخ یې زما له جیب نه وویست پیسې یې لاس ته رانه غله یوه جانانه سپیړ یې پر مخ راکړه.فتح مسکی شو خو ژر یې شونډې سره نزدې کړې دخفګان څپه پرې راغله له ځانه سره یې ویل: ما ویل چې دا خو ریښتیا دځناورو پشا دي بیا به مې ویل : دوی نه دي ملامت چا چې ددوی تربیه کړې دي هغوی ملامت دي بې شعوره ،نالوستي کسان همداسې وي دبل چا په خبرو ژر غولیږي.او ځان په

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو گام د سولې پر خوا

پیسوخرڅوي . ناستو خلکو به ویل : ډیر ظلم پرې شوی دی خدای دڅوک ددوی په لاس نه ورکوي .فتح شا وخوا وکتل :لنډه به یې کړم_ زه مخکې او دوې راپسې په سیند ننوتو.نزدې و چې په سیند ډوب شوای وم.دوی ته خو کودر معلوم و زه یې بې کودره په سیند ننویستم. دنامه نه پورته اوبه وې داوبو څپو پسې واخستم.کوږ شوم ،سم شوم،په ډیر مشکل له سیند دنه تیر شوم بیا مزل مو په ډاک شو ډآک له اغزو او بې کاره بوټیو ډک و، شکې زیاتې وې چې به مې پښه مخکې واچولو شا ته به راغلم.دډاک مزل مې په مشکل وواهه،څومره وږی شوم؟ژبه مې له تندې نه خوزیده.دپښو دپورته کولو توان راکې نه و. دوی به څه خوړل ماته یې نه راکول .لکه پسه چې دقرباني ځان ته وړي داسې یې وړلم. هغه ځای ته ورسیدو چې ددوی مشر ناست و یو څنور ملا و چې ددې سیمې ټول واک یې په لاس کې و زه چې ورسیدم دا وخت مشر ملا په یوې ښځې فتوه صادره کړې وه چې دا ښځه دنامحرم [دخور دمیړه] سره په موتر سیکل سپره وه _ نوځکه دلښتو لاندې وه وهله یې ښځې په ژړل خو دوی به ورته خندل .همدا به یې ورته ویل[په تا اسلام تطبیقوو] دا ښځه یې دومر ووهله چې بې هوشه شوه په ځمکه ولویده . مشر یاغي دلاس اشاره وکړه یانې بس ده. دمشر یاغي ډډ غږ پورته شو :هغه بله خره راولی!لیده مې چې یوه ښځه یې په توره پرده کې دخلکو په مخکې ودروله دمشر یاغي غږ واوریدل شو :داهغه ښځه ده چې پلار یې یو چا ته په نکاح کړې وه خو دې قبوله نه کړه وتښتیده په دې دسنگسار فتوه شوې ده. مشر یاغي امر وکړه : په خند ک کې یې ودروله دتیږو باران یې پرې وکړ فتح په لوړ اواز وویل : ای خلکو ! ماویل زړه به مې وچوږي کله چې په دوی په ښځې تیږي وارول ما به مخ بلې خاته واړوله ځانه سره به مې ویل _[ای دانسانانو ربه ! دا څه څناور د دانسان په شکل پیدا کړې دي .جسمنا انسان کړنه یې دلیوانو] په هر وار به مې مخ بلې خواته واړولو څۀ به مې کړی وای چاره نه وه کني ما به هلته ددې ظالمانو ستونی پریک کړی وای خو زو ر راکې نه و چې دا وحشت مې په سترگو ولید ما ویل داسې کړنه به چا په نړۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې نه وي کړي په هيڅ قانون کې په داسې حکم نه وي شوي چې بې له محاکمې د ځوک سنګسار شي. صحرايي محاکمه يانې دوحشي انسانانو قتل ګاه.ښځه دتيږو او سپيرو خاورو لا ندې شوه ځښرو ياغيان ترې تاويدل چا به خندل ، چابه دړيرې تارونه کښول .ځنګه مې ځان ريږديده او ځنګه ويريدم.مشر ياغي چې يو جام اوبه په سرواړول شونډې يې دلاس په موټي پاکې کړې بيا دښي لاس په ورغوي ږيره موټی کړه نور و ته په سرو او قاتلو سترګو وکتل لکه چې کومه جکړه يې فتح کړې وي ، لکه ځوک چې دهيواد په باتورانو کې راشي.، لکه ځوک چې ميړنی وي .داسې به يې اوړې پورته اچولې کشران ياغيان به ترې چاپيرو لکه ځوک چې خپل پير ته په کونډ و شي.ددوی په وجود کې دخوښۍ ځپې وي خو زما په وجود کې داور لمبې فتح شاوخوا خلکو ته وکتل دا وخت يې سترګې له اوښکو ډنډې وې خوله يې بنده شوه لږ ځنډ چپ پاتې شو خو چې اوښکې دلاس په ورغوي پاکې کړې دوام يې ورکو:_ ياره ! له انسان نه مې کرکه راغله.ما ويل چې انسان خو ددې لپاره پيدا ده چې کار وکړي طبيعت په ټولنه بدله کړي دنور انسانانو لپاره انساني ژوند جوړ کړي ، نه دا چې ديوې بې ګناه ښځې اندامونه په تيږو ميده کا.زه لا دې سوچو نه نه وم خلاص چې مې ليده پنځه ياغيان ديو چا تر شا روان و کله به يې په کنداغ وهلو کله به يې په لغتو.هغه ځوان به په ځمکه ولويد بيا پورته شو په يو ځای کې دا ځوان ولويد پنځو واړو پرې وارونه کول په خاورو ، ګردو پټ و مشر ياغي ته يې ودرولو ښکاره شو چې دا ځوان سر بازو عسکري پطلون يې په تن و خو جمپر يې په همغه اول کې تر ې ويستلی و دچمپر لاندې خمتايې کميس يې ځيرې ځيرې و په وينو ککړ ، دوهلو شنه دغو نه يې په بدن کې معلوميده. ښه مې ليده چې دپنځه واړو ياغيانو لنګوټي تورې ځمې يې په ځټ سرونه غزولي و.څه خيرينه ږيره ! څه بدې ځيرې !هو دقاتلانو ځيرې همداسې وي خو چې سرباز يې دمشر يا غي مخې ته ودروامشر ورته وکتل لکه ليوه چې دپسه خوړو ته شخوند وهي .او غاښونه سره وسولاوي ،بريتونه يې وخوزيږي .دمشر يا غي بريتونه کاږه واږه شول په

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

سترګو کې يې دغضب ځپې وخوزيدې سرباز ته نزدې ورغی پرمخ يې يوه سپېړه ورکړه سر باز څوکامه شا ته شو بيا په دواړو پښو ودريد دسر باز په شونډو کې مروره مسکا وه دروند دورند سرته يې حرکت ورکړ هغه چې مشر ياغي ته نزدې شو دنر زوی يوه جانانه لغته دمشر په خوله ورکړه مشر په ځمکه ولويد همدلته و چې دفتح خوله له خندا ډکه شوه لکه څوک چې دقا ضي په محاکمه کې خپل ځان ته وخاندي مشر ياغي داسې تور شو ، سور شو لکه غويه چې مچی په کوناټي وچيچي او غويه لکۍ پورته کړي په قرتکو شي. مشر ياغي همداسې په قرتکو شو دتوپک دميل دپاکولو سيخ يې واخست سرباز ته يې تاو کړ وهي يې سرباز به ويل[عدالت به تاسو محاکمه کړي خلک به تاسو ونه بښي] بيا به يې په سرباز حمله وکړپه سوکانو به يې واهه همدا وخت و چې سرباز دياغي ملا ږيرې ته لاس واچولو ږيره يې په موټي کې ونيوه کش يې کړدسر باز په موټي کې دملا مشر ږيره پا تې شودهغه سپيره مخ ټولو وليدنور ياغيانو له ځانه سره خندل چا څه ويل او چا بل څه خو دمشر له ډاره يې غږ نه پورته کيدسرباز په داسې حال کې ديا غي ږيره يې په موټي کې نيولی و ولاړو کسانو ته يې وښوده دنر زوی سرباز به همدا ويل[وکورئ ! دا پنجابی چې دافغانانو په وينو يې لاسو نه سره دي او تاسو غولان دهغه دامر لاندې خپلو ورونه وژنۍ خپلې خويندې بې پته کوی ،خپل هيواد ورانوی ،سر با ز په وينو لړل شوی کميس تولوته وښودو ويل يې:دا دکوم جرم قصور دی ؟چې زما په وينو زما دتن جامو سور رنګ اخستی ؟ سرباز په جرات خپل غږ ټولو ته ورساو :ـ دوطن خدمت ګناه ده؟ دهيواد دابادۍ لپاره توپک اوړې ته اچول جرم ده؟په ډاګه يې وويل :

زه سربازددې وطن يم زه بچی ددې وطن
زما وينه د وطن ده زما مينه د وطن

مشر ياغي په خجالتو سترګو کتل ددې لپاره چې خپل ځان ته برات ورکړي امر يې وکړ :په تار يې حلال کړئ فتح سروخوزاو وويل : په يو کې نارينتوب نه و چې دمشر

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر يې له تنې جدا کړی وای په ډاکه يې ورته ويلي وای [ته افغان نه يې ته پنجابی يې غواړې پر موږ خپل افغانان مړه کړې]فتح ناسو کسانو ته سترګې نيغې کړې :څوک چې دچا ډوډۍ خورشي دهغه سترګې ټيټې وي.کورئ ! سپی چې دکوروالا په ډوډۍ کيدۀ مړه وي څنګه دخپل دخيښتن پښو لاندې ارغړي بې غيرت مزدور همداسې وبولۍ هغه وويل: ما کتل چې سرباز يې په خړ ځمکه څملاودموچي په تار يې حلال کړ. دسرباز له خولې داْغږ پورته کيده [بې هيمتو ، دپردو مزدورانو! خلک به تا سو ونه ښني،عدالت به تاسو محاکمه کړي ، زه په خلکو باور لرم چې زما انتقام به له تاسو واخلي] له داسې ويلو سره يې سترګې پټې شوې خوله يې وازه پاتې وه لکه چې تر اخره يې همدا ويل[خلک به زما انتقام له تاسو واخلي] دسر باز يو لاس په مخ پاتې شو ښی لاس يې په خاورو کې په داسې حال کې و لکه څوک چې دښمن پسې ډبره پورته کوي او يا خاوره موټی کړي ددښمن په سترګو کې يې واچوي .غاړه يې دقبلې په خوا کږه شوه نور يې ښې سستې شوې په ځمکه يې ارام وکړ هم هلته مې ديو چا اواز تر غوږو شو [لکه چې ختني به ومخ يې دقبلې خوا ته واړو.] مشر ياغي وغمبيده :څۀ جنتي ده ؟ددې حکومت سر بازان کله جنت ته ځي!جنت خو زموږځای دی چې جهاد کوو.هر چا توپک اوږې ته کړه دهغه کمره تر خوا کيناستل چې ده به نور ياغيانو ته دنده سپارله مشر ياغي چې کله يوه پښه په بله واړه وله : ها ! چيرې فدايان ؟ څلور تنه ور مخکې کړل شول فتح چې په مخکې يې سوروالی ليده کيده وويل: ښه مې ليده ! ددولس يا شپاړسو کالو په عمر به وخړې خولې ، خړ واسکتونه يې په تن و او دواسکت لاندې يې انفجاري واسکت پت کړی و دانفجار سره ټنۍ يې په مت ورته پلستر کړ بيا يې لستوڼی پرې کش کړورته يې وويل[کله چې هدف ته ورسيدۀ سره ټنۍ ته فشاروکړۀ انفجاري مواد به دښمن [کافر] ووژني تاسو به سلامت ولاړ يې] دځلورواړو څيرې بل ډول شوې وې دا چې دجنت په تمه ځان وژني ته اماده کړل شوي و خو معلوميده چې ژامې يې ګړپيدې . ټول بدن يې په لرزه و ژر ژر به يې لياړې له وچې

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو گام د سولې پر خوا

مرۍ تيره ولې، خولې يې وچې وې ، رنگونه يې تښتيدلي . مشر ياغي څلور واړه ښکل کړل بيا يې پړملا وډباو: ځئ! ددنيا له غمو به بې غمه شئ په جنت کې حوري دي. دټولو مومنانو ځای جنت دی .خو څوک چې ددين په لار کې ځان فدا کوي هغه کس اول جنت ته ځي.حورې ، غلمان به يې په خدمت کې وي..زړه مې د: تش او ډک کيده له ځانه سره مې ويل: دا دپردو نوکران ، دا دمزهب ټيکداران ، او دا خرڅ شوي ! څوتنه پاک ماشومان دخلکودوينو بهولو لپاره په شاډپوي ،څنگه دابې شعوره ماشومانو ته دجنت وعدې ورکوې او وينې يې ورته تويوې ؟راته خندا راغله.خو خوله مې په خپل ورغوي پټ کړ: لکه چې دجنت ويش له ده سره وي . په همدې خيالو کې وم چې طاهر په په څت چکونډي کړم چې څټ مې تاو کړ يو چا راته وخندل مخ يې په تورو ويښتانو پت و څنې يې په اوږو پرتې وې که ړيره مې ورته نه وای ليدلی دپيغلې کمان مې پرې کاو.ما نه و پيژندلی خو هغه پثيژندلی وم ان دمکتب دوخت ملگری مې و په لسم ټولگې کې په يوه چوکې کيناستو. په شوق به مو سبق ويل دا چې څۀ بلا پرې ولکيد چا فريب ورکړماته يې ونه ويل. خو چې دتفريح زنگ ووهل شو دهغه گلاب بوټي تر خوا کيتاسوتو چې دويالې تر غاړې يې څنې اوږدې کړي وې همدومره يې را ته وويل[زه دڅو ورځو لپاره چيرې ځم زما په کتابو پام لره] دا يې هم وويل [زما په چوکۍ له ځانه سر بل کس کينه نوې !]. دهمدا يې وويل بيا مې ونه ليد .هغه وخت کې يې سپين مخ يې ديخن قاق سره ښه ښکاريده.لکه گلاب چې دسهار په محل دشنه ډنډر سره غاړه هسکه کړې وي دهر چا مينه پرې راشي. دهمدې لپاره مې دطاهر سره مينه وه چې ښکلی و او اخلاق يې ښه و. خوږې خبرې يې کولې .دا اوس چې مې وليد بدرنگه ځيره، هغه سپين مخ څومره بدرنگه ښکاريده.چې مې ورته وکتل حيران شوم ما ويل چې اوس نو زما نوبت دحلالولو ده خو چې وې خندل همغه مينه ناکه خندايې وه زه يې اشتباهيې کړم له ځانه سره مې ويل[دياغيانو خوله کې خو خندا نه وي دا به څوک وي چې په وچه يې راته وخندل]په سترگو کې يې مينه وه بيا يې اوږه راکړه په

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

غيږ کې يې پچق کړم غيږ يې هم خوږ و لکه چې موږ به دمکتب په وخت کې يوبل ته اوږه ورکوله ښه به سره لکيده همغسې راباندې خوږ ولکيد.لا تر اوسه مې نه و پېژندلی .ده راباندې غږ کړ: فتح ! ته له کومه خوا را پيدا شوې ؟په غږ يې نور هم اشتباهي شوم خو څه تغير يې په غږکې هم پيدا شوی و.لکه څوک چې په خارو ، دوړو کې ډير وګرځي غږ يې خراب شي بيا هم دده پېژندنې ته ورنزدې کيدم په غوږ کې راته اهسته وويل[زه طاهر يم .ستا دمکتب ملګری] په ولا چې اوښکې مې په سترګو کې ډنډې شوې ، ستونی مې ونيول شو ، ما ويل چيغه کړم ،خو له ويرې مې ژړا په ستوني کې خفه کړ ځان مې ټينک کړ چيغه مې له خولې ونه وته. په ټول زور مې طاهر له خپل سينې سره پچق کړ اهسته اهسته لاړوهلته چې يوه ونه وه دهغې لاندې کيناستو دتلو په وخت کې به مې شاوخوا ته کتل چې کوم ياغي مې ونه کوري.خو چې دطاهر سره روان وم په خير دياغيانو له ډلې لري شو و هلته مې له طاهر سره زړه خالي کړ:ته بيا لاړې پسې لاړې دادی اوس مې په دې حال وليدې.دا ولې داسې شو؟ طاهر چې توپک دورانه لاندې کړ چړيره يې دلاس په کوتو رمنځ کړ خپله کيسه يې داسې بيان کړ: څوک چې دخپل عقل نه کار وا نه خلي دا به يې حال وي لکه زما چې ده.طاهر څټ وکراو دوام يې ورکړ:هو ! عربو چې ويل [عقل دعقال نه اخستل شوی دی او عقال بيا داوښ جلو ته وايې] ښه يې ويلي .دا څومره ښه خبره ده بايد هر څوک پرې پوه شي .اوښ په همغه غټه تنه دخپل دجلو څوکه نيولی روان دی لار نه غلطه وي .که انسان دخپل دعقل دجلو لاندې حرکت وکړي په سمه لار به روان وي .ما دخپل دعقل نه کار وانه خسته ، دعقل جلو مې ونه نيوه بې لارې لاړم . طاهر په ملامتو سترګو راته وکتل کاش چې مې له تاسره مشوره کړې وای انسان بايد په کارو کې خپل ښه ملګري سره مشوره وکړي . هغه زياته کړه : دماما ځوی مې دخدای ونه ښښي هغه خو مړ شو زه يې په جبه زار کې بند کړم. دطاهر تندی تروش غوندې شو هو! هغه مړ شو. په يو جکړه کې دحکومت سره په ککره يې ګولۍ وخوړه مړ شو. زه همغه بې لارې

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

کړی وم راته به يې ويل[ځه چې ځو ورځې جهاد وکړو دجهاد خوند به هم وکورو ،پاکستان، امريکا ، سعودي عرب او نور ستمن هيوادونه هم پيسې ورکوي او هم ډوډۍ .هو ! پخه ډوډۍ په پلستيکو خلطو کې تيار اماده وي پسې به هم پيدا کړو] زمونږ دکلي ملا ويل[هر څوک چې له کفر سره جهاد کوي هغه کس بې له ډزاو ډوز نه جنت ته ځي] خو لنډه يې کړم ماما زوی مې فريب راکړو ورسره لاړم.يو ملا چې هغو ورته قوماندان ويل ورته وې پيژندم توپک يې راکړ يوه ډله شوو کله په دې کلي سم شه ډوډۍ په خلکو خوره کله په هغه کلي خلک له مونږ ډير په عذاب کې و يوه مياشت چې مې تيره شوه ږيره اوږده شوه جامې خيرن .ما به ويل چې خدايه دا چيرې ومنځم.په هغمه وخت مې خپله ادي رايادة شوه.چې جامې په مې په تن خيرن شو راته به يې ومنځه .لاس به مې پورته کړ خپلې مور دژوند اوږوالی مې غوښته. پلار به مې په زړه شو.چې په څه تکليف به يې راته قلمونه ،کتابچې راوړې په ما به تعليم کاو خو تر ټولو به مې وړه خور[مينه] رايادة شوه مخ به مې اوښکو پوښلی و .پکې راغلی وم چاره نه وه ما چې ددې دروغجنو مسلمانانو کارونه وليدل نه په اسلام برابر و نه په انساني اصولو. طاهر وويل: هی ! څه درته ووايم؟ چې حکومتي سړی به يې په لاس راغی ژوندی به يې له پوسته کړ.هغه به فرياد کاو دوۍ به ورته خندل . ويل به يې [دا خو جهاد دی] طاهر دلاس اشاره وکړه: هغه خړه غونډۍ کورې! دډيرو کسانو جسدونه هلته پراته دي .شپه او ورځ ټپوسان پرې ميلې کوي .چې مې دلاس سپک دسترګو له پاسه کيښود ربنتيا لکه دټپوسانو، کارغانو واده چې وي .داسې تاويدل .بيا به يې دبنيادمانو په جسدو غوټې وهلې دطاهراخره خبردا وه:[لار ځارم چې وتښتم خو چاره نشته.]هغه چې خپلې خبرې سرته ورسولې له مانه يې پوښتنه وکړه:څنګه وشو چې ته دلته راغلې ؟تاته خو به چا فريب نه وي درکړي ؟ _ نه! زه يې په زور راوستی يم خپله کيسه مې ورته پيل کړه لامې مې توله کيسه نه وه خلاصه کړې چې دګرس اواز مې تر غوږو شو.دواړه دکمره نه ښکته وغورزيدو. ګردونه پورته شوداسمان مخ نه ښکاريده.ګرد

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

او خاورې دوریځو پشان اسمان ته پورته کیده.بیا مې په غوږو دالوتکې اواز شو پوه شوم چې الوتکې څه کړې وزرونه یې ټپول څو ځله دهمغه ګردو له پاسه تاو شو را تاو شو. لکه چې یې کتل چې نښه یې په ځای لکیدلی که څنګه؟ خو چې مطمین شو چې غونډآری په هدف لکیدلی بیا یې لګۍ تاوه کړه سینه یې پورته ونیوه له سترګو مې پناه شوه زه او طاهر په داسې حال کې چې په خارو ، ګردو پټ ووسترګې مو دلاس په موټې ومښل هغه ځای ته لاړو چې الوتکې نښه ویشتلې و ومې لیده ټول یاغیان ګډ وډ پراته و دچا پښه نه وه دچا لاس د چا سر په تنه کې نه و دچا سینه سوری شوی و. وینې بهیدې اندامونه نه پیژندل کیده. دمشر یاغي نیم مخ په خاورو ککړ پروت و دا چې ږیره یې سرباز ورته په موټې کش کړی و ومې پیژنده.چې دا همغه پنجابی دی چې داسلام په جامه کې زموږ هیواد ته دتخریب لپاره راغلی و او دځان وژنې واسکتونه به یې را وړل.او افغانان به یې پرې وژل.تف مې پرې وکړ بلې خاته لاړم. زه او طآهر جوړه ګرځیدو دیو چا اندام هم روغ نه و ماویل_چې بد ګرځې بد به پرزې .دخلکو ځامن چې دوژل ،له ماشومانو نه دچې پلارونه اخستل ، میندې چې دپه ویر کینول ،دا دی اوس دهغو انتقام درنه واخستل شو. فتح خلکو ته وکتل دوام یې ورکړ: محترمو !هغه چې وایې [خلک به زموږ انتقام له تاسونه واخلي دا خبره روغه وخته] هغه سر باز چې ویلي و[زما انتقام به خلک له تاسو نه واخلي ، عدالت به تاسو محاکمه کړي] ټیکه وخته.فتح وویل: زه وایم چې ددې یاغیانو مخه په هر مشکل چې وي باید ونیول شي فتح وویل: دروف کا کا خبره په ځای دی چې ټول خلک دسولې له کاروان سره یو ځای شي ترڅو زموږ هیواد دسولې په هیواد بدل شي. زه او طاهر چې شپه شوه لار بې لار راغلو هغه مې دخپل کور ته وسپاره زه خپل کور ته راغلم. چې په کور ننوتم مور مې ګریوان ته لاس بند کړشکر یې وویسته همدا به یې ویل[څنګه دې ادم خورو نه خلاص شوې ؟ ژوندی کور ته راغلې] چې مابنام شو ادې مې یو دیک حلوا پخه کړه دکلي په ماشومانو یې وویشله. خو جومات ته یې دملا برخه له قصد ته ورنه کړه. فتح

(c) ketabton.com: The Digital Library

شرمناکه وغوندې وخندل په ځای کيناسته. روف ته دخبرو نوبت پاتې شوروف په داسې حال کې چې ځادر يې له اوږو تاو ولاسونه يې ښورول ويل يې : ای خلکو! دفتح خبرې خو تاسو په خلاصو غوږو واوريدې چې ياغيانو او زموږ په هيواد کې څه جنايتو نه تر سره کړي دي .دا بلا چې زموږ په هيواد کې دخلکو لمنو ته اور اچوي دا به زموږ لمن ته هم ورسيږي .ښه خبردا ده چې دبلا مخه ونيول شي.تور ذهن خاوندان پرينږد و چې خپل تور منکولې زموږ په هيواد کې ښخې کړي هغه پخوانيو خلکو به چې ويل[دبلا مخه په اول کې ونيسئ که بلا کلي ته ننوت ويستل يې سخت دی] روف سترګې برکې کړې :دا اوس زموږ خلک داورونو په کوڅو کې ژوند کوي خو چې داورونو په کوڅه کې څوک ژوند کوې جامې او تن يې هم سوزي .خو ښه داده چې په دې لعنتي اور يخې اوبه واچووچې کلي ، ښارونه په امان کې شي. خلک په سوله کې ژوند وکړي . بزګران په ارامه زړه په کروندو کې کار وکړي .انځر کا کا دخلک له منځه پورته شو په داسې حال کې چې ځادر يې په هوا کې ښوراو وې ويل: دا څه ما نا لري؟ څو کسه لغړيان پيدا شوي دخلکو ژوند خرابوي .يو ته وايې ته دحکومت مليشه يې ،بل ته وايې ته دحکومت جاسوس يې، لاسونه يې له بدن نه جدا کړي بل ته وايې ته ددولت مامور يې ،معلم يې ،سينه يې په کولو سوری کړي ښځه په کور حصاره کړي ، هله چې دا کافره ده،بله ښځه سنګساره کړي هله چې تا په خپل خوښه واده کړی ،دبلې پوزه پريک کړي ، دانځر کاکا دخبرو سره له خولې يې لياړې شندل کيدې خوله يې له سپين ځک نه ډک و لکه په پسرلي کې چې دسيند څپې په مستۍ راشي،انځر کاکا چې تسبې دواسکټ په جيب ومند ه دزوړتيا په اواز يې خپلو خبرو ته دوام ورکړ: روف کاکا ښه وويل.او ښه زيری موږ ته راوړی دی [سوله] انځر کاکاته خندا راغله : څوک چې دسولې نوم په خوله اخلي هغه خوله ورسره ښه ښکاري .سوله خودهر چا لپاره ښه زيری دی هو! دښه زوند لپاره، دانسانانو تر منځ مينه زيا توي .په لوړ ْغږ يې وويل[: په جنګ لعنت.] انځر کاکا دلاس امسا په هوا کې ښوراو په وړو او روښانو سترګو يې کليوال له

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظره تير کړ۔ اول زه دسولې بيرغ پورته کوم.ددې کاروان مخکې به روان يم.دانځر کاکا سر له قهر په لرزه و هغه زياته کړه: ا څه مانا ! څو ګيدړان له ځنګل نه راوتلي په چيغو اونارو خلک ويره وي . ماسره چې دسولې بيرغ وي په هسکه غاړه به دکاروان مخکې روان يم. ټول ځوانان به راپسې راځي انځر کاکا غاړه صافه کړه: په ځوانانو کې په دومره غيرت پاتې وي هغه افغاني غرور به خو ورته دپلار نه په ياد وي کوري به چې يو سپين ږيری بوډا دسولې بيرغ په لاسو وړي نو دا به کوم ځوان وي چې راپسې به رانشي؟ او زما له اواز سره به خپل اواز شريک نه کړي ؟[سوله راولئ په سوله کې ژوند وکړئ له دښمن نه لاس واخلئ ددښمن په لمسون خپل هيواد مه ورانوئ] انځر کا کا په خندا شو چې ټولو خلکو ورسره وخندل .دانځر کا کا په خبرو ټول امنا وکړوچې دسولې له کاروان سره به يو ځای کيږو په ګډه به دا کاروان هدف ته رسوو. ياني چې په هيواد کې به سوله راولو ، نواب په احساساتو راغلی و ودريد په بريتو يې کوتې تيرې کړې موټې يې پورته کړ وويل: که څوک زموږ دسولې دکاروان مخه نيسي په دې موټې به يې ژامه ماته کړم.که دا داخلي دښمن وي او خارجي . نواب شونډې په موټې پاکړ شعار يې ورکړ: [موږ سوله غوا ړو ، مړ دوي جنګ،مړه دوي هغه کسان چې زموږ هيوادته جنګ کونکي راليږي .] ټولودا شعار په يو غږ ورسره بدرکه کړ روف چې دلنکوټي په شمله يې کوټې ووهلې وې ويل: پوه شوم چې افغانان دخپل هيواد او خلکو سره مينه لري بيا تر ټولو کليوال بزګران، په مينه مينه دخپل دهيواد دابادۍ لپاره لاسونه پورته کوي دښمن ته اجازه نه ورکوي چې په هيواد دورانولو ګزار وکړي .لکه څنګ چې زموږ ميړنو نيکانو ، پلارو يرغلګرو ته په سوک خوله ماتونکی ځواب ورکړی او خپله خاوره يې له پردو نه ساتلې دی موږ به هم هغه خاوره دباتورانو په متو ازاد، اباده ساتو،هغه خاوره چې دښمن په زور او غير قانونې او غير حقوقي توکه اخستی اوپرې حکومت کوي دا به خپله وو..پردې هيوادونه دپه دې پوه شي چې افغانان خپله خاوره چا ته نه پريږدي دا جنګ دهمدې په خاطر ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

(٦)

معلم صاحب دسولې فعالیتونه په ښوونځی کې پیل کړوهاب ښوونکی په هغه ورځ ښایسته ښکارید ه دهغه تر غاړې سره نکتایې چاپیرو.په سترګو کې یې دخوښی نښې وې لکه څوک چې دیو ښه زیری په اوریدوخوشاله شي.وهاب چې له تورې دریشي سره دښوونځی په انګړ ننوت ښاګردانو ته یې ځیره ښه ښکاره شوه.دا ورځ دپخوا پشان نه و په شوندوکې یې مسکا وه دخبرو لحجه یې خوږه او نرمه وه کله چې دښونځی په انګړ کې ولیده شو شاګردان ترې چاپیر شول .وهاب به اول سلام ورکاو او دشاګردانو په سر به یې لاس تیرکړنجیب خپل ملګري ته په غوږ کې وویل:استاد نن خوشاله ده.نجیب مسک شو: شپه به یې خپل میرمنې سره ښه تیره شوي وي دواړو وخندل غاړه یې بلې خوا تاوه ړه چې داستاد بې احترامي ونشي. ذاهد سر ته حرکت ورکړ: ځیې وخت میرمنې خپل میړو ته ښې خبرې کوي ذاهد قلم دکوتو په منځ کې ښوراودښونکو سره په اخلاص خبرې ، دمشرانو احترام،دخلکو عزت داسې خبرې چې هر انسان واوري بې تاثره نه وي نجیب نوبت واخست: مخکې ورځو کې چې په ښونکی دښوونځی په انګړ ننوت لښته به یې په لاس وشاګردانو ته به یې ښوراو.نن یې کتابونه په تخرک کې نیولي . ذاهد وویل: دکتا بو تر خوا یې بل څه هم نیولی دی دا به څه وي ؟نجیب وویل : پوښتنه به ځینې وکړو.ـ مه یې کوه . ښونکی په قهر نشي.[ذاهد وویل] ـ نه .نن یې ځیره دقهر نه ده.[نجیب دوویل] خو چې بې احترامي ونشي په احترام به پوښتنه وکړم[نجیب وویل] نجیب یو کام مخکې شو کتابونه یې دتخرک لاندې ونیول خوله یې خبرو ته جوړ کړخو دا ځل یې څه ونه ویل.شونډې یې سره ومښلې سرې ګلابې شونډو یې دزلمیتوب دوخت نازکې ښکاریدې ـ ښونکی صاحب ! دکتا بو تر خوا خودې ۰۰۰ چپ شو.ښونکې ځان ته متوجه شو دتخرک نه یې دسولې پیغام وویست ـ نن ستاسو دسبق عنوان سوله ده. شاګردانو یوبل ته وکتل هر یو به دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

کلمه تکرارويل [سوله] يانې څۀ ؟ په ټولګي کې به يې تشريح کړم دادی کورئ دوه کوترې په خلاصو وزرو پرواز کوي .شاګرد پوښتنه وکړ_ ښونکی صاحب ! دا کوترې چا رسم کړې دي ؟_ ستا پشان يو شاګرد [ښونکی ځواب ورکړ] هغه زياته کړه _ زده کړه خو دشاګردانو کار دی هر څه خواول شاګردان زده کوي بيا يې نورو ته زده کوي .نقاشي هم يو هنر ده دانسان ماغزه چې په کارو اچول شي هنرونه زده کوي .وهاب کوترې شاګردانو ته وښوده_ څومره ښايسته وزرونه لري. خومره ښه په ازاده هوا الوزي . دده لپاره يې وزرونه خلاص کړي چې انسانان يې دکوترو له وزرو زده کړي چې والوزئ دچا په پنجره کې خپل ماغزه بندي ونه سا تي . هو! که څوک خپل ماغزه دچا په پنجره کې بندي کړي هغه کس بيا دبل چا په واک کې وي ځکه چې دهغه ماغزه بندي کړل شوي دي .په خپلواک نه وي او نه ښه فکر کولی شي. وهاب چې قلم شاګردانو ته ښوراو وويل: وکورئ ! دا جکړه ماران چې جنګونه کوي انسانان وژني ، کورونه سوزوي ، ښوونځی ته اور اچوي ، تمدن په ډبرو وهي.علت يې دادی چې دهغو ماغز بندي کړل شوي دي . په کار يې نه اچوي ځان يې دپردو په لومو کې نښلولی دی او که څوک له قلم نه کار واخلي ښه خبرې ليکلی شي .هغه چې وايې [قلم دلاس ژبه ده] څومره ښه خبره يې کړی دکوترو خلاص وزرونه تاسو ته ښيې چې ماغزو ته مو پرواز ورکړئ، والوزئ،دنيا وکورئ، ازاده هوا واخلئ ،يانې دا چې په سوله کې ژوند وکړئ .وهاب وويل: راځئ نورې خبرې به په ټولګيې کې وکړو.وهاب په قدم وهلو دټولګي په لور روان شو شاګردان پسې تلو وهاب چې په پلي سرګ تيريده دګلانو خوښبوی يې ماغزه تازه کړ.دسرک دواړو خواته شنه،سره، زيړ ګلانو څنې اوږدې کړې وې ګلانو په ښوونځی کې عطرونه پاشل دښوونځی انګړ ته يې ښايست ورکړی و وهاب په دواړ و پښو ودريد : وکورئ ! څومره چې ګلان کينوئ ځای ورسره ښايسته ښکاري،انسان ورسره ښايسته ښکاري ، ټولنه ورسره ښايسته شي.که څوک اغزي کري اول يې په خپلو پښو ننوزي .زخمي يې کړې ، ټولنه بدرنګه کړئ انسان هم زخمي کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

او ټولنه بدرنګه شي. په داسې حال کې چې دوهاب په خوله کې خندا و ووېل: سوله هغه ګل دی چې انسانانو ته ښه ژوند ښښي سوله هغه ګل دی چې مېړنې يې په مېړانه ياده وي ، سوله هغه ګل ده چې پيغلې يې په وربل او ځوانان يې په شمله ټمبي .جنګ هغه اغزی دی چې دانسانانو زړونه سوری کوي له داسې خبرو سره وهاب ښوونکی په ټولګي ننوت.دتورې تختې په خوا کې يې دسولې پيغام وځړاو. وهاب په جکه غاړه شاګردانو ته وکتل ـ وپوهيدې ! ؟ دنن سبق مو سوله ده. اول بايد سوله مانا کړو او وپوهيږو چې سوله ياني څه ؟ او بيا دسولې په ضد باندې خبرې وکړو هغه زياته کړ: تاسو خو پوهيږي چې په نړۍ کې چې کوم شيان تر سترګو کيږ ي ورته ماده وايې.دا ماده په خپل منځ کې تضاد لري دسولې ضد جنګ دی دجنګ نتيجه ورانول ، وژل ، نابودول د ی جنګ دجکړه مارنوکاردی چې په دې کار يې په زرهاو خلک ووژل يا غيان نه يوازې جسما خلک وژني بلکه روحا يې هم وژني ځکه هغه ژوندي کسان چې پاتې دي دا فاجع ويني روحا متا ثر ه کيږ ي.دخپلې عقيدې نه هم خفه وي ځکه چې ددې عقيدې خاوندان چې په جنايت لاس پورې کوي دا عقيده ورته سپکه ښکاري. هر چاته سوال پيدا شي چې ولې دې عقيدې ونشوای کولی انسانان مهارکړي ؟هره عقيده دهمدې لپاره په انسانانو کې سر وچت کړی چې انسانان مهار او ټولنه اصلاح کړي خو چې څوک دخپلې عقيدې په مقابل کې سرګشي کوي جنايت زيږه وي هغه نور انسانان چې ددې عقيدې تابع وي تر ې مخ اړه وي . ښونکي په ډاګه ووېل: دا جنايت کاران به دروح او انسانانو قاتلان او دښمنان وي .دسولې غوښتونکو او جنګ غوښتونکو تر منځ ډېر فرق شته که موږ په يو چا محص لاس پورته کړو نو نارامه او شرمنده به اووسو .خو ياغيان چې وژنه ، زور ، ظلمونه کوي له دې کارونه دوی خپل روح خوشاله ساتي ددې کړو نه دياغيانو او دپيسو خاوندانو دليل دادی چې دخپلو دپيسو نه دفاع وکړي . او نور پليت کسان دځان غلامان کړي . دځان دسا تلو لپاره يې وساتي .سرور چې دماغ يې ښه کار کولو ، ټولنه يې ښه تحليلولی شو ووېل: صاحبه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو گام د سولې پر خوا

دا چې دپیسو خاوندان خلک وژني او روح یې خپل حکم لاندې را ولي دا ددوی دژوند دساتنې تقاضا نه ده بلکه ددوی مال دا تقاضا لري. وهاب وویل: رښتیا ده که تاسو پوه شی !دا عملونه چې دوی یې کوي څومره له شرمه ډک او پلیت دي .هغه چې موږ یې دسولې لپاره کوو څومره ښه او عالي کار دی دا به یاغیانو ته اخر کې معلوم شي چې موږ دڅومره ښایست او ښه کار پسې روان یوو. وهاب دټولګي له یو سرنه لابل ته په قدم قدم تلو زیاته یې کړه: ژوند دهر انسان حق دی هیچا ته اجازه نشته چې دبل چا ژوند تحدید کړي او یاې ترې واخلي څه په کار ده؟ [چپتیا] دڅو شیبو چپتیا وروسته وهاب ددې سوال ځواب په خپله وویل: دخلکو یوالی ، وحدت ، اتفاق . دهیواد نه دفاع،دانسان ژوند او حق ته احترام. میرزاګل دخپل دخڼګ ملګري سره وبړنګیده په داسې حال کې چې اوازیې نورو کسانو نه اوریده وویل: استاد ډیر پوهه انسان دی .لکه چې چیرې یې دفلسفې درس لوستې وي داسې تحلیل عادي او ساده کسان نشي کولی .یاغیان خو بیخي پرې نه پوهیږي ..عجب وویل: رښتیا دوویل یاغیان یوازې دخپلو عینکو په اندازه لیدنه کوي .هغوی نړۍ په پراخو او روښانو سترګو نشي لیدی .همدا دلیل دی چې جهان بینې یې غیر علمي ده دچا چې جهانبیني غیر علمي وي هغوی دپردو په لمسون کار کوي دخپلو ماغزونه کار نه اخلي . ژر دبل چا په لمن کې ځان اچوي دهغو نوکر او مزدور شي.بیانو جنایت کوي ،ځان وژنه او انسان وژنه یې کسب شي ځکه چې هغه خپل وجدان خرڅ کړی وي . دعجب او میرزا ګل خبرې لا خلاصې نه وې چې دوهاب اواز پورته شو: اتحاد دی چې سمون منح ته راوړي انسان ته قوت ورکوي دقوت له کبله حرکت پیدا شي هغه حرکت چې په سمه لار ران وي نړۍ اباده ولی شي، انساني ژوند سمبالولی شي اتحاد ته یو زور هم نشي دریدی ، اتحاد غرونه لرزوي ، له اتحاد ته سمندر جوړ شي.ناصر دټولګي له منځه په دواړو پښو نیغ ودرید په داسې حال کې چې ښی لاس یې ښوراو وویل: ښونکی صاحب ! که موږ ټول یوځای شو او لاسونه موټش وي یانې توپک دبل چا په لاس کې وي نوموږ څه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو گام د سولې پر خوا

کولی شو؟ ناصر نور هم مخکې لاړ : وکورئ !یاغیانو ته زموږدهیواد دښمنان [پاکستان ، امریکا، اونور شتمن هیوادونه] توپک او پیسې ورکوي بیا یې دجنگ لپاره لیږي موږ توپک له چا واخلو؟ وهاب مسک شوپه داسې حال کې چې دواړه لاسونه یې تر شا نیوالي وودټولګې په منځ کې په قدم قدم لاړبیرته په ځای ودرید لاسونه یې خوشي کړل یوه کوته یې نیغه کړه وویل: توپک سوله منځ ته نه راوړي د.توپک نه بل زور هم شته [قلم] وهاب له جیبه قلم وویست وکورئ ! دا قلم و چې توپک یې منځ ته راوړو که قلم نه وای توپک نه جوړیده.نور یې هم اوږده کړه: چې پلار نه وي زوی څنګه پیدا شي؟ ماشوم کوجنی وي پلار عقلمند په قلم کې عقل ده ، په قلم کې پوه نغښتی ،. وهاب په جدي توکه وویل: راځئ چې قلمونه سره پورته کړو .راځي چې دتوپک خولې دځمکې خواته واړووهاب چپ شو شاګردانو ته یې کتل خو چې دتختې پر مخ دقلم تصویر وکښل وویل ـبل شي چې دتوپک نه ډیر قوي ده دانسان ماغزه دي . که انسان خپل ماغزه په کارواچوي دژوند لپاره ښه شیان را منځ ته کولی شي.دجنګ په عوص سوله دانسانو په برخه کیږي.ناصر بل سوال ته پښې اړم کړې : دسولې دښمنان ددولت په منځ کې هم شتون لري خو چې دولت فاسد شو نو سوله به څوک راولي؟وهاب بیا مسکی شو دناصر سوال ته ځواب لټوي دتورې تختې مخې ته لاړ ، راغی : ښه سوال دې وکړ !دا هم دانسآ نانو دماغزو او قلم پورې تړلی دی که انسان له خپلو ماغزو نه کار واخلي او دقلم په ژبه پوه شي فاسد دولت منځ ته نه راځي .وهاب زیاته کړه: خلک دي چې دولت جوړه وي که خلک ښه کسان دولت ته ؛وړاندې کړې بیا نو هغه دولت به په فساد ککړ نه وي،او دیاغیانو ځای به په دولت کې هم نه وي.ښه دولت خلکو ته کار کوي اوسولې ته به کار کوي بیا هم اتحاد په کار ده او پوهه.که دا دواړه سره یوحآی شي هم سوله منځ ته راځي او هم ښه ژوند.نو په کارده چې موږ ټولو دسولې له کاروان سره یو ځای شوچې سوله مو ټولنې ته راړو نو روغه ټولنه به جوړه شي.،انسان به له ژوند څخه شکایت نه کوي .ځکه چې سالمه ټولنه سالمه روغتیاده. ناصر خپلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

پوښتنې اوړدې کړې :ښونکی صاحب ! ما د داکتر آنورآلحق جبآر خیل په کتاب کې [روغتیا او اسلام] کې لوستي هغه ویلي[هغوی چې کافران دي روغتیا نه لري] دهمدې کتاب په [۳۰] مخکې لیکلي [دروغتیا لپاره پوره اصل اسلام ده] تاسو په دې اړه څه ځواب لرئ ؟ښونکی اول وخندل بیا یې شاګردان له نظره تیر کړ په شاګردانو یې غږوکړ:تاسو دې سوال ته څه ځواب لرۍ؟[چپتیا] ښونکي ښی لاس دپطلون په جیب کې وماندۀ شوندې یې دغاښو په منح کې نیولي وې دټولګي ددوه قطارو په منځ کې یې قدم وواهه خو چې دتورې تختې تر څنګ ودرید په تباشیر یې دتورې تختې مخ سپین کړ وویل: داکتر انور الحق جبار خیل په ادیالیزم کې غرق دی .ځوک چې په ادیالیزم کې غرق شي بیا همداسې خبرې کوي ښونکي دوام ورکړ :که چیرې نړۍ دعلمي جهانبیني له نظره مطالعه کړو پوهیدی شو چې ناروغۍبل شی دی او اسلام دخلکو دین او عقیده ده. عقیده دناروغۍ دوا نشي کیدی دروغتیا تعریف خو تاسو ته معلوم ده یانې [جسمي ، روحي ، او اجتماعي روغتیا ته صحت وایې] که چیرې دیوانسان زړه سوری وي یا د ځیګر سرطان ولري یا په ملریا، او محرقې باندې اخته وي عقیده او مزهب څه کولی شي؟ ایا دزړه سوری بتده ولی شي؟دسرطان دوا کولی شي؟ دملریا، محرقي، توبرکولوز دوا کولی شي؟ځوآب منفي ده.دآ چې وآیې کآفرآن روغتیآ نه لري په دې نظر چلیپآ وګآرئ .ځکه یې غلط وګڼئ چیرې که دآروپآ آنسآنآن دي آو که دنور غیر مسلمآن هیوآدو آنسآنآن تر ټول ښه صحت لري. دآ چې دآکتر آنور آلحق جبآر خیل ویلي دي [چې دخوک په غوشه کې نآروغي ، آنتآن شته] دآ هم بې ځآیه خبره ده آسلآم دین چې دخوک غوښه په مسلمآنآنو منع کړ شوی دی کوم دلیل به وي خو دخوک غوښه له نوروحیوآنآتو غوښوونه آنسآن ته په ګټه ده ځکه چې دنور و حیوآنآتو په غوښه کې[۳۰] دیرش آمینوآسید شته دخوک غوښه [۳۱] آمینو آسید لري یآنې پروتني مقدآر دخوک په غوښه کې زیآت دی نو ځکه یې غیر مسلمآن خلک ډیر آستعمآلوي چې پروتني موآد پکې ډیر موجود دي . آو آنسآن چآغوي همدآ رنګه په چین

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو گام د سولې پر خوا

کې دسپو غوښه خوړل کيږي خو يو چيناَيې دسپو دغوښې خوړونه ناَروغه نه شو. زياَتر ناَروغۍ چې داَنتاَن نه منځ ته راَځي که دروحي اَو اَجتماَعي له کبله داَ ټول په مسلماَن هيواَدو کې زياَت دي ځکه چې آکثر مسلماَن هيواَدونه غريب دي ، دفقر سره مخاَمخ دي ، په خپلو کې په جنگ آخته دي ،که چيرې دمزهب اَو عقيدې له کبله آنساَن ته روغتياَ په برخه کيداَی نو ورغتونو ته به حاَجت نه و دواَ ته به ضرورت نه و.مزهبي کساَنو به کف ، چف کاَو ناَروغ به جوړ و ، دتوبرکلوز اَو ملرياَ ناَروغان به جوړ و پس ويلی شو چې داَکتر جباَې خيل غلط کړی دی اَو په آدياَليزم کې غرق تللی دی آدياَليزم دناَروغۍ دواَ نه ده . دهر دين اَو مزهب پيرواَن ځاَن ته آَصول لري هغوء په خپلو آصولو عقيده لري .دهغو عقيدې باَيد توهين اَو تحديد نشي. ښونکي اَوړد نفس وويست زياَته هواَيې سږو ته داَخله کړه په نيغو سترگويې کتل لکه څوک چې په مساَبقه کې برياَلی شي بياَ په زړورو سترگو خلکو ته وکوري. وهاَب ښونکي چې دمحمد [ص] نوم دتختې پر مخ وليکه دواَم يې ورکړ: هغه وخت چې محمد[ص] مدينې ته ورسيد له آنصاَرو ، مهجرو سره يې داَسلاَمي دولت آصول يو تړون لاَس ليک کړ په دې آصول کې ويل شوي [تاَسو دبل چاَ دين مه تخريبوئ ، تاَسو ديهودو دين اَو ماَل وساَتئ پرې حملې مه کوئ] وکورئ دمحمد [ص] سيرت نبي ناَمه] داَنور آلحق په دې کتاَب[روغتياَ اَو آسلاَم] غير مسلماَن دين اَو مزهب ته توهين کړی دی چې داَ دمحمد [ص] دهداَيت اَو بياَن نه مخاَلف خبره ده زماَ توصيه داَکتر آنوراَلحق جباَرخيل ته داَده چې ځاَن له آدياَليزم نه وباَسي ترڅو هر څه په روغو سترگو اَو ورښاَنه ذهن وکوري اَو علمي جهاَن بيني د په غور اَو دقت مطاَلعه کړي تر څو چې آشتباَه ونه کړي اَو دبل چاَ دين توهين نه کړي په بل ځاَی کې يې ويلي دي [الله چې داکينات پيدا کړي دي دانسان دروغتيا لپاره يې پيدا کړي دي] زه داکتر انور الحق جبار خيل ته داسې وايم_الله چې دا ليوان ، ځمريان، لړمان، ماران انتانات پيدا کړي دي ايا د ايې انسان دعذاب لپاره پيداکړي که دانسان دګټې لپاره ؟ کله چې دداکتر جبار خيل دا کتاب لولۍ له دې سوال سره مخامخ کيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

ځواب به یې پیدا کړئ . او که ځینې کسان دانورالحق له نظرې سره موافق وي هغه دې ددې سوال ځواب هم پیدا کړي .ښونکی له ډیر تشریح او خبرو ستومانه شو یوګلیلاس اوبه یې په سرواړول . خو چې شونډې یې په موټې پاک کړ وویل: شاګردانو ! کوم سوال لرئ؟[چپتیا] ښونکی دوباره دسولې خبرو ته را وګرځید _ خبره اوږده شوه او بلې خواته وغزیده.بیا هم وایم چې موږ ټول باید دسولې له کاروان سره ملګري شوو.تر څو چې زموږ هیواد دسولې هیوادشي. ښونکي کوټې یوځای کړ یوموټی ځینې جوړ شو : یو اتحاد دکار دانجام لپاره دانسانانو یوالی ښونکي دتختې په مخ ولیکه[دا [۳] تنه یوازې درې دي او دا اته[۸] یوازې اته تنه دي یانې درې ،درې شو او اته ،اته شو خو که داسره خوا په خوا ولیکو [۸۳] تر ې جوړ شو نو ۸۳ د دوه عادتو له یوالي نه منځ ته راغی چې قوت یې له یوا زې ۳او ۸ تنه زیات ده ځکه چې ۳ او ۸ اتحاد وکړ معلومه خبره ده چې ۸۳ تنه غټه قوه شوه چې زیات کار کولی شي . ښونکي لا خپلې خبرې نه وې خلاصې کړي چې دښوونځې دتفریح زنګ ووهل شو دښوونځی په انګړ کې ګڼه کونه جوړه شوه ښونکې وویل : دسولې پیغام دښونځی په دیوال ،وځړه وئ ښونکی اول له ټولګي نه ووت بیا پسې شاګردان روان و. حیدر دسولې پیغام په دواړو لاسو جک نیولی و حیدر چې دښوونځی په انګړ کې ښکاره شو شاګردانو را چاپیر کړ _حیدره ! دا څه شی دی ؟ اوهو! کوترې په هوا الوزي.جبار وویل: حیدره ! په دې څه کوې؟ _ځړه وم یې [حیدر وویل] زه به درسره مرسته وکړم [جبار وویل]_ وکړه ! له هغې بلې څوکې یې ونیسه!:دادی دلته یې وځړه وه. _ همدا ښه ځای دی ټول شاګردانو ته معلومیږي .ښونکی ستار لښته په لاس نزدی شو _ هلکو څه کوی؟دا دشیطاني پاڼې دلته مه ځړه وئ _ ښونکی صاحب ! وهاب ښونکي وویل دسولې پیغام وځړه وئ چې شاګردان او ښونکي یې وکوري. دا کوري دا دوه کوترې په خلاصو وزرو پروازونه کوي .وایې چې جنګ مه کوئ سوله وکړئ .ستار چې دیاغیانو پشان بمبلی ږیره لرله عینې خواص او کړه وړه یې دیاغیانو پشان و. دهغه څنې په غوږ، چپه و سترګې به

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو گام د سولې پر خوا

يې دانجنو پشان دشپې له خوا په رنجو توره ولې .په خبرو کې يې زشت او قهر زيات و .خشن برخورد يې درلود لښته يې دجبار داوړو په منځ کې حواله کړ.ستار وويل: وهاب خوتل داسې پاڼې ښونځی ته راوړي چې شاگردان پر ې وغلوي.ستار چې قهرجنې سترگې دسولې پيغام خوا ته واړلوې وويل: داڅه ؟ سوله څه؟ چې جنگ وي ښه ده.دا دکفر حکومت چې په جنگ نابود نشي په بل خه نه نابوديږي . ستار هم ډاريده او هم يې خبرې کولې رباني چې هوښيار او بيدار هلک و پلار يې دديموکرات ځوانانو غړی و لفظي حمله يې په ستار وکړ: ښونکی صاحب ! ته په جنگ کې خوشاله يې؟جنگ ښه ده گه سوله؟ په جنگ کې ښه ژوند کيږي که په سوله کې ؟رباني جدي شو لکه څوک چې له چاسره په جنگ کې وي له قهر ورته شونډې وچيچي . : دا ددډې هيواد اولادونه ،پلارو نه او ميندې چې مري ستا زړه پرې نه خوريږي ؟زباني زياته کړ: هغه څوک چې وجدان نه لري هغه چا چې خپل وجدان خرڅ کړی وي دهغه وجدان به نه خوريږي .دهغه وجدان به نه شرميږي په ورحځکې ۲۰_ ۳۰ تنه افغانان وژل کيږي ،دوينو سيندونه روانيږي ،دښتو دانسان په وينو سور کفن په تن کړی ، دغرو تيږي دانسان په وينو ککړې دي دکليو باغچې وينو په سر اخستی دښارو په سرکو دانسان دوينو خاپونه له لري ښکاري. ،هر ماشوم دپلار په مړي ژاړي هرښځه دخپل ميړه او زوی په مړي سينه لکوي فرياد کوي ،دهر چا سترگې له ژړا سرې دي ، دهر چا گريوان اوښکو لوند کړی . خوهغه کسان چې وجدان يې خرڅ کړې وي وايې [پريږده چې جنگ وي] يانې پريږدئ چې دانسانانو وينې وبهيږي . ، پيږدي چې ښځې کونډې شي،پريږدي چې له ماشومانو پلارو واخستل شي،پريږدي چې خلک وږي او لوڅ وگرځي او دپيسو خاوندان يې په سپيړو ووهي رباني په ستار ښونکي تيز لاړ خو ستار چې ملامت و سترگې يې ټيټې واچولې دشاگردانو له ډلې بيرون شو خو شاگردانوشعارونه ورکول ـ:موږ سوله غواړومږ دوي هغوی چې جنگ غواړي شاگردانو په چوش او خروش نارې وهلې همدا وخت و چې دمکتب مدير هک پک له خپل دفتر

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

نه ووت په داسې حال کې چې دکورتۍ اوږده څنډه يې په کوناتي وزر واهه دشاګردنو په خوا روان شو دهغه وتلی تندی ، کوپه ملا ،او اوږده غابښونه دخندا وړ و په هغه وخت ک په شاګردانو په ده خندل چې دی دمکتب په انګړ داخل شو دلاس جرمي بکس يې دده دقد په اندازه وپه تندو سترګو يې شاګردانو ته وکتل.: دا دغم تاويز چا دې ښوونځي ته راوړی دی ؟اوهو! غم به جوړ کړي.دمدير له خبرو سره لياړې يې له خلې باديدې . لاسونه يې ښورول و ويل يې: همدا ټپوسان په دې تيکې انځور شوی و [کوترې] چې ياغيانو دانجنو ښوونځي ته اور واچولو. هغه وويل: غواړئ چې دا مکتب هم په ياغيانو بر باد کړئ؟شاکر چې ددولسم ټولګې ممتاز شاګرد و په عقل پوخ هلک و وويل: مدير صاحب ! وهاب ښونکي دا دسولې پيغام ښوونحی ته راوکړی دی هغه وايې [په سوله کې ښه زده کړه کيږي .، په سوله کې دخلکو ژوندښه تيريږي .مدير په وتلې تندي لاس کش کړ: ژوند که په سوله کې وي او که په جنګ کې خو تيريږي نه کورئ لمر او سپوږمۍ هم په سوله کې خپله لار وهي او هم په جنګ کې مدير په لوړ اواز په چپړاسي غږ وکړ: ميرګله! وشکوه دا دغم تاويز ،اوس به اورو نه په مکتب کې لمبې پورته کړي ميرګل چپړاسي چې په ږيره لاس تير کړ ځو کامه مخې لاړ خو چې په څټ يې شاګردانو ته وکتل په څيره کې يې دخفګان نښې معلوميدې دميرګل زړه نه وچې دسولې پيغام وشکوي.ځکه چې دهغه زوی [ګل محمد] هم دديموکراتانو غړی و ګل محمد به هره شپه خپل پلار ته دسولې په باب خبرې کولې پلار ته به يې زيری ورکاو [که په هيواد کې سوله راشي خلک به ارام ژوند ولري.دشپې له خوا به په ډاډه زړه ويده کيږي] نو ځکه ميرګل دسولې طرفدار و.خو چې دشاګردانو په خوا يې وکتل شاګردان وپوهيدل چې دميرګل ا کا زړه نه دی چې دا دخلکو لپاره دسولې زيری وشکوي. شاګردانو په لوړ اواز وويل: هيخوک: حق نه لري چې دا دسولې پيغام وشکوي. دا پيغام دخلکو دزړونو اواز ده.دا هغه ځلانده ستوری ده چې خلک دتيارونه را وباسي.روښانه نړۍ خلکو ته ښکاره کوي ، دولس دزړونه حال په دې پيغام کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

نغښتی دی په غبرو اوازو ویل کیده: موږ سوله غواړو ، نفرت له جنګ نه. شاګر په لوړ ځای کې ودرید وویل وهاب ښونکی _ دا یو میړنی ښونکی دی ، دا دسولې طرفدار ښونکی دی دده ماغزه دسقرات پشان دي .دا ښونکی سوله غواړي ،ارامي غواړي، رښتیا وایې ،دانصاف او دعدالت طرفدار سړی دی ، رښتیا ویونکی دی .څوک چې رښتیا وایې هغه سوله غوښتونکی وي ، جنګ ګونکي اوجنګ غوښتونکي پردي کسان دي یو دورند اواز پورته شو :راځئ دسولې له کاروان سره یو ځای شوشاګر په طمطراق اواز وویل: هر خوک چې دسولې په خوا نه وي سر به یې پریک وي دشاګر له دې خبرې سره وهاب ښونکی و ړاندې شو _ ګرانو شاګردانو! استادانو! سوله دچا غاړه نه پریکوي .بلکه دټول خلکو ژوند سلامت غواړي .هغو چې دپردو هیوادو توپک په اوږه کړی دی ودغورزوي .دتوپک په ځای دقلم واخلې زده کړه دوکړي دراکت په ځای بیل ، کولنګ واخلي خپل هیواد داباد کړي هغه پیسې چې یاغیان له پردو نه اخلي خپل سیندونه د په خړو دښتو پورته کړئ غلې دانې دپکې وکري.خپله کیده دپه خپو متو مړه کړي . وهاب ګرد چاپیر سترګې وغړولې دشاکر دانو څیرې یې له سترګو تیرې کړې : زه وایم ای دوطن خلکو! سره یو شئ ،ای هغه کسانو! تاسو چې دبل هیواد توپک په اوږه ایښی دی ورته اور واچوئ خپل هیواد ته راشئ خپلو ورونو سره متې ورکړ ئ خپل وطن اباد کړئ تاسو چې داسلام، دین او مزهب تر نامه لاندې غلوي هغوی کاملا مسلمانان نه دي .دلته دپردو هیواد ولاس شته دین ، اسلام ، مزهب دتوپک پشان استعمالوي ، تاسو پرې وژني ،په خپله سلامت ګرځي .پوهه په کار ده،دسلیم عقل نه کار واخلئ دا چې دوی داسلام ددین نقاب پرمخ اچولی ، دا چې اوږدې ږیرې پر مخ لري ، داچې ځنې یې په ځټ اړولې په دې چل خلک غلوي.ګڼ اوازپورته شو [مرګ په دروغجنو نقاب پوشانو، مرګ په هغه چا چې له دین نه بده استفاده کوي او خلک وژني] دشاګردانو خبرې په خپلو کې رواني وې : ښونکي ښې خبرې وکړې رښتیا وایې که سوله راشي وطن ابادیږي ،ټول خلک به کار کوي ، موږ به ښه په ارامه سبقونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

وایوو.جانان وویل: یاره حنانه ! په ولا چې ته ښه پوه شوی یې،هغه بله ورځ چې له ښونځۍ را تلم ددوکان په مخکې انفجار وشوځوکسان مړه اوځو زخمیان شول .په تیزه له هغه ځایه لاړم زړه مې په درزاو دشپې چې مې کتاب لوستو دانفجار غږ به مې تر غوږ شو ماغزه به مې خراب شو کتاب مې پند کړ خوب هم ورک و ټوله شپه مې دافجار له غږ سره تیره شوه.بدن به مې په لرزه شو همدا وخت وچې وهاب ښونکي په مدیر غږ وکړ- یوازې ته یې چې جنګ غواړې ،ځکه چې په جنګ کې ستا چوکۍ ستا دکوناټو لپاره په ځای ناست ده وهاب زیاته کړه:زه پوهیږم چې په دولت کې جنګ غوښتونکي شته.چې په جنګ کې ځانونه چاغوي .ځکه چې هغوی جنایت کړی دی په جنګ کې خپل ژوند ته دوام ورکوي جنایت کاران پوهیږي که نن په هیواد کې سوله راشي عدالت تطبیق کیږي ښه حکومت به منځ ته راشي بیا به جنایت کاران په دار وځړه وي .خلک به له جنایت کارانو ، غلو او انسان وژونکو نه انتقام واخلي دا سرې وینې چې بهیدلي دا بې انتقام نه پاتې کیږي .نو هغه کسان چې دنقاب لاندې په حکومت کې ځای نیولی هغوی جنګ غواړي .، نه سوله. چې یو دهغه جملې نه ته دمکتب مدیر یې. [غلامیر] . ټولو شاګردانو په چیچکو دوهاب ښونکي خبرې بد رکه کړې ناریې یې وهلې [سوله، سوله ،سوله، موږ سوله غواړو دسولې له کاروان سره یو ځای کیږو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۷)

واحد په جلال ابا د کې دنارنجو ونې لاندې خلک را غونډ کړي و.دا دپسرلي وخت ودنارنجو ګلانو عطرونه پاشل.دشنو پاڼو په منځ کې دنارنج ګل څومره ښایسته ښکاریده لکه پيغله چې شنه جامې په تن کړي او دنرکس ګل په پيکي وتمبي دسپين مخ سره دځوانانو په منځ کې ولاړه وي، زلفې يې دسنبل دلښتو پشان په اوږو را ماتې وي. باغ خوشبوۍ په سر اخستی و خلک له جکو شملو سره په جرګه بوخت وو.چا دیاغیانو نه سر ټکاو،چا دحکومت له کمزورۍ نه.رحمان اکا په یاغیانو خوله خلاصه کړه:موږ ته ښه معلوم شو چې دا ددې وطن سړي نه دي .او که ځينې يې دي خو دپردو په غيږ کې لوی شوي د.خپل ایمان یې خرڅ کړی رحمان اکا دوام ورکړ: هغه به پښتون اوافغان نه وي چې ځان په پردوخرڅ کړي دپښتنو جکې شملې خو ټولو نړۍ ته معلوم دی کله چې زموږ دهیواد درې رنګه بیرغ په نړۍ کې په رپا وي نړې افغانان پيژني رحما اکا سر ته حرکت ورکړ:هو ! دنا مه یې څرګند ده [افغان ، پښتون یانې پهلوان ، زړه ور ، تور زن] بیا چې دیو تورزن زوی دومره بې هیمته شي چې ځان په پیسو خرڅ کړي ژو ند يې نه ده په کار احمد جان درحمان اکا له خبرو سره خپلې خبرې غبرکې کړې :په ولا چې زما دزړه خبرې دوکړې احمد جان دوام ورکړ: که دتاريخ پاڼې را وړول شي ټولې پاڼې يې دافغانانو تورو ، او میړانې کیسې دي دا چې څنګه له مغلو سره مو موتې وارول ، دا چې څنګه مو له انګریزانو سر پهلواني کولو بیا چې غلام حکومت دپاکستان زموږ په خاوره يې لنګته واړه وله افغانان بيا تر ټولو دپښتون قوم دازادۍ او خپلې خاورې ددفاع لپاره وینې ورکړې خو يرغلګرو ته يې سر ټيټ نه کړو نو دا اوس په ځينو کسانو څه بلا لکیدلی ده ځانونه يې دبل چا غلامان کړي دي خپل هيواد ورانوي ، خپل افغان وژني ،سلیم چې يو ځوان هلک و تعلیم یافته هم و دخپل دبریتو څوکې سمې کړې درحمان اکا او احمد جان په خبرو کې ولوید : ستا سو خبرې مې په خلاصو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو گام د سولې پر خوا

غوړو واوریدې خوږې خبرې مو وکړې ښه تاریخ مو مخې ته خلاص کړی و څه به زه هم روښانه کړم : چیرې چې نالوستي کسان ډیر وي یانې په هیواد کې چې دبې سوادی کچه لوړه وي یانې دتمن نه خلک لري وي .هلته دین او مزهب خپلې ریشې ډیرې غزوي .دخلکو ذهنونه په مزهبي تارو کې بند پاتې داسې کسان ژر تحریک کیږي .بې له دې نه چې فکر وړي او یا تحلیل وکړي حملې کوي پردي هیوادو نه ، دپسو خاوندان له همدغو مزهبي کسانونه دوسلې په توپک کار اخلي دجنت دپیغام سره یې ځان وژنې ، انسان وژنې ته اړم کړي . سلیم دوام ورکړ: دا چې نن زموږ په هیواد کې جنګ دی دپیسوخاوندانو بیا تر ټولو همسایه هیوادو خپل دګټو په خاطر دا مزهبي کسان په پیسو اخستي زموږ دهیواد تمدن په اور سوزوي . دجکو شملو خاوندان، ښایست مخور افغانان، او پښتانه وژني .سلیم پوره معلومات ورکړ: دا چې نن موږ راغونډ شوي یوو او دنارنجو ګلان موږ ته دسولې زیری راکوي خلک به پریکړه وکړي چې څنګه دجنګ مخه ونیول شي؟ څنګه هغه افغانا ن چې دپردو په غیږ کې پراته دي او دښمن یې زموږ په ضد استعمالوي پوه کړل شي تر څو له جنګ نه لاس واخلي اودسولې له کاروان سره یو ځای شي.دحلقه حلقه خلکو په منځ کې همدا خبرې روانې وې یو سپین ږیری چې دامسا په زور به ګرځیده سترګې یې ښې نه ښکاریدې تردې ځایه یې ځان رسولی و په لوړ اواز یې وویل: انسان وژنه ګناه ده،دسپین ږیری [سرور اکا] شونډې مری مری شوې خبره یې په ستوني کې غوټه شو سرور اکا دجک اندام خاوند و ډیرې پخواني خبرې یې په زړه را یادې وې ببرې وروځې یې لا دځوانی دوخت نښې وې.خو دږیرې سپین تارونه یې په نقد دځوانی په بیه اخستی و وویل: څنګه دوی ته مسلمانان وویل شي؟یو ماشوم چې دځو ورځو و له لاسو او پښو یې ونیو دوه چیرې یې کړسپین ږیرې دلاس امسا ښوروله همدا یې ویل: تاسو دې ته اسلام وایې؟نه.! انسان ته په سپکه کتل دي ، انساني کرامت تر پښو لاندې کول دي هغه سر وښورا دسپین ږیري توب په جزبه یې وویل: دا کار په شینوارو کې وشو.هو ! دننګرهار په شینوارو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو گام د سولې پر خوا

.سپين ږيری په خبرو کې دمه شو سترې سترې نفس يې ويسته خو چې په ږيره يې لاش کش کړ وې ويل: په همدې شينوارو کې لس تنه سپين ږيري په بمو والوزول شول دې ته اسلامې عمل وايې او نوم پرې دجهاد کيږدي .دخلکو خبرې دوام درلود چې واحد ښکاره شو دواحد چې زيږه شتري خوله په سر و تور بريتو نه يې دشونډو له پاسه لکه پسرلي کې چې ځمکه له خپلې کيدېږ واښه را وباسي.همدا نن يې ږيره خريلې وه هغه چې په خپل ځای کې ودريد خلکو لاسو نه وپړقول .لکه يو سياسي رهبر ته چې څوک لاسونه وپړقوي او داحترام لپاره ورته پورته شي.ټول ناست خلک په پښو ودريدل واحد په ښار کې دښاريانود اتحادي مشروپه انصاف او عدل کې دښو کسانو په قطار کې يادېده. هغه به دخلکو معاملې په جرکو فيصله کولې .په ښاريانو کې منلی سړی و.ببرې وروځې يې دسترګو له پاسه لکه غشي داسې نيغې وې واحد چې ناست کسان له نظره تيرکړغږ يې پورته شو _ سوله غاړی که جنګ؟په چپه خوله يې دخلکو نندارہ کولو دې ته منتظر و چې خلک څه وايې .نبي کاکا چې تور واسکټ يې په تن و له دريم قطار نه پورته شو : په کوم کې چې دانسان نيک مرغی وي خلک هغه غواړي ګڼ اواز پورته شو : [نيک مرغی خو په سوله کي ده] بيا غبرک اواز واوريدل شو :[سوله غواړ له جنګ نه نفرت کوو] نصير کوته ښوروله ويل: جنګ دياغيانو لپاره ښه ده .ځکه چې هغوی نالوستي کسان دي څوک غل دی او څوک ترياکي .يا به خلک وژني او يابه ماشومان تښتوي .ښوځکه د هغو لپاره جنګ پوره نعمت دی که سوله وي نو ياغيان په بل چا لاس نشي پورته کولی .[چيجکي] تر ډيره يې دوام وکړ.خو چې دواحد غږ دخلکو په منځ کې ولولې جوړې کړې چيتيا حکمفرما شودا وخت کې تندباد لکيده چې دواحد اواز سره به يوځای شو دخلکو په غوږوبه ننوت . واحد په ډاکه وويل: دسولې لپار ه دخلکو يوالی په کار دی ياغيان په دې نه دي را ضي چې سوله راشي.او دياغيانو باداران دا هم نه غواړي .زموږ په هيواد کې سوله وي. اوس سولې وزرونه غوړه ولي خو چې سوله خپل وزرونه په هيواد کې وغوړه وي هيواد ورسره غوړيږي ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو گام د سولې پر خوا

زرغونيږي ، اباديږ ي،خلک په کيده مړيږي ، په متهو کې قوت پيدا کيږي ،بيا دښمن هيوادونه موږ ته په بدو سترگو نشي ليداى .زموږ حق چې چا تر پښو لاندې کړى دمتهو په زوې يې ځينې اخلو. له دې خبرو سره دگل محمد په وجود کې چوش پيدا شو په رکو کې يې وينې ځپې وهلې هو ! دوطن دازادى دمينې ځپې . هغه دواړه لاسونه پورته کړ په نځا يې پيل وکړ چې دناستو خلکو په چيچکو ،شپيلاقو بدرکه شو. واحد لا خپلو خبرو ته دوام نه و ورکړى يو سړى پورته شو دهغه لوړ قد ، لاغر اندام ، غتې سترگې ، جزابه ځيره خلکو وليددهغه خبرو ته ټول په يو غوږو.هغه خال محمد و چې دښار په يوه تنگه کوڅه کې يې دوکان درلود خال محمد کوته ښوراوله ويل يې: ـسړى په وطن کې پاتې نشو.چا چې دسولې لپاره خوله وازه کړه خوله يې ماته شوه ،چا چې يو کام دوطن دابادى لپاره پوته کړه پښه يې ماته شوه،ښځې کونډې شوې ،ماشومان بې پلاره شول ،دتعليم ځاى داور په لمبو وسوزول شو، ښځې له کوره دوتلو په تور سنگسارې شوې ،دا نوڅه غيرت او عزت موږ ته پاتې دى .هغه په لوړ اواز وويل چې سره يوځاى نشو او دسولې لپاره کامونه پورته نه کړو بله لار نشته.هغه کسان چې له موږ سره دسولې په کاروان کې برخه اخلي زموږ سينه ورته خلاصه ده.او که څوک دسولې په عوص جنگ کوي زموږ سوک ورته تيارده [چيچکې] غبرک اواز پرته شو [مرک دوي په جنگ غوښتونکو، مرک دوي په هغو چې موږ ته ياغيان دجنگ لپاره ليږي] دواحد غږ بيا دخلکو په منځ کې پورته شو : همتناک هغه خوک دى چې سوله غواړي .افرين او شاباس په هغه چا چې دخلکو دارام ژوند لپاره مبارزه کوي ، هغه کس په ټولنه کې دياد وړدى چې دنور دگټو دساتلو لپاره له ځانه تېريږي ، باتور هغه څوک د ى چې خپل وطن اباده وي،خپلې خاورې ساتنه کوي ، زرغون جنت جنت گلان دهغو په شملو او پيکي چې دانسان کرامت ته احترام کوي .: راځئ ! لاسونه سر يوځاى کړو دسولې کاروان پر مخ بوزو ترڅو وطن زرغون شي دياغيانو او دښمن مخ تور شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

...

واحد هسې ساده سړی نه و هغه تعليم کړی و خو چې په حکومت کې فساد و ډير تعليم يافته کسان وزګار پاتې و.څه به يې کاو دوکانداري .دحکومت په چوکيو کې خو دچارواکو دوستان، خپلوان او اشنايان نيغ ناست وو.پوهيږي يا نه پوهيږي کوټه خو يې ښه رنګ کړی و ميز ، چوکۍ يې په منظم ايښي و دميزو له پاسه سپين کاغذونه يوپر بل پراته ووخو قلم چا پرې نه وکش کړی ،او نه يې دکاغذ مخ تور کړی و،ځکه چې څه يې نه و زده.واحد چې له پوهنځۍ نه فارغ شوی و دا چې ديو بزګر زوی و او په حکومت کې يې کوم نزدې نفر نه پيژندځکه بې کاره پاتې و احدهم متې بډې وهلې دژوند دوام په خاطر يې په ښار کې څه واخله او څه خرخ کا همدا کار يې مخکې اچولی و واحد هم له ديموکراتانو سره يو ځای شوی و.دسولې له کاروان سره يې مرسته کولو. له واحد سره لس تنه و چې غواړي له ياغيانو سره دسولې په باب خبرې وکړي هغوی سولې ته را وبولي. دښار دناحيه مشران [فيص محمد ، انار ګل ، فتح، سهر ګل ، ميرمحمد،سيد رحيم، حنان،...] ورسره و دښار نه کلي ته شول دکلي نه په دښته کې ښکاري ،لويه دښته بې اوبو.انارګل ځای په ځای ودريد امسايې په لاس تاو شو._ دا يوه دښته او هغه يو مست سيند او زموږ خلک په جنګ اخته، په نس وږي، دې ته وايې بدبختي هغه چې په ړيره لاس کش کړ جدي شو: هلکه ! کوره وطن له نعمتو ډک ته پکې وږی دپردو توپک په اوږه ،ړيره اوږده کړه ، ګرځه انسان وژنه.، وطن وران کړ،. فيص محمد ورسره خبره تايد کړه_ په وطن چې جهل ، ناپوهې وزرونه وغوړه وي دهغه وطن خلک به له داسې ناخوالو سره مخامخ وي خپل هيوادپه سينه سوری کا دپردي خبره منه فيص محمد زياته کړ: زموږ دحکومت چار واکي لا تر اوسه نه پوهيږي ..مير محمد خبره واخسته: ښه پوهيږي ، دځان لپاره پوهيږي .په خپلو اولادو په خارج کې تعليم کوي دنور اولادونه دپاده پيايې. خې روان و دښته يې له پوښو تيره کړه دغره په لمن پورته کيدل .حنان ډير ستومانه شو دتندي خولې يې په سپيږې پاک

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

کړ پوښتنه يې وکړه: هلکو ! روان ياست فکر مو وي چې ياغيان په لار ماينونه ښخ کړي نه چې بې ځايه دسولې قرباني شو. رحيم وخندل [هغه چې وايې نعمت دنه د ی خوړلی شکر وباسې] موږ به سوله نه وي راوړی پښې به مو له لاسه ورکړې وي . فتح په لاس اشاره وکړ:هغه وينې ؟دهغه کنډونه چې تير شوو هلته په غره کې سورې دي دسوريو په خوا څو ونې خدايې شنه دي دغره له څوکو داوبو دارې همدې ونوته رسيږي .دياغيانو ځاله همدلته ده. دونو مخکې يو ميدان شته ياغيان ځان وژونکي همدلته تربيه کوي . بيا ښارزوته دځان وژنې ، سړي وژنې لپاره ليږي . واحدغږ کړ: ستړي خو نه ياست؟ دهغه ډنډوکې تر خوا لږه دمه شئ بيا به ديا غيانو له مشر سره دسولې خبرو ته ځانونه اماده کړو انار ګل خوله فتح ته خلاصه کړه: هلکه ! اول به ته خبرې پيل کړې ځکه په خبرو کې چالاکه يې . خو پا م لره چې دخبرو په خت کې خولې ته نسوار وانه چوې .بيا يې وخندل : ياره ! ډير کسان مې ليدلي کې يې نسوار وي خبرې کوي ليارې يې دشنو نسوارو سره له خولې بهيږي . دسړي زړه بد شي. سهار ګل وويل: ياره انار ګله ! په فتح دڅه کمان وکړ ؟څه دا خوليونی نه دی يا دکو دکلي کوم ساده سړی دی فتح جرکه مار سړی دی کورې به چې ياغيانو ته قناعت ورکړي سولې ته يې وبولي خپل منځي خبرې لا خلاصې نه وې هغه ځای ته ورسيدل چې ونې شنې پاڼې غوړه ولي وې .دونو مخکې ميدانې و ياغاينو دمدرسې هلکانو ته دځان وژنې تربيه ورکوله لس واړه ديوې اوارې تيږ ي له پاسه کينتاستل کوري او تماشا کوي .هلته يو تور رنګه سړی دياغيانو مخې ته ولاړ دی دځان وژنې واسکت يې په لاس خوله يې خوزيږي څه وايې .کله يې په منډه کړي او کله دپروت امر ورکړي .واحد چې ستونی صاف کړ وويل: کورئ دا پاکسانی منصبدار دی ياغيانو ته دځان وژنې او انفجار تربيه ورکوي دا چې مو ويل [ځينې افغانان خرڅ کړل شوي دي رښتيا خبره ده دا چې مو ويل پردې هيوادونه زموږ په هواد کې لاس وهنه کوي په رښتياده . دادی اوس يې په سترګو کورو .واحد په کوته اشاره وکړه: هغه ده کورئ تندی يې لمر ته ځليږي پنجابی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

.دواحد لا خبرې نه وې خلاصې یو بمبل ړیره سړی را ووت واحد او ملګرو سره یې روغبړ وکړدیاغیانو دمشر ړیره ډیره اوږده وه تورې تسبې یې چې ددوه سو [۲۰۰]دانونه به زیات و په یوتار کې زیل و په غاړه یې ځوړند و. غټه تنه اوله غوښوډک غمبورې یې لرل.لکه لیوه چې دمرداخره په غوښې ځان چاغ کړې وي .یا لکه سپږه چې دچا په کنډه کې ځای نیولې وي دانسان په وینو ځان وپړسوي داسې ښکاریده.کیډه یې یو لوشت له دنه مخکې تله.په غاړه یې دتومانچې تسمې پرتې وې دوه کسان به له توپک سره دده تر شا روان و.عجب انسان و !یا ورته بنیادم ووایم.دانسان نوم ته خو هر څوک احترام کوي ځکه چې دمحبت او انس نه اخستل شوی دی دانسان کلمه هغه چا ته استعمالیږي چې دبل انسان سره محبت ولري. او له یاغي سره انسان کلمه استعمالول ښه نه ښکاري.یوازې دبنیادم استعمال ورته بس ده.هغه چې خپله ړیره په موټې ونیوه په تندو سترګویې ولاړ کسانو ته وکتل.ـ تاسو دجهاد لپاره راغلي یاست؟ ـ هو! موږدسولې لپاره جهاد کوو.،دانسان دصفا ژوند لپاره. اوتا سو ۰۰۰ نو څه غواړې؟ دیاغیانو مشر چې چابه ورته مولوي صاحب ویل او چابل ورته ملا صاحب .په وتلې کیډه یې لاس تیرکړ :هاو! پوه شوم ! دسولې لپاره.دیاغیانو مشر په لاس اشاره وکړ:دهغه کنډو تر شا ستاسو پشان سوله غوښتونکې ډیر پراته دي .هغه په زور زور وخندل ـ لکه چې له ژونده په تنګ راغلي یاست که څنګه؟مشر یاغي تند شوـ دکافر حکومت سره دامریکا غلام حکومت سره سوله؟له دوی سره جهاد په کار ده.که غواړې چې جهاد وکړې داده توپک مشر په اوږدو څنو لاس تیرکړ په څټ یې وغورزول فتح چې خپلې سترګې توپک ته ځیر کړې په کنداغ یې لیکل شوي و[دامریکا مرستې] فتح بې له ډاره وویل: تاسو خو وایې چې موږ دامریکا سره جهاد کوو خو دا ماشینداره امریکا درکړې دی .یاغي په برکو سترګو وکتل ـ چاره چې دهر چا وي ددښمن په کیډه یې منده .فتح خبره اوږده کړ: تاسو په چړو جهاد کوئ خو موږ یې دسولې په خولې کوو. موږ دانسان دوینو بهولو دریدل غواړو..خو تاسو چې جهاد کوئ دانسان وینې

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

بهوئ.فتح زياته کړه: موږ انسان ته انساني نړئ جوړه ووخو تاسو انسانانوته دجنګ نړئ جوړه وئ .ياغي موټي په هوا کې ښوراو له قهر سور او شين ښکاريده هغه چې په څټ وکتل باډيکاردانو يې ماشې ته کوتې وړاندې کړو. خو ياغي ملا موټی خلاص کړ دنه په مانايې کوتې وښورولې دياغيانو دمشر همدا دقهر علامې وې چې پنچه به يې موټی کړکسانو به يې په دښمن حملې کولې چې موټی په يې ازاد کړ دنه په مانا به ومشر له ځانه سره زوغمبيده _ که له سرونه يې کولئ تيرې کړم بيا به وايې ميلمانه يې ووژل . فتح بيا په خبرو کې ولويد _ دانسان وژنه ګناه ده._ دکافر وژنه روا ده [مشر ياغي وويل] _ تاسو په اسلام کې کم معلومات لرئ[فتح وويل] فتح نور هم مخکې لاړ _ تاسو داسلام دپيغمبر هغه پريکړه نه ده لوستی چې ويلې يې و[ديهودو دين او ماله باندې تجاوز مه کوئ بلکه وې ساتئ] فتح واصيح کړ:هرکله چې داسلام پيغمبر مدينې ته ورسيد انصار او مهاجر يې را غونډ کړ داسلام دحکومت اول اسلامې اصول ترون يې لاس ليک کړ چې يوه ماده يې همدا دته [ديهودو دين او مال وساتئ] په بله ماده کې ويل شوي[نامسلمان په زور او جبر اسلام ته مه مجبوره وئ] فتح دوام ورکړ:انسان که دهر دين پيرو وي داسلام په دين کې وژل يې منع ده.ياغي تور ې عينکې سترګو ته کړې ښکاره شو چې په يوه سترګه وړوند دی فتح په کلي کې له خلکواوريدلي و [څوک چې په يو سترګه وړوند وي هغه بې حيا سړی وي] دا ياغي ورته سړی و دفتح خبر انارګل به دسر په اشاره تايدولې خو واحد په شونډو کې مسيده.دخبرو نوبت ته تيارو ياغي چپ پاتې شو په فکر لاړ ،څو شيبې يې شونډې خوزولې څه يې له ځانه سره ويل خو چې سترګو ته يې رپ ورکو وويل:_ څه به ووايم! موږ خو جهاد اعلان کړی دی موږ خو خپلواک هم نه لرو .ياغي پاکستاني منصبدار ته اشاره وکړ_ هغه کورئ ! هغه ته دنده ورکړل شوی چې ځان وژونکې وروزي .هغه چې په لاس کې نيولی هغه دځان وژنې واسکت ده دهغه داستعمال چل ورښيي.ياغي زياته کړه : له ده نه مخکې بل منصبدار دنده تر سره کوله دروزنې په ميدان کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

امریکاې ، عربي ، پاکستاني ، مشاورین هم ولاړ و ټول دمدرسې هلکانو چې ورته یې دانفجار ښودنه کوله .زه هغه وخت په پاکستان کې وم بې پیلوته الوتکه راغله بمونه یې وغوور زاو یو هم ژوندی پاتې نشو دا دی اوس ددې ځای مسول زه یم او هغه منصبدار هلکان دانتهاري لپاره روزي یاغي زیاته کړه : که څوک دسولې لپاره دلته خوله وازه کړي سبا به مړ وي څوک له ډاره څه نشي ویلی ستاسو خبرې پر ما خوږې ولکیدې هغه وویل _ غرمه ده ډوډۍ به وخورو بیا به خبر ې کوو.
دغرمې ډوډۍ لپاره ټول قوماندانان را ټول شوي وودچا ږیره توره ، دچا سپینه ، دچا لنډه ، دچا اوږده دچا ببره وه دهر قومند ان تر شا دوه یادرې ساتونکي روان وو.راکت ، ماشینداریې دهریو په اوږه تا به ویل چې دپاڼي پټ جنګ ته روان دي دواحد په زړه دا خبره وګرځیده[دا راکت او ماشینداریې دافغانانو دوژلو لپاه ګرځوي .له ماشومانونه پلارونه اخلې له پلارو اومور نه اولادونه. واحد سترګې بلې خاته واړه ولې نفرت یې ځینې وکړ.ډوډۍ په هغه کوټه کې چې دغره په سینه کې جوړه شوې وه دخوړو لپاره تیاره وه په کوټه کې پلستیکي سطرنجې اواره وه دواحد ډله په یو خوا دقومندانانو ډله بلې خواته کیناستل .هریو ته په پلستکې خلطه کې ډوډۍ ورکړل شو غوښه ، کچالو ترکاري او میوه هم و.دیاغیانو دمشر غبږ پورته شو :موږ ته همداسې پخه ډوډۍ راځي هغه وړه خندا وکړه:دجنګ په جبهه کې همداسې تیاره ډوډۍ راځې .په هر خلطه لیکل شوي و [دامریکا مرسته] مشر یوه خلطه پورته کړه وویل: په دې کې دخرس غوښه ده واحد سر وښوراو.خو دواحد ملګرو یو بل ته سترګه په سترګه شول یانې په اسلام کې خو دخرس غوښه خوړل حرام دی دوی خو ځانوته مسلمانان هم وایې بیا نو دخرس غوښه خوړل ؟مشر دخبرو جلو اوږد کړ: دخرس غوښه په هغه چا خوړل کیږي چې ځان وژني ته تیاریږي ځکه چې قوت پکې ډیر ده. هغه وروځې پورته وغورزولې:موږ یې نه خورو.نور نو چپ پاتې شو.لکه څوک چې په کوم شي ملامت وي سترګې ښکته واچوي .په څو شیبو کې ډوډۍ وخوړه شوه.مشر لاس په زنګون کیښود اول یې دواحد

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

ډلې ته وکتل بيايې قومندانانو ته. هام! دوی راغلي چې سوله وکړو.هغه مسک شو بيا غلی شو.دقومندانانو څيرې يې له نظره تيرکړ یوه چې ږیره يې سره کړې وه او سترګو ته يې تور رانجه ورکړي و دمخ په کاسه کې يې سترګې کډې وړدې شوې په ځای وښوريد هغه چې په کړو سترګو دواحد ملګروته وکتل ماشينداري ته يې لاس تير کړ خو چې مشر ته يې سترګې واړه لې لاس يې سست شو بدن يې په لرزه شو _ له چاسره سوله؟ دکافرو سره سوله؟ واحد په مشر غږ وکړ:_ داسلامې دحکومت لمړنی اوصل ورته بيان کړه! مشر دروند سر وښوراو _ که هغه تړون ربتيا وي نو صحيح خبره ده بيا يې سور ږيرې ته وويل_ دوی سره هم پوخ منطق شته.سور ږيرې وويل _ دکمونستانو منطق ډير قوي وي .له دوی سره استدلال کول دسړي ملا ماتوي ځکه چې کمونستان په لړو خبرو سړي ته قناعت ورکوي . واحد غږ کړ_ واوره ! موږ کمونستان نه يو .ته پوهيږ ي چې کمونستي نظام يا حکومت چې تاسو ورته وايې په نړی کې وجود نه لري کمونيزم دچا له دين او مزهب سره کار نه لري هغه تر اوسه دکاغذ پر مخ يو تيوري يا ليکنه ده. په هغه ليکنه کې داسې راغلی دی[څنګه انسانان په کډه کار وکړي او څنګه يې په خپلو منځو کې سره وويشي.] افغانستان چې يو خوار هيواددی دلته نه کمونست شته نه کمونيستي حکومت . هغه مخکې يو ديموکراتيک دولت و [دافغانستان ديموکراتيک جمهوري دولت] دنهضت او ترقي دښمنانو هغه هم په کولو وواهه له منحه يې يوړو. يانې دکمونيزم نوم يې پرې کيښود خلک يې په ضد وپارول په خوا کې هغه کس چې تور بريتونه يې له ږيرې سره يوځای ودهغه مخ يې پټ کړی و په کونډو شو _ موږ له هيچا سره سوله نه کوومږ په جنګ کې ښه يوو چې شهيدان شوو له هر چا به زر جنت ته ځو.واحد په بريتو کې وخندل اوملګرو ته يې وکتل هغه چې دکوک بوتل په سرواړو شونډې يې په لاس پاک کړ _ هغه کورئ ! ټول متوجه شول واحد دلاس اشاره وکړه _ هغه خو ټول دمدرسې ماشومان دي پلارو يې ددين زده کړې لپاره ليږلي تاسو يې دتوپ خولې ته برابروی.واحد زياته کړ: زه چې پوهيږم په افغان حکومت

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

ستاسو زور نه رسیږي واحد بې له ډاره په جرات خبرې کولې.ـ هغه مخکې کالو کې خوهم تاسو په هیواد حجوم راوړو هیوادمو لکه هدیره داسې کړ دولت چوکات مو له منځ یوړو.دښځو ، نارینه و سره ستاسو بد چلند دټول افغانانو په ماغزو کې پاتې او دا به تل پاتې وي خلک تاسو نه غواړي .څوک چې دخلکو په منځ کې منفور شي هغه په خلکو حکومت نشي کولی .په زور څوک په یو ازاد ملت حکومت نشي کولی واحد دتاریخ پاڼې مخې ته خلاصې کړې دمغلو ، انګرزانو دوخت جګړې اودافغانانو تورې، او مبارزې یې ورته یو په یو وویل. و مغلو هم مخ توري لاړل ، انګریزان هم .اوس پاکستان دانګریزانو کانې کوي تاسو اوس هم دپاکستان [isi] په شا ډبولي یاست واحد پلستیکي خلطه په کوتو وینوووېل: دا ډوډۍ چې خورئ دا له کومه راوړل کیږي ؟واحد په بریتو کوتې ووهلې : څوک چې دچا ډوډۍ خور شي بیا دهغه کس غلام وي .دانسان لپاره دغلامۍ نه مرګ ښه ده ولې یو انسان ازاده مفکوره ونه لري؟ ، ولې یو انسان له خپلو ماغزو کار و انه خلي؟دا چې دبل تر شا روان یې اخر لغتې خوري.هغه متل ده چې وایې [داس شاته مه ځه ، دزوره ور مخې ته] تاسو داس تر شا روان یاست.بیا هغه قرتکي اس چې دبل چا په وربشو لوی شوی وي .واحد زیاته کړه: ښه دادی چې دخپل عقل نه کار واخلئ ، دعقل ازادي حاصله کړئ،دا ستاسو لپاره یو چانس ده. ګنې دهمدې ْغرو ، ځنګلو، دښتوپه منځ کې به مړ پراته یاست. کارغان به ستاسو غوښې خوري پاکستانی منصبدار په ستاسو ننداره کوي . واحد دوام ورکړ: بیا چې تاسو وایې چې ژر به جنت ته ځو تاسو خو په خپله په کورو ناست یاست ژوند کوي دا واړه ماشومان غلوئ جنګ ته یې لیږي او دجنت زیری ورته ورکوئ یو قوموندان خو ځان دجنت لپاره مړ نه کړ دخلکو اولادونه وژ نې واحد سوال وکړ: ایا تاسو جنت نه غواړئ ؟که په جنت ایمان لرۍ خو نواول تاسو خپل ځانونه جنتیان کړئ تاسو خو واړه ماشومان دجنت په وعدو مړه کوئ دا دشرم ځای دی .راځي توپک په څمکه کیږدي دسولې له کاروان سره یووځای شئ .دواحد له خبرو سره لنډۍ قوموندان په کونه تاو شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شونډې يې چيچلې.ـ دوی ته چا اجازه ورکړ چې تر دې ځا یه راشي.؟هغه خپله ببره ږيره په موټې کې ونيو پورته شو په داسې حال کې چې په کوټه کې يې قدم واهه دواحد ملګرو ته يې په برکو سترګو کتل ويل يې : زه به تر اخره جهاد کوم،یو کافر چې په افغانستان کې پاتې وې زما توپک به په اوږه وي . ـ سوله وکړئ ها! سوله وکړئ لنډی ملا دکوټې په کونج ګې ودريد ـ ستاسو پشان ډيرو ويلي[سوله وکړئ] خو هغوی روغ خپل کورو ته نه دي تللي.لنډي ملا خپل مشر ته وکتل ـ هيرد شو!ملا تور به همدا ويل [سوله ښه ده] سبا يې مړی په ځنګل کې وموندل شو.لنډي ملا وويل: ته خپلواک لرې؟ څۀ چې پاکستانی جنرال وايې هغه کوی که نن در باندې ډوډی بنده کړي له ولږې مړ کيږي . بيا به دنه هلته ځای وي نه دلته. دواحد ملګرو په خپلو کې وبرڼکيدل ـ دا خو په ربښتيا دبل چا نوکران دي .رحيم کاکا له واسکت نه تسبې وويستل واحد ته يې وکتل : ستا خبره روغه ده. هغه څوک چې دبل ډوډی خور وي هغه خپلواک نه لري. غلام مجبوره ده چې دبادار دامر لاندې منډې ووهي. واحد څوشيبې غلی و په کراره يې سر ته حرکت ورکو: اخر څه غواړئ ؟ دانسان وينې تويه وئ یا دانسان لپاره روغه دنیادجوړه وئ ؟ لنډی ملا دقهر په څپو کې غرق و لکه ترياکي چې په نيشه کې خپل اوري دبل نه. هغه په طمطراق ډول وويل: ـدا توپک به سوله راوړي.رحيم کاکا ته دخبرو نوبت پياتې شو: سوله په قلم ، په کتاب منځ ته راځي . نه په توپک. دا څوکاله شو چې توپک په اوږه ګرځوی کوم ځای مو جوړ کړ ؟دکوم يتم اوښکې مو پاکې کړې ؟دکومې کونډې په سر مو ټکری واچولو؟ رحيم کاکا په جزبه کې راغلی و ـ کوم کلی مو ودان کړ؟ ،کومه دښته مو دسيند په اوبو خړوبه کړه؟کوم ښوونځی دجوړه کړه؟ رحيم کاکا دسپين ږيرتوب په زور خپله سپيره په ځمکه ووهله دوام يې ورکړ: ښونځيو ته مو اور واچولو ، ښونکي مو ووژل ،په شاګردانو مو دتعليم دروازې بندې کړې ، روغتونونه مو ويجاړ کړل ،دروغتيا کارکونکي مو ووژل ،په ښارو مو انفجار وکړ، اخرکوم جنايت چې ستاسو زده و هغه مو په خپلو خلکو تطبيق کړاوس هم وايې توپک کرځوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

جهاد کوم، رحيم کاکا په غوسه شو وويل: جهاد دخلکودګټو لپاره کيږي که دخلو دوږلو لپاره ؟ جهاد دهيواد دابادولو لپاره کيږي که دهيواددورانولو لپاره؟ ټول يا غيان چپه خوله ناست و له چا سره ځواب نه و.دټول قومندانانو سترګې دځمکې خواته وې لکه قاضي چې دجنايت کار جرم ثابت کړي په سزايې محکوم کړي او مجرم ددقاضي په مخکې چپه خوله پاتې شي دځمکې خوا ته يې سترګې وي او دکوتو پواسطه رد بدل په ځمکه خطونه وکاږي . مشر يا غي لاس پورته کړ ناست کسان يې ځان ته متوجه کړ.لندى ملا دا وخت داحساساتو له څپو سوړشوى و دمشر غږ پورته شو_ددې خلکو منطق قوي دى هرهغه څوک چې حق وايې منطق يې قوي وي . په منطق او داستدلال انسان ته لار ښونه کوي مشر عينکې سترګو ته کړې دوام يې وکړ: زموږ ژو ند خو په غرو،دښتو کې تير شو کوم کسان چې له موږه سره دي هغوی دومره په علم مجهز نه دي په پنج کتاب کې په څومره قوت وي خو بس دومره کوې چې په کلي کې په خلکو ځان وتپې او نس موړ کړي .دنور علمونه وروسته پاتې هغه څوک چې په نور علمو اکاهي ونه لري بې لارې کيږي لکه څوک چې په سيند کې بې کودره ننوځي غرق شي. زموږ حال اوس داسې دى لکه مسافر چې بې لارې لاړ شي. او دکلي سپيان تر چاپير شي جامې يې پرې وشکوي ،بدن يې په سرو وينو ککړ شي. مشر وويل : همداسې نه ده؟ لنډى ملا او څو تنه پلويان يې تور شول سره شول هغو خپل توپک اوږو ته کړه له کوټې ووتل . پاتې شو دمشر ياغي پلويان او دواحد ملګري.مشر واحد ته وويل: زه به خپلو پلويانو سره مشوره وکړم ځان ته به غټ کروپ جوړکړم که موږ دسولې پيغام نور ته رسوو چې isi پر موږ پرغل ونه کړي .مشر ياغي اعتراف وکړ [دا ټول جنګ د[isi] له خوا رهبري کيږي که څوک دافغان دولت سره دسولې خبرې وکړي بيا يې سر له تنې نه جدا ده ډير مخور او غټ غټ کسان له منځه لاړل] هغه دوام ورکو: زه پوهيږم چې دانسان وينه بهول لويه ګناه ده هغه زياته کړ: هيڅوک حق نه لري چې ديو ژوندي جسم نه دهغه ژوند واخلي که دچرک په غاړه تيغ کش کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دحيوان، يا مرغه دا په قتل کې راځي انسان دهغه عقل په استفاده چې له ده سره شته حيوان يا مرغه په ستوني تيغ کش کا مړ ي کا. دا هم جرم دی ځکه چې انسان دخپل دژوند دبقا لپاره بل ژوندي وينې تويه وي .بيا له انسان نه ژوند اخستل دا لويه ګناه ده. مشر په اخر کې زياته کړ: موږ به په هوښياري سره خپل کارونه دقومندانانو په منځ کې پرمخ بوزو، تاسو ته به خپل پيغام واستوو، .

له ډيره لرې نه مې دي چا غږ تر غوږو شو.همدابه يې ويل[په سوله کې ژوند خوند کا ، سوله ابادي ده ، جنګ نابودي دی] غږمې له غوږ،سره اشناو بيا مې له ځانه سره ويل[دا توپاني ، انقلابې غږ دکوم خوږمن له سينې را پورته کيږي ؟]پښې مې اچول دغږ په خوا تلم.دسلو [۱۰۰] مترو په فاصله کې مې يو دغټې تنې سړی له جک قد او ببرې ږيرې سره تر سترګو شو کله به يې دواړه لاشونه خوزول کله به يې موټی په هوا کې پورته کړ عجب شاني سړې را ته معلوم شو . پيکداره خوله يې په سر اړه ولې وه په ځای ولاړ وخو بدن يې په حرکت کې و.يو کام به مخکې لاړ بيا به دوباره خپل ځای ته راغی دده اواز به دسينداوبو له اواز سره نور هم توپاني او خوندور شو هلته ددرونتې دپل لاندې سيند څپې غورزوي په مستۍ پر مخ تلو . دسيند داوبو په څپو کې عجب شان ته کيف پروت و دده څپو مستۍ او حرکت دانسان دوجود وينې په رکو کې په مستۍ راوستې دژوند دهدف لپاره يې انسان ته دحرکت چل خوده ښه ورنزدې شوم معلوم شو چې ستار کارګر دی دکارګرانو په منځ کې په چوش اوخروش وينا کوي هغه به دسولې نړۍ کاګرانو ته ښه ژوند پيغام ورکاو دځو جملو ويلو وروستهٔ به چيچکې شوې په لوړ اواز به وويل شو: [سوله زموږ ارمان ده ،په سوله کې ژوند خوندور وي ، په سوله کې کارونه ښه تر سره کيږي]،خو چې په چيچکو کې به دخلکو غږ ورک شو ستار به خوله وازه کړه: څه به کوو؟ هغه چې وايې [بله لار نشته بې له خيبره] اوس موږ ته بله لار نه ده پاتې .جنګونه خوموډيروکړياغيان هم ستړي شوي خلک هم .حکومت خو له اوله دجنګ طرفدار نه واوس سوله غواړي يو تعداد کسانو چې دحکومت په چوکيو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

ځانونه ټینک کړي دي او ځانونه یې په کپسول کې پټ کړي دي په یاغیانو کې همداسې وبوله یوتعداد یې چې ځانونه په پردو خرخ کړې دي دهغو ډوډۍ خواره دي دهغو په لاسو دپاکو زړونو افغانانو وینې بهوي هغوی په جنګ کې خپل ژوند ته دوام ورکوي .خو شته یو زیات تعداد چې دخپلې عقیدې لپاره خوزیدلې او لا شعوره دپردو په منګولو کې پراته دي هغوی سوله غواړي .ستار خوله له سره پورته ړکړ په هواکې یې ښوراوچیچکو بیا فضا ښایسته کړه ستار دوام ورکړ: خلک سوله غواړي ، ملت سوله غواړي ، کار سوله غواړي ،ژوند سوله غواړي ،موږ سوله غواړو. داسې اواز ددرونتې فضا توده ساتلې وه.رحمان کارګر دکارګرانو په منځ کې پورته شو دلاس موټی یې ښوراو ویل یې: که دښمن سوله ونه کړي سوک هم شته ..ټولو کارګرانو موټې پورته نیولې وو[دا سوک او دیاغیانو تندی] دښمن زموږ په جنګ کې خپل اسان چاغوي رحمان دلغمان، کابل دسیند اوبو ته لاس وخوزاو :پاکستان غواړي زموږ اوبه دهمشه لپاره ددوی کام تازه وساتي .هغوی غواړي زموږ اقتصاد کمزوری کړي تر څو دتللي خاورې غوښتنه ونشو کولی رحیم په هیجاني اواز وویل:[نه یې موږ ډیورن پیژنو ،نه یې پاکستان]زموږ دهیواد حد معلوم دی څوک نشي کولی لمر په دوه کوتو پت کړي !دا دافغانانو حق دی که یاغیان هر څو دپردو پر میخ خیز ووهي اخرمیخ به کنده شي، مات به شي،دښمن به نابود شي، حق به دحقدار شي. ستار لاس پورته کړ اوږې یې وښورولې: موږ دسولې کاروان مخکې اچولی دی دا کاروان به پر مخ ځي له دې کاروان سره دسولې زنګونه هم شته په خلکو غږ کوي ،راپوته شي، روان شئ،دسولې له کاروان سره یو ځای شئ دا زنګ خلک ویښه وي ، بیداره وي یې، په پښو یې دروي،په حرکت ي راولي . ستار دوام ورکړ: دخلکو حرکت،پاڅون هغه سمندر دی چې هیڅوک یې مخه نشي نیولی ،دخلکو زور هغه زور دی چې غرونه لرزوي ،سیندونه مهاروي ،.ښه داده چې دتوپک خولې دځمکې خواته ښکته کړئ قلم په لاس واخلئ چکش په موټې کې ونیسئ دهیواد دابادولو لپاره کامونه پورته کړئ . لاسونه یوځای کړئ هیچاته اجازه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

مه ورکوئ چې زموږ دهيواد په خوا دتوپک خوله وازه کړي.انځرګل په دواړو پښو نيغ ودريدپه داسې حال کې چې چپ لاس دکارګري پطلون په جيب کې و ښی لاس يې ښوراو_ صاحبانو ! واورئ! که زموږ جنګ له داخلي ياغيانو سره وای نو کوم مشکل نه و سره به مو خبرې کولې ياته ملامت يا زه سره غاوړه غړی کيدو دجنګ لمن زموږ له هيواد نه ټولي ده.انځر ګل ټولو ته وکتل اوږې يې پورته واچولې: زموږ په هيواد کې دېردو لاس اوږد شوی دی دا جنګ اوس نړيوال شکل نيولی دی دا هيوادو نه نه غواړي چې جنګ ته خاتمه ورکړي ځکه چې په جنګ کې دهغو ګټې نغښتې دي..انځر ګل چې يو پوه انسان و په کارګري نهضت کې شامل سړی و او هم دکارګرانو داتحادي مشروهغه به تل په منطق برابر استدلال کولو دکارګرانو غوښتنې به يې په فابريکه کې ديسو خاوندانو سره حل فصل کولو هغه جدي سړی و خو په نرمو خبرو هم پوهيده هغه دوام ورکړ: اول امريکا تاسو ته يادوم!هغو ديو غرض لپاره افغانستان ته خپل لښکرې سمې کړې انځر ګل په لوړ اواز وويل: پوهيږي! زموږ دهيواد په کيډه کې تر څلورو زرو[٤٠٠٠] زيات قيمتي معدنونه شتون لري په هر معدن کې قيمتي مواد په خرورو پراته دي چې دالوتکو او بمو په جوړه ولوکې ترې کار اخستل کيږي دامريکا هدف همدا دی چې جنګ اوږد شي تر څو خپل هدف په دې قاره کې تر لاسه کړي او زموږ قيمتې دانې خپل هيواد ته انتقال کړي انځر ګل په واصيح توکه وويل: تاسو که دجنوبي کوريا له حال نه خبر شئ ټول قيمتې دانې يې هر ورځ دالوتکو پواسطه امريکا ته انتقالوي انګريزان همداسې وبولئ انګريزانو ته خو ښه و خت په لاس راغلی دی تر څو دمکناتن او کيوناري انتقام واخلي . دهغو انګريزانو انتقام ته راوتلي چې افغاني غازيانو له ديرش زرو [٣٠٠٠] لښکرونه يو ډاکتر برايډن او ٢٠ تنه ماشومان او ښځې جلال ابادته ژوندي ورسيدل دا نور يې دغازيانو په تور ټوټې ټوټې شول دانګريزانو هغه پيبنه کله له ياده وځي همدا رنګه پاکستان ، او ايران يې وبولئ دانځر ګل خبرې په چيچکو او شعارو بدرکه شول ستار لاس پورته کړ: دانځرګل خبرې په واقيعت برابرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

وې نښه استدلال يې وکړ.رښتيا همداسې دی که پردي زموږ په هيواد کې لاس وهنه ونه کړي ؟ژربه سوله زموږ د هيواد ځمکه مچ کړي.ستار زياته کړ: په هر صورت ! که انسان خپل لاس وخوزوي ،حرکت وکړي کار تر سره کيدای شي ستار ددرونټې پل ته اشاره وکړ: داپل کورئ ! له ده نه مخکې دلته يو کيبلي پل و چې امير حبيب الله جوړ کړی وهغه وخت چې دلغمان په خوا سرک وغزيد دا کيبلي پل جوړ شو له دې نه مخکې ويل کيده چې خلک به دغره له پاسه لغمان او خوې ته تلو اسان ، قجرو به دغره له پاسه بارونه وړل . دا چې څنګه غر سوری شو اوبو جريان پيدا کړ بله کيسه داسې وايې [شيرنۍ دنوشيروان عادل ميرمنه په هغې فرهاد مين وفرهاد ته شرط کيښودل شو چې ددرونټې غرسوری کا تر څو شيرينه ستا شي فرهاد دکولنګ پواسطه دا کار وکړ] دا دخلکو دخولې کيسه ده.خو چې دشوروي مشاويرين افغانستان ته راغلل دافغاني کارګرانو دمټو په قوت دا اوسينی پل جوړ کړل شو چې اوس يې تاسو داوبو دفوارو خوند اخلئ ستار وويل: زما هدف له داسې اوږدوخبرونه دادو چې حرکت وکړئ دافغانانو په کړو هيوادته سوله راتلی شي.هغه غوليدلي افغانان به پوه شي دسولې له کاروان سره به يوځای شي.اوکه چا ځان په پردو خرڅ کړې وي او جنګ ته دوام ورکوي دهغو ځواب به په جنګ ورکوو په سوک به يې ورکوو. ستار اوږد نفس وويست زياته يې کړه : زموږ لار دسولې لارده نه دجنګ، که څوک پر موږ جنګ تپي موږ له ځانه دفاع کولی شو په چيچکو او شعارو ويلو غونډه پای ته ورسيده ټولودا ومنله چې دسولې کاروان به پر مخ وړو..

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۸)

عزيز دسولې په ارمان په حويلۍ کې قدم وهلو.کله به يې دفرشي ګلانو څنې سمولې،کله به يې په خيال کې دسولې کوترې الوزولې.دا ورځ چې دجمع ورځ و لس بجه دسولې کميټۀ غوښتل شوی و چې دکار راپور کميټې ته وړاندې کړي . دسپيدار ونې لاندې لس چوکۍ ايښودل شوي و.دچوکيو په منځ کې يو ګردی ميزه هم په خپلو پښودرول شوی و دميز يه څنډه کې دګلاب ګل دنورسي پيغلې پشان يې شونډې غوړيدلي وې. دګلاب ګل دحويلۍ منظره ته ښکلا ورکړی و مور له عزيز نه ډيره ترپيده کله به دروازې ته شوه کله به يې سر له ديواله پورته کړه شا وخوا به يې له نظره تيرکړ دمور په څيره کې تغير راغلی و ،دمخ په کونځو يې سره رکونه په حرکت کې و هغه چې ثو ځله لاړه راغله بيا دعزيز تر خوا دچوکۍ له پاسه کيناسته _ څو کسان زموږ دديوال سيوري لاندې تير شول .لکه چې ياغيان دکميټې نه خبر شوي وي .هو زويه ! انسان هر څه ته بايد په ساده توکه ونه کوري..مور چې دلاس سپيږه دميز پر مخ کيښوده وې ويل: خدای انسان ته عقل دهمدې لپاره ورکړی دی چې په کارو کې فکر وکړي . مور ورخطا غوندې وه لاسونه لرزيدل هوزويه ! هغه بله ورځ هم څوکسان په دې لار تيريدل په خپلو کې يې څه ويل بيابه يې زموږ دکور ديوالوته وکتل لکه چې ياغيان خبر دي زموږ کور يې په نښه کړی وي چې له همدې کورنه دسولې پيغام خړول کيږي .عزيز په ويښتانو کوتې تيرې کړې : مور ! مبا رزان بايد دفولاد پشان کلک زړه ولري.نه دا چې دپشو له ميووسره په لرزه شي.دا دمبارزې ميدان دی کله به غورزو ،کله به پرزو ،کله به جکيږو ، کله به حرکت کوواو کله به په خپل ځای ناست يوو. داسياسي کسان چې دهيواد داباديۍ ، دخلکو دښه ژوند او داستبداد دنسکورولو، دتورې ارتجاع له منځه وړلو ،دظالم دولت دچپه کولو ، دسولې دراوستلو لپاره را پورته کيږي مبارزه کوي دا مني

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

چې مخکې يې زندان شته، ددا ر رسۍ ددوی دځوړندولو لپاره اماده ده،خو پرې پورته کيږي هغه چې وايې [دمردانو يا برى وي ياخو دار] کله مبارزين برياليى شي ،کله غاړه يې په دار کې ځوړند وي ددار حلقه له اول نه استبدادي حکومتو دمبا رزانو لپاره اماده کړی ده مور غنجه شوه، ولرزيده.څو ځله يې همدا کلمه ويل[[دار ،دار]]بيا مسکه شوه .اوړه يې پورته واچوله له ځانه سره بړنکيده ويل يې [دمردانو يابرى وي ياخودار]له چوکيه پورته شوه :ـ زه به چاى دم کړم له خبرو وروسته خو حتما چاى څښل شته.ځکه په کميټۀ کې خوډيرې خبرې کيږي هو ! هسې ساده دپولو ، پټو خبرې خو نه دي! ښې او بدې سره کډې وډې کيږي . عزيز سر وخوزاو :نوره په خپله ښه پوهيږي عزيز دکاغذ پر مخ څه ليکل مور په پخلنځي نوته اور مړو پخلنځی دود په سر اخستی و ـ تياره دشي لمده لرګي دي اور نه اخلي [موروويل] مور ته په زړه شو :لمده لرګي سخت سري دي . هغې ته خندا راغله:لکه مبارزان چې په سختو کې چا ته نه تسليميږي .چې دحکومت په زندانو کې وي هم لاس وپښې خوزوي .خوله يې دهر وخت لپاره وازه وي او ژبه يې په خوزيدو وي . مور دتيلو دبی واخست په لرګو يې تيل واچولو سره لمبه ترې پورته شوه مور په مسکا ورته کتل : لکه فيوډال پشان دونه سوزوم نه دپريږدم.[موروويل] عزيز څه وليکل بيا لاسونه تر شا نيولي و دفرشي ګلانو په خوايې قدم واهه،عزيز دفطرت ښکلا زړه وړونکی وباله عزيز وليده چې دفطرت په منکولو کې څومره قدرت پورت دی کله دځمکې له سينې نه ګلان را وباسي او کله له سمندر نه وريځې را پورته کړي دسمندر په سينه چتر شي وريځې اوښکې توي کړي ځاځکي دځمکې مخ لوند کړي نباتاتو ته اوبه ورکوي چې دنباتاتو ژبې لمدې او تازه شي بيا نو دځمکې له سينې سر را پورته کړي همدا دوريځو اوښکې دڅانګو په رکو کې لار وهي ګلونه شي،ميوه شي،او بيا دميوې په دينه کې دونې زړه په خوزيدو شي بيا ونه شي بيا زړی شي عزيز له ځانه سره همدا فکر کاو ـ دادی دفطرت دمتو قوت.چې کله نړی په ښکلا سنګا ر ګړي او کله نړی ته داسې سپيره ورکړي چې مخ يې زيړ شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

دا وخت دخفګان داوښکو په توپان کې هغه ښکلا له سترګو پناه شوه عزيز په سوچو کې و چې دمور غږ يې تر غوږو شومور په ډارن اواز وويل: زويه !دغفارکی زوی جانان دکلي په باغچه کې دهلکانو په منځ کې ويل[هغه دسولې پيغامونه چې چا په ښوونځی،کليو، ښار کې ځړولي و ياغيانو دشپې له خوا وشکولې] مور رږديده خبرې يې کولې کله به يې خبره په ستوني کې ونښته زبه به يې وچه شوه دا به ځنګه شي؟ عزيز يوه پښه په بل واړوله ـ حقيقت څوک نشي ځيرې کولی ، پدې پاڼو کې هغه حقيقت پروت دی چې دزړه په منځ کې يې ځای نيولی ، دخلکو زړونه ځيرې کول کوم اسانه کار نه دی حقيقت پټول لاس غوسول دي او په بد ورته کتل سترګې ړنده وي .. ته مه ويريږه !خلک زموږ په خوادي .حقيقت پيژني او په هغه لار روانيږي ،دياغيانو لاسونه پښې به ماتې شي.خودخلکو زړونه به ژوندي وي ،دزړه په حرکت کې دانسان مينه خوزيږي ،داخوځښت او دا حرکت دانسان په اراده کې نه ده چې زړه څه غواړي هغه کيږي دزړه له چوش نه توپان را وچتيږي ماغزه هغه لار ښه پيژني چې دسولې په خوا تللې دی .عزيز دمور لمن ونيوه خوا ته يې نزدې کړه :دمور په لمن کې ډير توريالي ، ميړني لوی شوي دي . دمور لمن پاکه ده.ځامن به يې په پاک لار کامونه پورته کوي .دپاکې لار په منځ کې اغزي سرونه نشي پورته کولی ځکه چې داغزو لپاره انسانانو په څپلو بوټانو کې ميخونه ټکوهلي دي که اغزي سروچت کړي ميخ يې په ځمکه ننباسي. عزيزخندل : بيا نو دکاروان لپاره لار خلاصه ده. غوټۍ په منډه راغله ـ انا! تا څه ويل؟ ـ ويل چې يا غيانو ښوونځی وسيزله ?ها ! زموږ کتابونه ،دقران مجيد ، دنيات، دحساب کتاب ، دا ټول سوي دي ؟ :زموږ دټولګي توره تخته ،هغه چې ما او شاببو به پرې حساب ليکه،ايرې ايرې به وي ! غوټۍ دعزيز په بريتو کوتې ووهلې ـ ای پلاره! موږ به چيرې سبق وايو؟عزيز غوټۍ يې ښکل کړه په خوا کې يې کينوله دغوټۍ په غمبوري سپينه اوښکه روانه وه په غټې کوتې يې پاک کړ ـ ويريدلې يې لورې! وې خندل ـ پلار يې زمری په موټې نيسي لور يې له موږک نه ډاريږي .: دزمری

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو گام د سولې پر خوا

بچی زمری وي .دمبارز سړي لور مبارزه وي .او دډارن لور ډارنه. پوه شوې ! عزیز دوام ورکړ: مبارزان چې په هیواد کې وي هیڅوک نشي کولی دهیواد دځامنو ځای په اور وسوزوي .غوټۍ یې په شا وډبوله : ډیرې ښوونځۍ به جوړې شي،هو لورې ! هغه انجنې چې دیاغیانو له ویرې په کورو کې بندې دي او دښوونځۍ دروازې پرې تړل شوي هغوی به دوباره خپلو زده کړو ته دوام ورکوي انجنوته به دزده کړې حق ورکړل شي.که موله خلکوسره په کډه دسولې کاروان په حرکت راوستو بیا به اسمان شین ځلیږي تورې وریځې په دسپوږمۍ مخ پټولی ونشي،هو لورې ! ستوري په دسپوږمۍ مخکې په ګډا وي دځمکې مخ به شین وي پسرلی به پرې غوړیږ ي..ګلان به خولې خلاصې کړې ،ها ! دغوټۍ جانې لور په پیکي به ګلان ټمبم.، زه به ورته دسولې سندرې وایم دا به راته نڅا کوي . غوټۍ په خندا شوه._ بابا ته به دسولې مبارکي وایم. .مور دچای پطنوس راړو دعزیز مخې ته یې کیښودو.مور لا پیاله له چای نه ډکه کړې چې دروازه وټکیده.مور عزیز ته وکتل ورخطا شوه._ یاغیان نه وي ؟مورې! یاغیان په توره شپه دخلکو په کورو ننوځي دا خو ورځ ده.عزیز زیاته کړه :ته پوهیږې چې غله په کو وخت کې غلا کوي؟ مور وویل: چې سپوږمۍ په وریځو کې ډوبه شي دځمکې مخ تیاره وپوښوي ..عزیز وویل: افرین مورې ! کامیابه شوې. رښتیا چې همداسې ده. غله په رڼا ورځ غلا نه کوي یاغیان همداسې وبوله. څوک خو به وي چې دروازه یې وټکوله؟مور دروازې ته نژدې شوه _ څوک یاست؟_ موږ یوو.مور دستار له دروند او غور اواز سره اشناوه په څټ یې وکتل په کراره یې وویل:_ فکر کوم ملګري وي ! غږ خودستار کارګر غوندې و_ ورخلاص کړه! [عزیز وویل] مور ددروازې ځنځیر له کونډې وغورزاو ددروازې پټ یې نیمکله شانې کړه اول یې سترګې په ستار ولګیدې دهغه مخ چې ږیرې پوښلی و ښه وپیژندل شو ها ! تاسو ؟ [مور وویل] اول ستار له ببرې ږیرې سره په کور ننوت ،دستار په لیدو غوټۍ ووریده،_ ها پلاره !دا یاغي سړی دی ؟غوټۍ دمیز لاندې پټه شوه.په غور یې ستار ته کتل.په سر یې دکار ګري پفاقه وه زړه یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

ډاډه شو سر يې پورته کړ دستار مخې ته لاړه _ کاکا ودې ډاره کړم.ستار غوټۍ غيږ ته پورته کړه لورې ! هغه چې ماشومان ډاره وي هغه ياغيان دي موږ کارګران يوو.له ماشومانو سره مينه لرو، ماشومانو ته ښونځۍ جوړه وو،او هم دلوبو شيان ورله جوړه وو،دخلکو لپاره کتونه چې خوبونه پرې وکړي . لا ځنډ نه وتير چې دسولې دکميتې غړو ځانونه ورسول په خپلو ځايو کيناستل . له هر يوه سره ډيرې خبرې وې له چاسره خوږې له چا سره ترخې .مور خو ترټولو له ترخو خاطرو سره دعزيز تر خوا ځای ونيوه. مور چې ټکرى په سر کش کړه مسکه شوه.لکه خوک چې په خپل کار بريالى شوي وي او دغرور يوه مسکاوکړي عزيز چې دکميتې غړې له سترګو تير کړ ستونى يې صاف کړ په داسې حال چې په څيره کې ي دخوښۍ علامه بريښيده په خبرو يې پيل وکړ: وروسته له دوه مياشتو زموږ دکار کميټه په خپلو کې کوري ، دکارونو ياداشت سره پرتله کوي .مور ژر ژر نفس ويسته ،دزړه حرکت يې زيات شوى و.لکه چې يو نطاق داول ځل لپاره ستيج ته پورته شي مور عزيز ته وکتل لپاړې يې تيرې کړې په خبرويې پيل وکړ: په هر کار کې سختي شته هيڅ شى په ارامه لاس ته نه راځي .چې په کار کې بدن خولې نه کړي کار نه کيږي ، په کار کې خوښۍ هم شته شختۍ هم .خو چې څومره انسان ستړى کيږي خوند او مزه يې زيات وي مور په غرور سرته حرکت ورکړ:دښځو لښکرې به وکورئ ټولې ښځې دې ته اماده دي چې دسولې له کاروان سره يوځای شي، بيا تر ټولو دښوونځۍ انجنې .دسولې له لښکر سره به روانيږي نارې به وهي چې وشرميږي پردې توپک له اوږو وغورزوئ سولې ته غا ړه کيږدئ .مور شونډې وڅټلې ويښتان يې په موټې سره يووځای کړه : انجنې ، ښځې به داسې سره يوځای شي لکه ما چې داتيت ويښتان سره يوځای کړل.مور وخندل : هغه وخت چې ما دسولې پيغام دانجنو ، ښځو مخې ته وغوړوانجنو ،ښځو دسولې شعارونه ورکول تا به ويل چې دښوونځۍ انکړ په لرزه ده خو دښوونځۍ مديره په غم ناسته وه.ډيره ډارانه راښکاره شوه.هغې غوښته چې دسولې پيغام ونه څړه وي خو بيدارو انجنو په شوق او

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

جرړ ت پیغام وځړاو.مور مسکه شوه:که زما غږ پورته شي دانجنو لښکر راپسې روان ده.خو... ټولو مور ته وکتل دخومانا ته منتظر و مور چې شونډې دغاښو په منځ کې ونیوې وروځې یې پورته واچولې : رښتیا چې په ښو کارو کې مشکل شته.هغې دوام ورکړ: په نور یې خفه نه یم چې په لښتو ، لغتو ، سوکانو یې ووهلم دومره خفه شوې نه یم خو چې دیاغیانو مشر ته یې یوړم هغه مې له بدرنګې ځیرې او اوږدې ږیرې سره ولید کرکه مې ځینې راغله بیا چې کنځلي او سپکې یې راته وکړې ډیره خفه شوم .په زړه کې مې ویل:یو انسان چې دومره اوږده ږیره لري یوې مور ته په سپکه سترګه کوري دا خو ښه کار نه ده ځکه چې ښځه دټولو مورده . هر انسان دمور له کیډې پیدا ده بیا چې یې په ځنګل کې له پښو ځوړنده کړم دا عمل یې نه ښنم. .هغه بهادر خان نارینه سړی و چې په اس یې واچولم روغتونه ته یې یوړم.افرین پرې .مور دمخ په ټپ کوته کیښوده : دا ټپ به دښځو لپاره بل پیغام وي هغوی به وهڅوي دسولې لپاره به کامونه پورته کړي .عزیز خندا کې وویل: ښه چې مړه نه یې اوس به زموږ کمیټۀ بې له تا خالي وای ټولو وخندل خو مور غنجه شوه.: ما ستاسو حال اخستو چې ځنګه دناهید پوزه یاغیانو پریکه کړه او نیکه چې دیاغیانو په کولو سوری شو مړ شو ،ټول به په تاریخ کې ولیکل شي.دنیکه ځلی به جوړ شي، دا به دسولې په لار کې دیو باتور شهید په توکه دخلکو په زړونو کې یاد پاتې وي [عزیز وویل] .مور خوله خلاصه کړه : په خپل ځان دومره خفه نه یم خو په ناهید او نیکه مې زړه بریښي .روف شمله سمه کړه لږ وړاندې شودخپل دکار رپورت یې کمیټې ته بیان کړ عزیز په دقت خبرې اوریدې چې روف دبزګرانو غیرت او وحدت په هکله خبرې کولې روف په اطمنان کمیټې ته وعده ورکړه چې کلیوال سوله غواړي .خلک سوله غواړې ، له جنګ نه نفرت کوي .دروف کار ښه ارزیابي شوپسې وهاب ځان وښوراو _شاګردان لکه داور لمبه داسې سره راغلي وچې مې پیغام وغوړاو لکه په شرینبې چې مچان را غونډ شي.په هیجان او ولولو راغلي وو.ښه پرې پوه شوم چې شاګردانو سیاسي شعور موندلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

او احساس پکې موجود دی .پاخه سوالو نه يې کول اوما دنر زوی پوره ځوابو نه ويل. ټول اماده شول چې دسولې له کاروان سره يوځای شي.واحد چې په بريتو کوټې تيرې کړې تندي ته يې ټپ ورکړ_ په خپلو سترګو مې وليد چې دپردو په ډوډۍ نس مړه وي .او دپردو توپک ګرځوي .يو پنجابی منصبدار دمدرسې هلکانو ته دانتهاري تربيه ورکولو.واحد دوام ورکړ: ما چې نتيجه واخسته داسې و[يو تعداد يا غيان غواړي دسولې له کاروان سره يو ځای شي خو ډير کم کسان شته چې خپل ژوند په جنګ کې کوري.هغوۍ تر نابودۍ پورې نه غواړي سوله وکړي] ستار سوک وښوراو :دهغو لپاره سوک په کار ده.ستار خبرې اوږدې کړې : دا معلومه خبره ده چې په ټولنه کې ټول خلک په يو لار نه ځي ، څوک په سمه لار ځي څوک په کندو او ژورو پورته کيږي او دچا لار بيا داغزو او ځنګلو په منځ کې وي هغه کسان چې په سمه لار نه ځي په غرو او ځنګلو کې روان وي هغوۍ دليوانو دخوراک شي.. مور به کله خفه شوه ،کله خوشاله.چې سخت به يې زړه شوه غنجه به شوه خو چې به يې په زړه راغله ټول حلک به په سوله کې ژوند کوي خوشاله به شوه.عزيزخبرې په خلاصو غوږو واوريدې خپلې خبرې يې داسې پيل کړې : څوک چې په غرمو کې دغنمو لو کوي حتما دلمر له وړانګو نه متا ثره کيږي ،څوک چې ځان له نوی کور جوړه وي لاسونه يې ټناکې کيږي .، څوک چې له شاړو دښتو نه دښکلو باغ سيل ته روان وي سترړيا ورسره مل وي ، هر څه په زحمت لاس ته راځي . که څوک غواړي دخپل دجانان سر دځنځلو دسيوريو لاندې خوبونه وکړي اول بايد دځنځلو ونې کينوي ، که څوک غواړي دجانان په سرو شونډو ځان نيشه کړي اول بايد ځان ته جانان پيدا کړي .دجانان پيدا کول دلار په سر نه کيږي اول به ددې جل زده کوي چې څنګه دجانان سره خبرې وکړي ؟خو چې دخبرو جل يې زده کړ بيا يې خپلولی شي.او دجانان په پلنګ پورت کيدای شي.. عزيز په غرور خپلې خبرې کولې : موږ دسولې دراوستو جل زده کړی ده اوس يې پلې کوو.هغه جل دادی چې ولس خپل کړو ،خلک دځان پسې روان کړو، خلکو ته پوه ورکړو،او

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ګام د سولې پر خوا

دسولې ددنيا مزې ورته په کوته کړ، بيانو دخلکو زور ته ياغيان نشي دريدی .عزيز اصافه کړ: دخلکو زور به دکارګرو دپيوستون په ورځ چې دمی دمياشتې اول او د ثور دمياشتې له يولسم[۱۱] سره برابره ده په خپلو سترګو وکورو، چې څومره خلک دسولې له کاروان سره برخه اخلي دا به اخره ورځ وي که څوک دسولې له کاروان سره يو ځای کيږي هغه به په مينه خپلو وطنوالو سره ژوند کوي او که څوک له دې کاروان نه پاتې شو هغو و ته به داسې دسوک ګزار ورکوچې ياغيان او دهغوو پلويان بيا زموږ هيوادپه خوا سترګې وانهړوي .

٥ ٥ ٥

دکارګردپيوستون دورځې چشن پيل ودا ورځ په ټولنه نړۍ کې لما نځل کيږي له کارګرانو سره ديوالي اعلان کوي دجلال اباد ښار دغازي امان الله خان پاچا په باغ کې دکارګرانو سور بيرغ او دسولې سپين بيرغ چې دوه کوترې په خلاصو وزرو دپرواز په حال کې وي کښل شوي وي له هرې خوا نه خلک په چوپوچوپوراتلل بيرغو نه رپيدل ،نارې يې وهل[سوله، سوله سوله ، ژوندي دوي کارګران،موږ دکارګرانو ددفاع په خاطر دسولې له پيغام سره را وتلي يوو] دهريو په لاس بيرغ ليده کيده چې پکې ليکل شوي و[زموږ وطن سوله غواړي ، زموږ خلک سوله غواړي] په ځينو بيرغو کې داسې ليکل شويو[راشي دسولې بيرغ لاندې حرکت وکړۍ تر څو چې هيواد مو ارام او زرغون شي،] دښځو لښکر دنارينه و کم نه و پخې ښځې ، انجنې په احساساتي څپو کې رواني وې بيرغونه يې رپول .په باغ کې داسې شور او زوږ جوړ و چې تابه ويل هيواد همدا اوس له انګريزانو نه ازاد کړل شوی دی دسولې کميټه چې مور دعزيز خوا ته روانه وه دچشن ځای ته راتلل.مور دسولې بيرغ په خلاصو وزرو نيولې وه تله.دکور ښځې څوک په بامو پورته شوي وو هغو ليده چې [نارينه ، زنانه] څومره په هيجان روان دي مور وچت وچت کامونه پورته کول بدن يې له غروره ډک و کله چې په کوڅه تيريده ديو کور دانکړ دروازه نيم کښه وه يوې ښځې ددروازې له قاته وکتل خو چې په مور يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

سترګې ولکیدې غږ یې کړ: ای ښځې ! ته شرم نه لرې دسړو سره روانه یې ؟ که یاغیان خبر شي غوښې به دپه سپو وخوري.مور چې خوله یې له خندا ډکه وه بدن یې له خوشالی نه لرزید په دواړو پښو ودریده ویل یې : [دا وطن هم دسړو ده هم دښځو] .داسې نه کیږي چې سړي به وینه ورکوي او ښځې په ځانونه چاغوي . په کور کې پټیدل دکیدړو کار ده . مور روانه شوه خو ددروازې ښځې خجالته شوې مور چې له بلې کوڅې تاوه شوه نورو ښځو پرې غږکړ: ای تاسو نه ویریږي ؟چې یاغیان به په تاسو بمونه واچوي ؟ عزیز مسکی شو وویل: مبارزان له چا ویره نه لري .چې وینه ور نه کړې ګلان نه غوړیږ ي!مور دلاس پنچه ښورولو په مستۍ مستۍ روانه وه دکوڅو ښځو په خپلو کې ویل: څومره زړه وره ښځه ده! نه له یاغیانو ډاریږي نه له پولیسو .نادرې پرې غږ کړ: پولیس هم سوله غواړي . شمایلې پیکی سم کړ: رښتیا وایې ،په جنګ کې خوله ټولوپولیس ډیر مړه کیږي دډیرو پولیسو ښځې کونډې شوې ورمې په کوټۀ اشاره وکړه:: هغه ښځې وینې! ټولې کونډې دي میړونه یې پولیسان و اوس دوۍ دهغو لباس په تن کړ ي دخپلو میړونو سنګرونه ساتي .کوثر غاړه تاوه کړه: وۍ څومره شرم د ی ښځې دسړو سره یوځای روانې دي . لاجبرو وویل: څه شرم دي ؟ ته نه غواړې په هیوادکې سوله وي لونګې وویل: داسې چې ده راځې چې ټولې په چشن کې برخه واخلو. دلونګې خبره په نور ښځو ښه تا ثر وکړلکه دتوپک ډز چې په ننبه ولکیږي ټولې ښځې روانې شوې دسولې بیرغونه یې په لاسو نارې یې وهلې : موږ ښځې دسړو سره یوځای دسولې کاروان پر مخه بیا یوو. ورمې په لاس دسولې بیرغ نیولی وچې سپین مړوند یې دبیرغ له لرګي سره ښه ښکاریده . هغه چې دپیغلتوب په کالو کې مسته پیغله وه لکه مست اس به یې پښې غورزولې تله .دکمیټې غړي چې دچشن ځای ته ورسیدل په چیچکو بدرکه شول .دسولې په نارو کې دچا غږ نه پیژندل کیده.فضا داسې ښایسته وه چې دبل هر وخت نه ښه ښکاریده دا چې تول خلک دحقیقت موندلو لپاره را غونډ شوي و خوشاله ښکاریدل مور داسې ښکلې شوې وه چې تابه ویل دځوانۍ وخت او

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو گام د سولې پر خوا

دواده شپه يې ده. عزيز دڇيچكو په ځپو كې په ستيج پورته شو مور په خوا يې ودريده.او خندل يې.عزيز چې ټولوته وگتل موټې يې پورته كړمور دسولې بيرغ په هوا كې رپاوه دټولو خلكو موټې په هوا كې خوزيده عزيز په لوړ اواز ووېل:[سوله غواړئ كه جنگ ؟] شور ماشور جوړ شو همدا اواز اوريدل كيده [سوله غواړو، سوله غواړو] عزيز چپ و هغه چې لكه باز سترگې شاوخوا وغوړه ولې دا چپتيايې ماته كړه : ژوند په سوله كې ښه ده كه په جنگ كې ؟ لكه تندر اوازونه اوريدل كيده : نفرت له جنگه .مو ر دسولې بيرغ په هوا رپاو ، په عزيز نازيده چې دده زوی د ی او د ټولوخلكو په مخ كې ولاړدی او دسولې پيغام خلكو ته رسوي.ستار كارگر موټي يې خوزاول ناري يې وهلې : ژوندي دوي كار گران، موږ دټول سوله غوښتونكو سره كډ ژوند غواړدو.[غواړو يې] داسې ناري به پسې واوريدې شوې .خبررواني وي عزيز داحساساتو په ځپو كې و چې وليده شو څو ډلې چې هره ډله به يا ۳۰۰يابه ۲۰۰ تنه و دسولې له بيرغو سره دچشن ميدان ته راغلل دهغو جامې دجنگ جامې وې چې په غرو او ځنگلو كې يې په تن وې . هغوو چې دتوپک خولې دځمكې خوا ته نيولې و په بل لاس كې يې دسولې بيرغ و دسولې له كاروان سره يوځای شول لس كامه به دچشن كډونكونكوته نزدې شوي وو چې توپک يې په ځمكه كيښودل بيرغونه يې پورته كړل په چشن كې يې برخه واخسته.هر يو ته به يې غيږ وركاو دسولې مباركي به يې ويل. جان داد دټول مشر عزيز ته غيږ وركړ ورته يې وويل[سوله دمبارک شه!] جانداد دمور لاسونه ښكل كړل بيا په ستيج پورته شو: ــ موږ وبښئ ! : موږ لويه گناه كړې ده دبل چا په لمسون مو دخپل هيوادسره جنگ كاو،دخپلو خلكو سره مو جنگ كاو،دا چې دسولې كميټې دسولې پيغامو نه هر ې خواته خپاره كړل او تر موږ ورسيدل بيا نو پوه شوو چې دوطن ورانول گناه ده . دا دبې غيرتو كسانو كار دی ،. جانداد چې ببره ږيره په موټي ونيوه په ملامتو سترگو يې خلكو ته كتل همدا به يې ويل[بې علمي لويه بلا ده موږ كې علم نه و دپردو په خبرو ژر وغوليدو.او خپل وطن سره مو جنگ پيل كړ] جانداد زياته كړه : هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ګام د سولې پر خوا

چاته لازم دی چې علم زده کړي . زه یې په ډاکه وایم چې په جنګ کې دپردو لاس شته .لکه امریکا، سعودي عرب ، انګریز، پاکستان ، ایران،۰۰۰ دا هیوادونه افغانان لمسوي پیسې ،توپک ورکوي جنګ ته یې لیږي .او که څوک له جنګ نه سر غړونه وکړي سر یې غوسیږي .مور هم دپاکستان [isi] دتعقیب لاندې وو.خو هوښیاري مو وکړ خپل هیواد ته مو ځانونه ورسول دسولې له کاروان سره یو ځای شوو.جانداد چې عزیز ته وکتل وویل: ډیرې ډلې به نور هم راشي دسولې له کاروان سره په یوځای شي.خو ډیر کم کسان به تر ډیره د[isi] په قید کې وي یا به مړه کیږي یابه خپل هیواد ته راځي .جانداد دمور له فعا لیتونه مننه وکړه هغه یې په ښو الفاظو وستایله،وې ویل: هر زوی د داسې مبارزه مور ولري چې زوی پرې افتخار وکړي داسې مور چې دهر ډول شکنجو نه ونه ډآره شوه .مور لیده چې دسولې پیېغام یې په کلیو ګرځولو.دحق په ژبه به یې نارې وهلې [سوله دانسان لپاره ښایته ژوند راولي] جاندان یو ګل دعزیز په اوږه وټمبه،او بل ګل یې دمور په لاس ورکړ،هغه چې خپله سینه دعزیز له سینې سره یوځای کړ ویل یې[سوله ددټولو افغانانو مبارک وي ،مور ته دهم مبارک وي] جانداد دمور لاسونه ښکل کړ ستیج یې عزیز ته پریښودو.عزیز په ټولو غږ وکړ: _ [سوله ددټول مبارک وي] مور لاسونه ښورول ویل یې [سوله مو مبتارک] دچشن کډونکونکو دسولې په کمیټې ګلان وپاشل همدا به یې ویل[سوله مو مبارک] عزیز ، مور او دسولې کمیټې ته یې دغازي امان الله خان دسولې مډآل په ټټر وټمبه] عزیز او مور لاسونه پورته کړ چې نور خلکو هم ورسره لاسونه پورته کړي ووپه کډ او غبرک اواز وویل شو [سوله ددټولوافغانانو مبارک وي]

(c) ketabton.com: The Digital Library

پای

٤_ ١_ ١٣٩٥ [ډاکټر موج په خپل کور کې]

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library